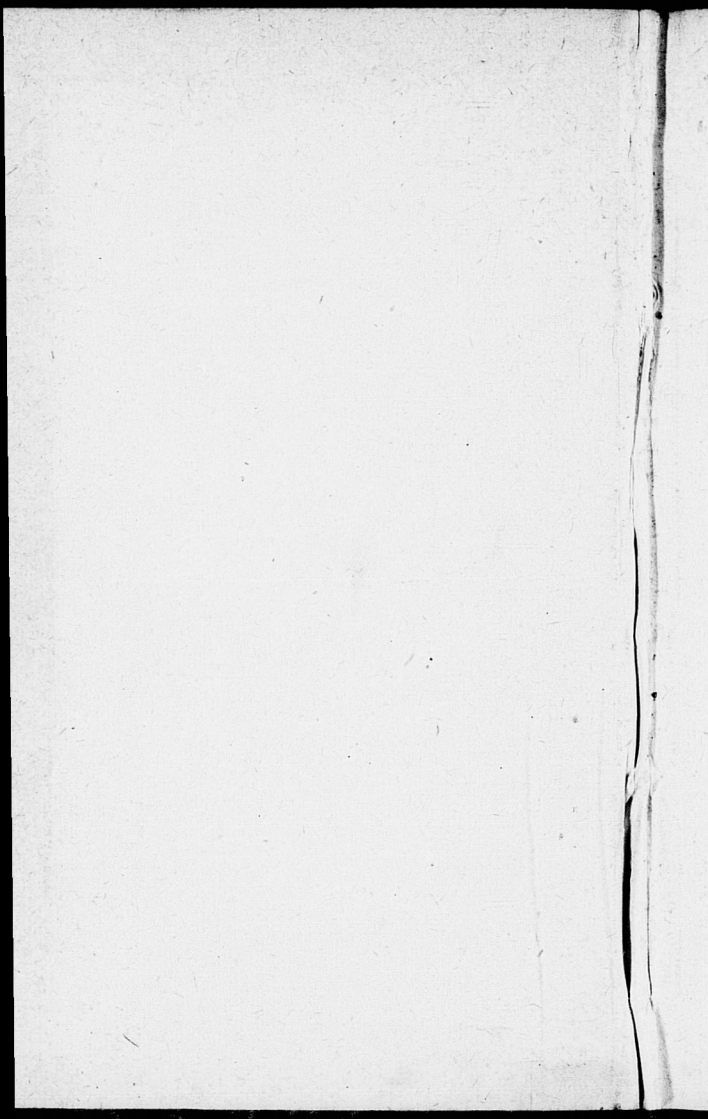

Vak 89

358

Vak 89
258

NIEUWE JUNIJ-MAAND

OF HET

H. Hart van Jesus,

AAN DE GELOOVIJGE HARTEN IN LESSEN
EN VOORBEELDEN TER NAVOL-
GING VOORGESTELD.

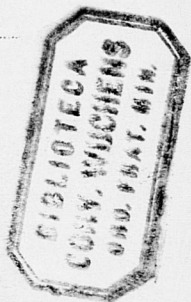
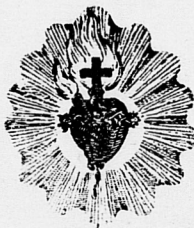
DOOR

R. J. PIERIK, S. J.

En ik, wanneer ik van de aarde zal ver-
hoogd zijn, zal alles tot Mij trekken.

Joan. XII, 32.

(Kerkelijk goedgekeurd.)

SNELPERSDRUK

van P. STOKVIS EN ZOON, te 's Hertogenbosch.

IMPRIMATUR.

Datum in Haaren, 3 Maii 1875.

J. CUYTEN, *Libr. Cens.*

INHOUD.

EERSTE DEEL.

De natuur van de devotie tot Jesus' Hart.

	Blad.
Eerste dag. <i>Het voorwerp</i> der devotie. Jesus Hart; Jesus' liefde.	9.
Tweede dag. <i>Het doel</i> . De wederliefde: dankbaarheid, eerherstel, navolging.	15.
Derde dag. <i>Beweegredenen</i> . Het voorwerp, Jesus' begeerte.	20.
Vierde dag. <i>Vervolg</i> . Jesus beloften; de devotie voor onzen tijd; de uitstekende vruchten.	25.

TWEEDE DEEL.

De geschiedenis der devotie.

EERSTE AFDEELING.

DE VOORSPELLING.

Vijfde dag. Het Paradijs.	33.
Zesde dag. De Bron van het Paradijs.	39.
Zevende dag. De deur en ingang van het Paradijs.	45.
Achtste dag. De zijde van Adam.	53.
Negende dag. Andere persoonlijke voorafbeeldingen van Jesus' Hart, als Leeraar, Koning en Priester.	60.
Tiende dag. Zakelijke voorafbeeldingen van Jesus' Hart.	66.
Elfde dag. Prophetiën van Jesus' Hart.	73.
Twaalfde dag. De groote prophetie.	81.

TWEEDE AFDEELING.

DE VERVULLING.

Dertiende dag. Het geheim der menschwording.	91.
Veertiende dag. Beroep op Jesus' Hart, door den Heer zelven gedaan.	97.
Vijftiende dag. Jesus' Hart ons voorgesteld door zijne woorden, werken en wonderen.	104.
Zestiende dag. Vervolg van hetzelfde.	112.
Zeventiende dag. Jesus' Hart in het H. Sacrament.	120.

Achttiende dag. Jesus' Hart ons voorgesteld
in zijn bitter lijden. 128.

Negentiende dag. De vervulling der groote
prophetie. 136.

Twintigste dag. Jesus' Hart door Jesus zel-
ven vertoond na zijne verrijzenis. 144.

Een en twintigste dag. Jesus' Hart in den
hemel allen tot zich trekkende. 152.

DERDE AFDEELING.

DE DEVOTIE TOT JESUS' HART IN DE II. KERK.

Twee en twintigste dag. I. Tijdperk der bij-
zondere devotie. 159.

Drie en twintigste dag. II. Tijdperk der al-
gemeene devotie. 168.

Vier en twintigste dag. De verbreiding der
devotie. 176.

Vijf en twintigste dag. De ontwikkeling der
devotie. 184.

Zes en twintigste dag. De devotie van on-
zen tijd. 192.

Zeven en twintigste dag. De onbegrijpelijke
waarde en zoetheid dezer devotie. 198.

Acht en twintigste dag. De gemakkelijheid
dezer devotie. 205.

Negen en twintigste dag. Eenige bijzondere
oefeningen. 211.

Dertigste dag. De triomf van Jesus' Hart in
onzen tijd. 217.

TOEGIFT.

Gebed der Zalige Margareta-Maria.	224.
Litanie van het H. Hart van Jesus.	225.
Eereboete aan het allerheiligste Hart van Jesus.	227.
Beloften van Jesus.	229.
Opdragt aan Jesus Hart.	230.
Dagelijksche opdragt voor de leden van het Apostolaat des gebeds.	230.
Het Schapulier van Jesus' Hart. (Zegelied.)	231.
De Maand Junij (lied.)	233.
Om het Schapulier van het H. Hart te wijden.	235.

het
beg
Ha
op
Je
On
lie
rig
de
sch
eer
na
Je
we
vo
on

EERSTE DEEL.

DE NATUUR DER DEVOTIE TOT JESUS' HART.

EERSTE A G.

HET VOORWERP DER DEVOTIE.

I. Laat u toch nooit diets maken, Philothea, dat het *voorwerp* dezer devotie zoo moeilijk zou te begrijpen zijn. Niets is eenvoudiger. Het is: *Jesus' Hart*. Let slechts wel op die twee woorden en vooral op het woord *Hart*, dat u van zelf mede zegt: *Jesus' liefde*.

En waarom voegen wij er dit woord *liefde* bij? Omdat het voorwerp dezer eigenaardige en waarlijk liefelijke devotie eigenlijk *tweevoudig* is, zoo als overigens het woord *Hart* ons aanstonds laat vermoeden. Het hart immers zegt: *liefde*. Hierom onderscheidt men dan ook een *dubbel voorwerp*. Het eerste heet *het stoffelijke*; en het is niets anders dan het natuurlijk, en levend, en nu verheerlijkt *Hart van Jesus*. Het tweede noemt men: *het geestelijk voorwerp*; en dit is niets anders, dan *Jesus' liefde*, ons voorgesteld onder het beeld van zijn Hart en door ons vereerd onder hetzelfde zinnebeeld.

Gij ziet er uit, hoe liefelijk, hoe passend, hoe zegenrijk deze devotie voor u wezen moet, en hoe gij, van het begin af, de hand op uw hart moet leggen, om u af te vragen: Bemin ik Jesus? Wil ik Hem ten minste beminnen?

II. Jesus zelf heeft dit aldus voorgesteld. Luister naar zijne eigen woorden, bij de beroemde verschijning aan de Gelukzalige Margareta-Maria, door Hem gebezigd. „Ziedaar dat Hart, zegt Jesus, Zijn goddelijk Hart vertoonende; — dit is dus het *stoffelijk voorwerp*, ons getoond en voorgehouden; — „dat Hart, gaat Jesus voort, „*dat de menschen zoozeer heeft liefgehad, dat het niets gespaard heeft, om hun Zijne liefde te betuigen.*” — ziedaar het *geestelijk voorwerp* door het stoffelijk beteekend: „*Het Hart, dat de menschen bemint.*” — Het Hart dat bemint, — hoe kon Jesus duidelijker gesproken hebben, om te zeggen: „vereer mijn Hart; denk aan mijne liefde; vergeet nooit, welke liefde in dit Hart door u vereerd wordt?” Leer die woorden van buiten, Philothea! en onderrigt hen, die soms nog meenen, dat zij dit maar niet kunnen begrijpen.

III. Is dit dan duister? of bevreemdend? — integendeel. Er is geen feest ter vereering van Jesus, dat niet evenzoo een dubbel of tweevoudig voorwerp heeft. Het geestelijke is altoos het *voornaamste*; het zoogenaamd stoffelijke, of uiterlijke en tastbare, geeft altoos den *naam*. Neem b. v. het *feest van het H. Kruis*. Het geestelijke voorwerp is het geheim der Verlossing; het stoffelijke is het Kruis zelf, het werk-

tuig der verlossing. Denk aan het feest en de devotie der *vijf-wonden van Jesus*. Het geestelijke voorwerp wordt daargesteld door het geheim der smarten en der brandende liefde van Jesus in deze wonden opgesloten; het stoffelijk of tastbaar voorwerp zijn de H. Wonden zelve. En naar die uiterlijke of gevoelbare voorwerpen wordt het feest of de devotie genoemd: het feest of de devotie van het *H. Kruis*, van de *vijf wonden*, en zoo wijders; welnu, evenzoo zegt men voor onze devotie: het feest van *Jesus' Hart*, de devotie tot *Jesus' Hart*, en vereert men *Jesus' Hart* werkelijk om *Jesus' liefde*, die er het geestelijk voorwerp van is. — Leer hieruit, Philothea, hoe men soms duister maakt, wat zonneklaar is, en laat u nooit meer zoo ligt van eenige ernstige beschouwing aftrekken.

IV. Let overigens nóg daarop, dat het zoogenaamde *eindvoorwerp*, of de *persoon*, op wien alle devotie overgaat, voor alle devotie's de persoon zelf van *Jesus Christus* is; en dat derhalve in dat punt alle devotie's overeenkomen. Zoo zult gij begrijpen, dat bij deze of gene devotie, welke dan ook, die *Jesus Christus* betreft, de persoon van *Jesus*, of ook maar iets wat *Jesus* toebehoort, nimmer wordt uitgesloten; dat veeleer bij alle devotie's *de geheele Jesus* vereerd wordt; en dat slechts bij bijzondere devotie's, op bijzondere wijze, dit of dat gedeelte van *Jesus*, om bijzondere reden ter vereering voorgesteld en vereerd wordt.

Zoo vereeren wij bij de devotie tot het H. Sacra-

ment op bijzondere wijze *Jesus' ligchaam*, zonder toch of de H. Ziel, of de Godheid van *Jesus'* uit te sluiten; doch ook zonder *bepaald* aan *Jesus'* wonden of *Jesus'* Hart te denken. En zoo vereeren wij bij de devotie tot *Jesus'* Hart op bijzondere wijze *Jesus'* Hart, zonder wederom ook maar het minste gedeelte van *Jesus'* menschheid of Godheid uit te sluiten; doch ook zonder *bepaald* aan de andere lichaamsdeelen van *Jesus* te denken.

Waarlijk, Philothea, deze zaak is niet duister. Denk er aan, wat gij meenen zoudt, als gij b. v. door liefde vervoerd, tot uwe teergeliefde moeder zoudt spreken: „o hart mijner geliefde moeder, wat zijt gij goed! O moederlijk hart, wat min ik u teer!” Het hart is de *persoon* niet; dit weet gij zeer goed; maar het hart is de magneet, die uw hart trekt; in het hart woont de liefde, die de uwe ontvlamt; door het hart vindt gij den persoon, wiens liefde gij eeren wilt. En daarom rigt gij u bij voorkeur gaarne tot het hart, om in eens al de teederheid uwer aandoeningen uit te drukken en te doen gevoelen.

OEFENING. Rigt een altaartje, of ten minste een beeld van *Jesus'* Hart op, om er uwe gebeden voor te storten.

SCHIETGEBED. O Hart van mijn God! o God van mijn Hart.

VOORBEELD.

De eerste plaats onder de praktische voorbeelden, die ons deze devotie leeren, komt toe aan de bevoorregte dienaress van Jesus' Hart, de Gelukzalige *Margareta-Maria* Alacoque. Wij zullen haar zelve eenige omstandigheden uit haar leven laten verhalen: „Op zekeren dag zeide Jesus tot mij: „Mijn goddelijk Hart is zóó verteerd door de liefde voor de menschen en voor u in het bijzonder, dat het de vlammen zijner liefde niet meer kan inhouden, en die, door uw toedoen, wil verspreiden.” Daarna vroeg Hij mijn hart; en ik bad Hem, het te willen nemen. Jesus deed het en plaatste het in zijn aanbiddelijk Hart, waarin Hij mij toen mijn hart liet zien als een klein stofje, dat verteerd werd in dat brandend fornuis. Vervolgens nam Hij het er weder uit onder de gedaante van eene brandende vlam in den vorm van een hart, en zette het weer ter plaatse waar Hij het weggenomen had, terwijl Hij zeide: „Tot teeken, dat de groote gunst, welke ik u bewezen heb, geene inbeelding is, zal de smart in uwe zijde altoos blijven duren, hoewel ik de wond er van weder gesloten heb. ' De wond, welker smart mij zoo kostbaar is, veroorzaakt in mij zulk eenen gloed, dat hij mij verteerd, en als levend doet branden.”

„Eens, zegt zij elders, — terwijl ik mij voor het H. Sacrament bevond, gevoelde ik mij geheel doordrongen van de goddelijke tegenwoordigheid, doch zóó sterk, dat ik mij zelve en de plaats waar ik was

vergat, en mij geheel aan den Geest Gods overgaf, door mijn hart over te laten aan de kracht zijner liefde. Nu liet Hij mij langen tijd rusten aan Zijne Goddelijke borst, waar Hij mij de wonderen Zijner liefde en de onverklaarbare schatten van Zijn heilig Hart openbaarde.” — „Op een Vrijdag, nadat ik mijn Zaligmaker ontvangen had, plaatste Hij mijnen mond op de wonden zijner heilige Zijde en hield er mij gedurende drie of vier uren sterk tegen aan gedrukt met zoovele gewaarwordingen van genot, dat ik die niet kan uitdrukken.” Dezelfde gunst werd haar een andermaal vergund, nadat zij eene heldhaftige daad verrigt had. Voegen wij er nog bij, dat de Zalige tot tweemaal toe den zoeten Naam *Jesus* met een scherp mes op haar hart geschreven heeft, en dat de goddelijke Zaligmaker haar het volgende in zijn eigen Hart liet lezen. „Ik maak u erfgenaam van mijn Hart en van al zijne schatten, voor den tijd en de eeuwigheid, u toelatende er gebruik van te maken volgens uw verlangen; en ik beloof u, dat het u aan geene hulp zal ontbreken, zoolang het mijn Hart niet aan magt ontbreekt. Gij zult er voor altoos de welbeminde leerling van zijn.” (1)

Zijn deze gunsten buitengewoon, uitstekend, zij leeren ons toch hoe goed en liefelijk het beminnelijk Hart van *Jesus* is, wat Hij over heeft voor hen, die Hem liefhebben, en wat wij al van zijne onbegrijpelijke liefde kunnen verwachten, zoo wij den raad der

1) Vie. I. p. 129.

genoemde Gelukzalige getrouw, eene ware, standvastige devotie tot Jesus' Hart weten te beoefenen. O geve Hij ons zulk een vlammend hart, aan het zijne gelijk, zoo als Hij er een aan deze Gelukzalige gaf.

Ⅺ W E E D E Ⅹ AG.

DOEL DER DEVOTIE.

I. Niets is billijker voor uw hart, Philothea, en niets meer geschikt om uwe devotie sterker op te wekken, dan het *doel* zelf der „beminnelijke godsvrucht tot Jesus' Hart,” gelijk reeds de zalige Margareta-Maria haar noemde. Het hoogste, en *algemeene doel* van de devotie tot zulk een voorwerp, kan immers geen ander zijn, dan de *wederliefde*. Het voorwerp *is het hart, is de liefde; liefde voor liefde, hart voor hart* zal natuurlijk het hoofddoel zijn. Daarom schreef ook reeds de genoemde Gelukzalige: „Jesus zal heerschen ondanks zijne vijanden en Hij zal zich meester en bezitter van onze harten maken; want de zielen *tot zijne liefde* te brengen, dat is het voornaamste *doel* dezer devotie 1).” En elders zegt zij: „Het is blijkbaar, dat er niemand ter wereld is, die niet alle soort van hemelschen bijstand zou ondervinden, als hij voor Jesus eene *dankbare liefde* had, zoo als de liefde is, die men Hem bewijst door

1) Brief aan M. de Saumaise.

de devotie tot zijn H. Hart 1)." Met den goeden wil alleen, Philothea, hebt gij hier alles begrepen.

II. Dat dit algemeene doel eenige *bijzondere doeleinden* in zich bevat, is zonneklaar. Wat toch bevat *de liefde* niet? Wij mogen zeggen: zij leert in de eerste plaats *de dankbaarheid, de eerherstelling* en *de navolging*. Vooral ten aanzien dezer devotie zijn deze drie noodzakelijk. De liefde immers eischt *mededeeling*, eischt *liefdeoffers*, eischt *gelijkvormigheid*.

De *dankbaarheid* is *het geheugen van het hart*; zij brengt te binnen wat de Geliefde gegeven heeft, en geeft terug al wat zij vermag. De *eerherstelling* is de verhoogde dankbaarheid, en weet ook daàr nog te geven, waar het hart anders niets meer bezit, en niet slechts voor zich zelve, maar ook voor anderen dankbaar te zijn. De *gelijkvormigheid* is de volmaakt-
heid der liefde; want de liefde vindt of maakt haars gelijken; en die waarlijk bemint, wil navolgen wien hij bemint. Het zoete en goede wat voor u in deze deugden gelegen is, zult gij zelf begrijpen. Het edele, aangename, nuttige en verhevene van het *doel* komt er te meer door uit. Heerlijke devotie, die ons zulk doel voorstelt!

III. Wilt gij in 't kort dit verheven *doel dezer devotie* hebben uitgedrukt, dan kunt gij zeggen: *wederliefde door eerherstelling*. Daarom vertoont Jesus u zijn Hart, omringd van de werktuigen des lijdens. Daarom prijkt het met de wonde, met het kruis en

met de doornenkroon, omstraald met de vlammen zijner liefde. Daarom spreekt Hij ook met even zoo vele woorden: „*Ziedaar het Hart, dat de menschen zoozeer bemind heeft, ... en in plaats van dankbaarheid ontrang ik van de meesten slechts ondankbaarheid?*” Bemin dus Jesus, en doe Hem beminnen. Geef Hem uw eigen hart, en, ten minste met den wil, de harten aller menschen. Wees zelve dankbaar en maak goed door uwe liefde wat gij niet kunt beletten, en gij zult het doel dezer devotie volkomen bereiken.

IV. Hierdoor begrijpt gij, wat men zeggen wil, als men soms zegt: het voorwerp der devotie is Jesus' *doorwond Hart*; het *doel* der devotie toch is de liefde tot dat Hart, dat van de zuiverste liefde voor ons brandt, en om de ondankbaarheid der menschen ten uiterste bedroefd is. Hieruit ziet gij ook, hoe de vereerders van Jesus' Hart op bijzondere wijze letten moeten op Jesus' *lijden* en op het H. *Sacrament*, waarbij te voegen is: het overgroot geheim der *Menschwording*. Bij de menschwording neemt Jesus een menschelijk hart aan; in zijn lijden toont Hij de grootste liefde van dat Hart; in het H. Sacrament schenkt Hij ons zijn goddelijk Hart op geheel bijzondere wijze. Al deze zaken moeten u echter weer niet in den waan brengen, dat het *doel* dezer godsvrucht zoo ijselijk veelvoudig of moeilijk te vatten zoude zijn. Neem de *wederliefde* in haar volle beteekenis, en alles is gezegd; zoek deze wederliefde te beoefenen, en alles is gedaan.

OEFENING. Bid met aandacht de Litanie van Jesus'

Hart, om te verkrijgen, dat gij de hoofdzak van hetgeen de devotie aangaat goed moogt begrijpen.

SCHIETGEBED. Hart van Jesus, Magneet der harten, trek mij tot U, opdat ik in U ruste en leve.

VOORBEELD.

Luisteren wij nogmaals naar het verhaal der Gelukzalige Margareta, die aldus aan haar geestelijken Leidsman schreef: „Op den feestdag van den H. Johannes, den Evangelist, ontving ik van mijn goddelijken Zaligmaker vooreerst eene gunst bijna gelijk aan die, welke deze welbeminde leerling bij het laatste avondmaal genoot; daarom werd mij dit goddelijk Hart vertoond als geplaatst op een troon van louter vuur en vlammen, naar alle kanten stralen uitschietende, schitterender dan de zon, en doorzigtig als kristal. De wond, die Hij op het kruis ontving, was er zichtbaar in. Er was een kroon van doornen rondom zijn H. Hart en een kruis er op; en mijn goddelijke Zaligmaker deed mij verstaan, dat deze werktuigen zijns lijdens beteekenden, dat de liefde, welke Hij voor de menschen gehad heeft, de bron was geweest van al zijne smarten en van al de vernederingen, die Hij voor ons heeft willen lijden; dat al deze folteringen en versmadingen Hem voor den geest geweest waren van het eerste begin zijner Menschwording af, en dat van dat eerste oogenblik af het kruis, om zoo te zeggen, in zijn Hart geplant is; dat Hij, om ons zijne liefde te betuigen, al de vernederingen, de armoede, de smarten door zijne

heilige menschheid in zijn geheel leven te verduren en de beleedigingen waaraan de liefde Hem zou blootstellen tot aan het einde der eeuwen in het hoogheilig Sacrament onzer altaren, — van toen af heeft aangenomen. Hij maakte mij daarna bekend, dat zijne groote begeerte om door de menschen volmaakt bemind te worden, Hem het plan had doen opvatten, hun zijn Hart te openbaren, door hun al de schatten van liefde, barmhartigheid, genade, heiligmaking en zaligheid, die het bevat, te openen, ten einde allen, die Hem al de liefde en vereering, die zij maar kunnen, zouden willen bewijzen en bezorgen, mogen verrijkt worden tot verkwisting toe met die goddelijke schatten, waarvan dit Hart de bron is. Hij verzekerde mij, dat Hij er een bijzonder vermaak in vond onder het beeld van dit Hart van vleesch vereerd te worden, welks afbeelding Hij wenschte, dat openlijk zou uitgesteld worden... Eindelijk... dat deze devotie eene laatste poging zijner liefde was, die de Christenen in deze laatste eeuwen wilde begunstigen, door hun een *voorwerp* en een *middel* voor te stellen, dat te gelijker tijd zoo geschikt was, om hen aan te sporen Hem te beminnen, en Hem degelijk en deugdelijk te beminnen.”

Uit deze lessen van Jesus kunnen wij het voorwerp, het doel, de beweegredenen, alles te gelijk nader leeren kennen. Leeren wij echter in de eerste plaats aan Jesus' vurigen wensch gehoor te geven.

ERDE A G.

BEWEEGREDEKENEN DER DEVOTIE.

I. De eerste beweegreden, die ons aanspoort tot het beoefenen dezer godsvrucht ligt in haar *voorwerp*. Dat voorwerp, zoo als gezegd is, is Jesus' Hart, is Jesus' liefde. Het is het Hart, waardoor het verheven plan Gods, om de menschen te verlossen, is uitgevoerd, waaruit het goddelijk bloed voor onze losprijs is gevloeid; waardoor en waaruit de H. Kerk, met al haar geheimen en genadebronnen, is gevormd. Het is de liefde, die vooral in dit Hart zichtbaar en als tastbaar is geworden; de liefde van een Godmensch voor een arm en diep gevallen schepsel, liefde door geen sterveling door geen Engel te begripen, maar vooral in dit Hart zoo duidelijk voor ons afgebeeld, dat het is alsof daarop het woord van Jesus met goddelijke letteren geschreven staat: „God heeft de wereld bemind; *zóó* zeer heeft God de wereld liefgehad.” Zoudt gij niet gaarne, niet vurig, niet regt hartelijk zulk een voorwerp vereeren? Kunt gij liefelijker en aantrekkelijker voorwerp uwer liefde uitdenken? Groote God! wie zou Gods Hart niet van harte beminnen!

II. Overweeg verder de *hooge waarde* van dit voorwerp. Het is het *aanbiddelijk* Hart van den Zoon Gods; want, even als wij in het H. Sacrament het geheele *ligchaam* van Christus vereeren en aanbid-

den, zoo vereeren en aanbidden wij, bij deze devotie, op bijzondere wijze het aanbiddelijk Hart van Jesus. Het wordt daarom niet gescheiden van den Persoon Gods; integendeel; het is juist daarom onze aanbidding waardig, omdat het onafscheidbaar met den goddelijken Persoon verbonden blijft.

Overweeg de aantrekkelijkheid en beminnelijkheid van dit voorwerp. Hier, zoo zegt de Gelukzalige Margareta, hier geldt de leus: „alles uit liefde, niets uit dwang.” En elders: „Het aanbiddelijk Hart van Jesus wil in alle harten het rijk zijner zuivere liefde vestigen... Het is eene devotie, die niet wil gedwongen of opgedrongen zijn.” Overweeg de redelijkheid en onweederstaanbare kracht dezer godsvrucht, al wederom wegens hetzelfde voorwerp. Het heeft de kracht der liefde zelve, en het wil en moet bemind worden, niet slechts als eene of andere zaak, die beminnelijk moet heeten, maar als de liefde, als de goddelijke liefde zelve.

Hierom heeft een godvruchtig en geleerd Fransch Prelaat deze devotie tot Jesus' Hart: de eerste, de *Koningin der devoties* genoemd; een ander haar de *substantie*, de *quintessentie* der godsdienst geheeten; terwijl velen haar den naam van *devotie der liefde* hebben willen geven. — Zoudt gij de Liefde niet liefhebben? de liefde niet vereeren? of nog iets anders, dat meer uwe liefde waardig is, durven zoeken?

III. Eene tweede beweegreden vinden wij in de *begerte* van Jesus, die zoo dikwijls en zoo krachtig op het omhelzen en bevorderen dezer devotie heeft

aangedrongen. De geschiedenis van het leven der Gel. Margareta-Maria is vol van bewijzen, die ons deze begeerte doen kennen. „*Mijn Hart is zoo brandend van liefde voor de menschen, — zeide Jesus eens, dat het de vlammen zijner brandende liefde niet langer kan inhouden, maar die door uw toedoen noodzakelijk moet uitstorten, en zich aan de menschen bekend maken, om hen te verrijken met de kostbare schatten, die ik u bekend maak*”... — En hoe dikwijls heeft Jesus deze begeerte herhaald! Misschien honderd malen, ja meer. Moogt ge daaraan ongevoelig blijven? Telt Jesus' zoete hartewensch u voor niets? Zoo ooit, dan geldt het van deze devotie, wat Jesus eens, nog op aarde wandelend, gezegd heeft: „*Ik ben een vuur op aarde komen brengen; wat wil ik anders als dat het brande*”? Daarom kwam Hij zelf, en herhaaldelijk, en op de treffendst mogelijke wijze, om deze devotie te doen kennen. Ja daarom zeker, wees Hij reeds tijdens zijn leven op zijn be-minnelijk Hart; drukte Hij den leerling *der liefde*, onder het laatste avondmaal, aan dat Hart; liet Hij het op het Kruis voor ons openen; wees Hij zijne Apostelen, vooral Thomas, den toen ongeloovige, op dit brandpunt zijner heilige, onuitputtelijke liefde; kortom, heeft Hij zelf van het begin af ons geleerd, hoe wij voortdurend en regt hartelijk aan zijn goddelijk en ons zoo vurig minnend Hart moeten denken. Mogen al die wenschen en lessen van Jesus ongemerkt voor ons voorbijgaan? — Deze meditatie moogt ge wel eens met aandacht doen, goede Philothea! Ik ben

overt
uwe
OE
versp
Jesus
sticht
Sc
Gij g

W
Fran
man
in e
kon
dat
der
hij
ter
kru
ma
een
plo
Zij
ho
br
„u
an
wo
st

overtuigd, dat zij uwen ijver vrij wat aanvuren en uwe liefde ontvlammen zal.

OEFENING. Als gij toch een goed werk doen wilt, verspreid dan een boek of *geschrift* ten eere van Jesus' Hart. Wie weet hoeveel nut gij daarmede stichten zult?

SCHIETGEBED. O Goddelijk Hart, hoe weinig wordt Gij gekend, hoe weinig wordt Gij bemind!

VOORBEELD.

Wij lezen in de geschiedenis der orde van den H. Franciscus het navolgend merkwaardig voorval. Een man van aanzienlijken stand had het religieus kleed in een der kloosters van die orde aangenomen. Hij kon zich echter niet gewennen aan het grove voedsel dat men daar gaf, en besloot dus naar de genoegens der aarde weder te keeren. Een zekeren nacht maakt hij zich eensklaps op om te vlugten. Terwijl hij echter voortgaat, komt hij in den gang, waar een groot kruisbeeld geplaatst was; hier werpt hij zich nogmaals op de knieën om voor het laatst in dat klooster een gebed tot zijn God te doen. Nu verschijnt hem plotseling de Goddelijke Zaligmaker vergezeld van Zijne heilige Moeder en in de hand een stuk brood houdende, zooals de religieusen dit pleegden te gebruiken. „*Mijn zoon*, zoo spreekt hem Jesus toe, „*waarom verlaat gij uwen heiligen roep?*” — „*Heer*, antwoordt de vlugteling openhartig, „*daar ik gewoon ben in allen overvloed te leven, kan ik de gestrengheid van den regel niet uithouden.*” De goede

Jesus toont dan het brood, doopt het in de wonden zijner zijde en biedt het den jongeling aan, zeggende: „*Eet dit brood.*” De Religieus gehoorzaamt en vindt het alleraangenaamst van smaak. Ook heeft hij de les begrepen. En van dien tijd af, zoo dikwerf de bekoring hem nog overviel, beschouwde hij in den geest de liefdewond van Jesus Hart, en verkreeg daardoor de genade, dat al zijn lasten in lusten veranderden.” 1) Wij lezen van Jan-Baptist Faventius, die van soldaat een ijverig capucijn werd, dat hij eens zich zooveel geweld aandeed, om eene beweging van drift tegen te gaan, dat een ader in zijne borst sprong. Het bloed nu vergaderend liep hij naar een kruisbeeld en zeide: „Zie eens, Heer! wat ik voor u lijde.” De Zaligmaker zag het, maakte de hand van het kruis los, toonde hem de wond zijner zijde en sprak: „Ziedaar, Joannes, wat ik *voor u* geleden heb 2).” De H. Antoninus verhaalt iets dergelijks van den H. Petrus martelaar. Want als deze ineen groot lijden tot Jesus zeide: „Heer, wat heb ik gedaan?” antwoordde Jesus: „Petrus, wat heb *ik* gedaan? 3)

Leeren wij hieruit op Jesus Hart te vertrouwen, en dat voorwerp van zooveel waarde lief te hebben. Het is de schatkamer aller goede dingen, het onderpand der toekomende glorie 4) het rustbed der Godminnende ziel 5), de poort die ten leven voert 6), de eene en eenige oostersche parel van onschatbare waarde 1) het middelpunt der goddelijke liefde en van alle harten 2).

1) Franciosi. Notions doctr. etc. p. 133 2) Spicil. Conc. I. Claus. III.
3) H. Petr. Dam. 4) H. Mechtildis. 5) H. Gertrudis. 6) H. Bonaventura.
7) Franciscus van Sales. 8) Z. Marg. Maria.

VI E R D E A G,

BEWEEGREDEKENEN DER DEVOTIE. (VERVOLG.)

I. Eene derde beweegreden tot het omhelzen dezer devotie vindt ieder Christen in de heerlijke *beloften* door Jesus zelven zoo duidelijk en zoo herhaaldelijk gedaan. De voorspelling ligt in de eigen woorden der Gelukzalige Dienares van Jesus Hart; de vervulling leert elk der nu reeds vervlogen 200 jaren. Luister, en denk er aandachtig over na. „Jesus „heeft mij op nieuw het groot genoeg doen kennen, „dat Hij vindt in de vereering Hem gebragt door zijne „schepselen; en het scheen mij toe, dat Hij beloofde: „dat zij, die van dit H. Hart gezegend zouden zijn, „nooit zouden verloren gaan, omdat Hij zelf, als de „bron aller zegeningen, die zegeningen overvloedig „zou uitstorten over alle plaatsen, waar het beeld „van dit beminnelijk Hart zou geplaatst worden, om „er liefde en vereering te ontvangen; dat Hij, door „dit middel, de onderling verdeelde familiën zou vereenigen; dat Hij diegenen, die in eenigen nood verkeerden, zou beschermen; dat Hij in al de „communauteiten, waar dit goddelijk beeld vereerd „zou worden, den zoeten balsem zijner brandende liefde „zou uitsorten; dat Hij er de slagen van den regtvaardigen toorn Gods van zou afwenden, door ze „wederom in zijne genade te herstellen, als ze die

„door de zonden mogten verloren hebben.” 1)

Elders schrijft dezelfde Gelukzalige: „Ik gevoel mij „als geheel verslonden in dit goddelijk Hart, als in eene „eindelooze diepte, waarin Hij mij schatten van liefde „en genaden laat zien voor de personen, die zich op- „offereren en aan Hem toewijden, om Hem al de eer „en liefde, die zij maar kunnen, te geven en te be- „zorgen; maar *die schatten zijn zóó groot*, dat het „mij niet mogelijk is, die met woorden uit te drukken.” 2)

Bij eene andere gelegenheid zegt zij: „Jesus heeft „mij doen weten, dat zijn H. Hart *het Heilige der „Heiligen*, het *Heilige der liefde* is. Dat Hij wilde, „dat het thans zou gekend worden als de *Middelaar* „tusschen God en de menschen; want Hij is almag- „tig, om hun *den vrede* te schenken.” 3) In een brief „aan haar zielbestuurder schrijft zij nog: „O konde „ik alles verhalen, wat ik weet van deze beminne- „lijke devotie tot Jesus' H. Hart, en konde ik aan „de geheele wereld de *schatten van genaden* bekend „maken, welke Jesus Christus in dit aanbiddelijk „Hart bezit, en die Hij tot verkwistens toe wil uitstor- „ten over allen, die deze devotie beoefenen. Ik bezweer „U, Eerw. Pater, verzuim niets om ze aan iedereen „in te boezemen. De schatten van zegening en ge- „nade, in dit Hart besloten, zijn oneindig. Ik denk „niet, dat er in het geestelijk leven *eene oefening van „devotie* gevonden wordt, die meer geschikt is om eene „ziel in korten tijd tot de *hoogste volmaaktheid* op te

1) Lettre à la R. M. de Saumaise. 2) Aan dezelfde. 3) Aan de R. M. Greijffé.

1) „voeren, en om haar de waarachtige genoegens te
„doen smaken, die men vindt in de dienst van Jesus
„Christus. Ja, ik zeg het met de volste overtuiging,
„zoo men wist, hoe aangenaam deze devotie aan Jesus
„is, er zou geen Christen zijn, al had hij nog zoo weinig
„liefde voor den beminnelijken Zaligmaker, die ze
„niet aanstonds zoude omhelzen.” Hierna spreekt de
Zalige van bijzondere personen.

2) „Zorg, zegt ze, zorg vooral dat de *Religieusen* deze
„godsvrucht omhelzen; want zij zullen er zooveel hulp
„in vinden, dat zij geen ander middel noodig hebben
„om, zelfs in de minst geregelde communauteiten den
„eersten ijver en de volmaaktste regeltucht te her-
„stellen, en om diegenen, die reeds volgens de regels
„leven, tot het toppunt der volmaaktheid te brengen.
„Mijn goddelijke Zaligmaker heeft mij doen verstaan,
„dat zij, *die aan de Zaligheid der zielen werken*, de
„kunst zullen verwerven om de meest versteende har-
„ten te vermurwen, en dat zij met een wondervollen
„uitslag zullen werken, zoo zij zelve van eene tee-
„dere devotie tot zijn goddelijk Hart doordrongen zijn.”

„De personen, die *in de wereld* leven, zullen door
„middel van deze beminnelijke devotie al de voor
„hun staat noodige genaden ontvangen, dat wil zeg-
„gen: den vrede in hunne familiën, verligting bij
„hunne werkzaamheden, den zegen des hemels bij al
„hunne ondernemingen, de vertroosting bij hunne
„tegenheden; zij zullen in dit H. Hart hunne schuil-
„plaats vinden gedurende hun leven, en vooral in de
„uur van hunnen dood. — O, wat is het *zoet te ster-*

„ven, na eene standvastige devotie beoefend te hebben tot het Hart van Hem, die ons moet oordeelen. — Eindelijk, het is blijkbaar, dat niemand ter wereld van alle soort van hemelschen bijstand zou verstoken zijn, zoo hij voor Jesus Christus *eene dankbare liefde* koesterde, zoo als *die* liefde is, welke „men Hem betoont door de devotie tot zijn H. Hart.”

Wilt gij dus genaden, wilt gij gunsten, wilt gij alle mogelijke zegeningen van Jesus' Hart ontvangen, — zij liggen daar vóór u, Philothea; gij hebt ze voor het nemen. Beoefen deze devotie en het woord van Jesus blijft er borg voor, — al zijn zegen is de uwe. En let ook hierop: het woord van Jesus is nog maar een gedeelte van hetgeen in zijn Hart is; want, Hij heeft het zelf gezegd: „uit den overvloed des harten spreekt de mond.” Hij heeft dus nog meer in zijn Hart voor u weggelegd, dan Hij in woorden, — en o hoe duidelijk en krachtig, — heeft uitgesproken en beloofd.

II. Nog eene *vierde* beweëgreden ter omhelzing dezer devotie willen wij aanstippen; zij bestaat in de verordening van Jesus, dat juist deze godsvrucht tot zijn H. Hart eene bijzondere devotie *van onzen tijd*, van deze latere eeuwen zou zijn. Voor vijf eeuwen meldde dit reeds de H. Joannes aan de H. Gertrudis. Want als deze Heilige den Leerling der liefde vroeg, waarom hij zoo weinig van Jesus Hart had gesproken, hij, die toch aan dat goddelijk Hart had gerust, antwoordde hij: „Omdat God zich heeft voorbehouden deze devotie in de laatste tijden te doen kennen, dan

namelijk als de wereld begint oud te worden, en zulks om de vlam der liefde weder op te wekken, welke alsdan zal verkoeld zijn." — Om dit wèl te begrijpen, beschouw tegen over elkander, 1°. het thans heerschend ongeloof, — en, op Jesus Hart, het H. Kruis, het teeken des geloofs en onzer zegepraal; 2°. de uit het ongeloof voortvloeiende koudheid en onverschilligheid, — en van den anderen kant de vlammen van Jesus' Hart; 3°. de versmadingsen Jesus aangedaan vooral in het H. Sacrament, — en daartegen de doornenkroon om Jesus' Hart gewonden; ten 4de de vervolgingen tegen de H. Kerk en Jesus' vrienden gerigt; — en daarbij de wonde in Jesus' Hart geopend als eene veilige schuilplaats in de Arke des Nieuwen Verbonds. Kortom, tegen al de thans heerschende misdaden is de devotie tot Jesus' Hart onze steun, onze hoop, onze overwinning. Moogt ge zulk een redmiddel versmaden?

III. Nog eene *vijfde* beweegreden ligt daarin, dat de vruchten der devotie tot Jesus' Hart niet alleen allerrijkst, maar ook allergemakkelijkst te verkrijgen, en ontwijfelbaar zeker zijn. Let slechts op de verschillende oefeningen, die daartoe behooren. Het *Apostolaat des gebeds* leert ons het hart met Jesus' Hart in alles vereenigen. De *Eerewacht* plaatst ons als dappere helden voor Jesus' troon. De *Eerherstellende Communie* maakt Jesus' geheel tot den onze. Het *Schapulier* herinnert ons den strijd en de zegepraal; *Onze Lieve Vrouw van het H. Hart* gaat ons voor, om den weg te wijzen; de *negen Liefdediensten*

doen ons dragen op de vleugelen der Heiligen Engelen. Al de andere oefeningen, vooral nog het Broederschap, verlevendigen en versterken onzen ijver.

Voegen wij hierbij de *Schietgebeden*, de *overwegingen*, en vooral de praktische *navolging* van Jesus' Hart, wat mogen wij dan niet hopen van zulk eene devotie, die niets anders dan *liefde* ademt, niets anders dan *liefde* is, tot niets anders dan natuurlijk en als van zelf tot de hoogste en zuiverste *liefde* voert. O waarlijk, zulk eene devotie moet door allen gekend, moet door allen bemind, door allen gezocht en beoefend worden. Herlees nog eens de beweegredenen, zoo noodig, en onderzoek u, of ge verstandig handelt.

OEFENING. Zorg, dat een of ander deze heilrijke devotie omhelze. Bid ten dien einde de Litanie van 't H. Hart.

SCHIETGEBED. „O Hart van mijn Jesus! mijn hart is al te verstrooid, tenzij het ingetogen blijve in uw Hart.” (H. Bonaventura.)

VOORBEELD.

Er is eene oude traditie, die, het is waar, voor eenige omstandigheden wel wat beter bewezen diende te zijn, doch ten minste door eerbiedwaardige schrijvers aldus verhaald wordt, en althans als eene *zinrijke legende* kan opgevat worden. „Nadat de goddelijke Verlosser op Golgotha den geest had gegeven, kwam een soldaat, *die bijna blind was* en Longinus heette, om te zien of Jesus waarlijk gestorven was. Om er zich beter van te overtuigen, nam hij

de lans en stiet haar zóó diep in de regterzijde van Jesus, dat het aanbiddelijk Hart werd gewond, en er aanstonds zooveel bloed en water uit de wond stroomde, dat het bloed langs de speer afliep en ook de hand raakte, die haar droeg. Onwilkeurig en zonder nadenken bragt de soldaat deze hand aan zijn oog, en plotseling was hij geheel van zijne oogziekte genezen door de aanraking van het kostbaar bloed des Verlossers. Verbaasd door zulk een wonder en inwendig verlicht door de genade, geloofde hij in Jesus Christus. Weldra verliet hij de krijgsdienst, liet zich onderrigten door de Apostelen en werd later tot Bisschop gewijd van Caesarea in Cappadocië, waar hij gedurende dertig jaren den Heer Jesus predikte, en eindelijk zijn getuigenis, als een roemvol martelaar, met zijn bloed bezegelde." 1) — De geestelijke verlichting is ten minste een feit, zoo ook de lichamelijke door de *legende* er mogt bijgevoegd zijn.

De H. lans werd, met de andere lijdenswerktuigen, op den Calvarieberg in den grond begraven en later door de H. Helena, keizerin en moeder van Constantijn den groote, teruggevonden. In later dagen nogmaals, althans gedeeltelijk, in eene kerk van Antiochië verborgen, werd dezelfde H. Lans door de Kruisvaarders weer gevonden. Boudewijn II, vijfde latijnsche keizer van Constantinopel, stond de spits der H. Lans, de doornenkroon en een gedeelte van het H. Kruis af, aan de republiek van Venetië, van waar de

1) Franciosi l c. p. 143.

H. Lodewijk deze **H.** Relikwiën naar Frankrijk overvoerde. Het ander deel der Lans bleef te Constantinopel tot 1492, toen keizer Bajazet II het ten geschenke gaf aan Paus Innocentius VIII. Van toen af werd het te Rome in het Vatikaan bewaard. Den 26 October 1623 plaatste het Urbanus VIII voor goed in een der vier pijlers die den koepel der St. Pieterskerk dragen; hij versierde tevens deze kleine kapel met eene afbeelding van den **H.** Longinus, die de lans in de hand draagt. 1) — Leeren wij van Longinus niet alleen Jesus' Hart aan te zien op het kruis, maar ook nut te trekken uit die hemelsche beschouwing. Want „in deze zijde, — de wond van Jesus' Hart, — zegt de **H.** Augustinus, zijn wij en worden wij herboren tot het ware leven; 2) daar wordt ons de deur des levens geopend, 3) daar is de Arke, waarin wij veilig tegen allen stortvloed der bekoringen zijn, 4) daaruit vloeijen de eeuwige bronnen van barmhartigheid en alle goedheid. 5)

1) Zie de *Maandrozen*, 1874. 2) De Symb. c. G. 3) Tr. in Jo. 120.
4) Id. 5) *H. Cypr. de Pas. Dom.*

I
alt
go
Pa
he
W
ne
di
en
J
m
b
e
d

TWEEDE DEEL.

DE GESCHIEDENIS DER DEVOTIE.

EERSTE AFDEELING.

DE VOORSPELLING.

V I J F D E A G.

HET PARADIJS.

I. Het eigenlijke Aardsch-Paradijs is gewis voor altijd voor ons menschen verloren. De eindeloos goede God heeft ons toch, ook op aarde, een nieuw Paradijs willen schenken, dat ons een voorsmaak van het eenmaal te geven hemelsch Paradijs zoude zijn. Wij vinden het, en zeer gemakkeijk, in het beminlijk en aanbiddelijk Hart van Jesus. — Het Paradijs was een *lusthof*, door den Heer zelven aangelegd en met allerlei schoonheden en sieraden gevuld. Ook Jesus' Hart, zegt de Zalige Margareta-Maria, werd mij vertoond als „een heerlijke *Lusthof*, met allerhande bloemen versierd, vervuld van de liefelijkste geuren, en overvloeijend van allerlei zoetheid.” — Het Paradijs bevatte alle soort van goede genoegens, en dit

niet voor de Engelen, niet voor zich zelf, maar voor den mensch, als koning hier op aarde en door Gods eigen hand in dien lusthof binnen geleid. Zoo is ook Jesus' Hart, dit leerde reeds de H. Clara, „een Paradijs van lusten voor al de zijnen, die hun lust vinden er in te wonen.” Zoo is het, volgens de Heiligen, een ware lusthof van hemelsche genoegens, vooral van stillen vrede, zoete rust, verheven beschouwing, vereeniging met God, waarbij alle aardse lusten verdwijnen en niet waardig zijn nog lusten genoemd te worden. — Oefen u, Philothea, in de studie van dit H. Hart, gij zult spoedig den zin van dit verheven zinnebeeld begrijpen. Ook voor u zal het H. Hart van Jesus een zoet Paradijs worden, waarin gij alles zult vinden, wat uw hart kan begeeren.

II. Uit het gezegde kunt gij gemakkelijk opmaken, in welken zin, ook voor u Jesus' Hart een Paradijs moet zijn. Gij moet daarin, zoo als de Heiligen door hun voorbeeld getoond hebben, *uwe woonplaats vestigen*. Eer nog de devotie tot Jesus' Hart in de H. Kerk algemeen was geworden, hebben de Heiligen en bijzondere vrienden Gods die oefening reeds begrepen. De H. Graaf Elzear wees zijne even heilige echtgenoot het Hart van Jesus aan, als die plaats, waar zij hem altoos kon vinden. „*Daar woon ik,*” schreef hij haar; en beiden woonden daar zoet vereenigd, al waren zij ook op aarde verre van elkander gescheiden. De H. Franciscus van Sales zocht ook daar zijne vrienden op. De H. H. Mechtildis, Gertrudis, Catharina van Senen en vele anderen, zochten

daar hare woning. *Hoe* gij dit doen kunt? Door schietgebeden, gelijk de H. Aloysius dit deed; door u voor te stellen, dat God zelf als een groot paleis is, waarin de geheele wereld woont, gelijk de H. Teresia leert; door er in te gaan, in den geest, zoo als de Zalige Margareta deed; door u gedurig Jesus' Hart als het Hart van uwen God voor te stellen, die immers overal tegenwoordig is en u werkelijk van alle zijden omringt. Beproof het op deze of gene wijze; de Heer zal u bijstaan, en gij zult de waarheid zijner beloften ondervinden: hoe zalig het is te wonen in de tabernakelen des Heeren.

III. Een der schoonste voorbeelden, die gij dien-aangaande vinden kunt, levert u de geschiedenis van den *goeden moordenaar* op het kruis. „Heer, — zegt hij tot Jesus, op het oogenblik dat allen Hem bespotten en Jesus zelf alles behalve de glorie van zijn koninkrijk vertoont, — *Heer, gedenk mijner als Gij in uw Rijk komt.*” Jesus antwoordt: „*Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn.*” Hoe is het mogelijk! vragen zoo velen, — vele Heiligen hebben zoo veel moeten werken, verschillende zijn zelfs na al dat werk nog niet onmiddellijk tot de vreugde des hemels toegelaten, en deze moordenaar verwerft in één oogenblik het hoogste en het schitterendste loon voor zijn overigens wel groot geloof en allerkrachtigst vertrouwen. Hij hing, antwoorden zij, aan de rechterzijde van Jesus; hij nam het eerst, terwijl het goddelijk zoenoffer voltrokken werd, zijne toevlugt tot Jesus' Hart, hij werd besproeid met het zoenbloed

des Lams. 1) „Ja, zegt de H. Augustinus, hij kon immers ligt, (als aan de rechterzijde van Jesus hangende) door het water, dat te gelijk met het bloed, uit de zijde des Heeren vloeide, besproeid en alzoo als door een heilig doopsel gereinigd worden. 2)“ Zoo sloot Jesus' Hart het Paradijs voor hem open.

Gij leert hieruit, Philothea, in welken verheven zin Jesus' Hart tot het Paradijs voert, omdat het zelf een Paradijs van alle zegen en genaden is. Overweeg dus dikwijls met aandacht die woorden: „*Heden zult gij met mij in het Paradijs zijn.*“ Pas die met allen ernst op u toe, en bedenk, dat Jesus' Hart zelf dat Paradijs voor u is. In het begin moge het u wat moeite kosten, den weg tot dat goddelijk Paradijs te vinden; weldra zal u het zoeken zelf een hemelsch genoegen bieden, spoedig zult gij niet meer zoeken, maar vinden, weldra is het gevondene zalig zijn. „De zijde van Christus is geopend, zegt de Abt „Blosius, 3) omdat de goede Jesus, ons den toe- en „ingang tot zijn Hart wilde geopend hebben. Hierdoor „betuigt Hij zijne onbegrijpelijke liefde jegens ons. „En wat had Hij meer kunnen doen, dan Hij gedaan „heeft? Zijn eigen Hart heeft Hij voor ons als een „allergeheimzinnigst verblijf open gelaten; want het „is zijn lust met ons te zijn, en in stille rust, en in „rustige stilte bij ons te vertoeven. Hij gaf ons zijn „Hart zoo deerlijk gewond, ten einde wij daarin zouden wonen, tot dat wij geheel gereinigd en gezui-

1) Hugo, de Anima. Ginther, p. 318. H. Aug. 2) De Anima et ej. orig. I, 9 en III, 9. Vgl. in Jo. tr. 31 in fine. 3) In Mon. Sp. c. 19.

„verd, en gelijkvormig aan zijn Hart geworden, waar-
„dig en bekwaam zouden zijn, om met hem in het
„Hart van den eeuwigen Vader te worden bin-
„nengeleid.”

OEFENING. Beschouw eenige minuten met aandacht
de wonde van Jesus' Hart, en verberg u in dat H.
Paradijs.

SCHIETGEBED. O Hart van God, o Paradijs van lusten!

Laat uw Hart is het mijn! mijn hart is uw Hart
rusten. H. Clara.

VOORBEELD.

De H. Maria Magdalena de Pazzi beschouwde eens
in een visioen het bloedend ligchaam des Zaligmakers.
Zij sprak vervolgens van de wonde van zijn H. Hart
en riep uit: „Waarom treden alle menschen niet bin-
nen is dit Hart, dat zoo wijd geopend is; in deze
spelonk der liefde, zoo ruim en zoo diep?” Daarna
zag zij Jesus begraven worden, en ging voort: „Nu
zou men in waarheid zeggen, dat er meer dan één
Paradijs is; want overal, waar Jesus komt, daar ko-
men de zoetste genoegens met Hem. Er is dus een
Paradijs in het graf, een Paradijs in het voorgeborgte
der hel, een Paradijs in het vagevuur.” 1) De ge-
lukzalige Margareta Maria zag ook somtijds het H.
Hart van Jesus, haar voorgesteld als een waar Paradijs.
„Het verscheen haar als een prachtige luthof, met
allerlei bloemen beplant, van allerhande geuren door-

1) Dufau, IV. p. 456.

trokken, van alle zoetheid overvloeiend." De zalige Hendrik Suso kende reeds dit Paradijs. „Niemand, zeide hij, mag nog klagen over het eerste Paradijs. Gewis, wij hebben er één verloren; maar wij hebben er twee in de plaats ontvangen. Maria is een Paradijs, waarin immers de vrucht van den Boom des levens is gegroeid, in welken alle lust en blijdschap waren bevat. En is Hij niet een Paradijs meer dan alle Paradijzen, door wien de dooden weer levend worden, als zij zijne vrucht genieten? Hij, uit wiens handen en voeten en heilige zijde de bronnen vloeijen, die alom het leven schenken, en geheel het aardrijk bevochtigen: de bronnen van onuitputtelijke barmhartigheid, van ondoorgrondelijke wijsheid, van overvloeiende zoetheid, van de allerteederste liefde, en van stroomen des eeuwigen levens? Waarlijk, o Heer! wie deze vrucht heeft genoten, uit deze bronnen heeft gedronken, dien is het bekend, dat deze twee nieuwe Paradijzen het aardse Eden verre overtreffen." 1) De zalige genoegens, in dit Paradijs van Jesus' Hart door de heiligen genoten, zijn dan ook zóó groot, dat zij zelven die niet kunnen beschrijven. En ik, — zoo zegt b. v. de H. Gertrudis, „zoo ik den eindeloozen overvloed uwer goedheid niet kende, zou verwonderd staan, als ik vernam, dat Gij, o Heer, zulke gunsten zelfs aan uwe gezegende Moeder, die met U in den hemel heerscht, verleendet." 2) — Zoeken wij dus met ernst en ijver, wij zullen even als de Heiligen dit Paradijs van Jesus' Hart vinden. De weg schijnt aan-

1) Ott. Marian. p. 309. 2) L. II. c. 23. Nilles. p. 238.

vankelijk over doornen te loopen, maar zalig de ziel, die moedig volhardt en niet stil staat, eer ze dit heilig Eden op deze aarde gevonden heeft. Zij is rijker, dan alle koningen der aarde.

LEESDE A G.

DE BRON VAN HET PARADIJS.

I. Op de oude monumenten der christelijke kunst vindt men vaak den goddelijken Zaligmaker afgebeeld als geplaatst op een vruchtbaren heuvel, waarvan *vier stroomen* nedervloeijen. Dit is tegelijk eene treffende herinnering aan de eeuwige heuvelen van het oude Paradijs en aan het nog schatrijker Golgotha. In het Paradijs toch vloeide *eene bron*, om den *lusthof* te *besproeijen*, welke *zich van daar uit verdeelde en in vier hoofdstroomen* het aardrijk bevochtigde. Even zoo in Jesus. Luister naar den H. Bernardus. „Ge-
„lijk in dat aardsch Paradijsch *vier bronnen* waren,
„die de gansche aarde besproeiden, zoo vinden wij
„ook in Christus, die ons Paradijs is, een viertal
„bronnen. Zij zijn de bron *van barmhartigheid*, van
„*wijsheid*, van *genade* en van *liefde*. Van dezen kun-
„nen wij verstaan wat Isaias zegt: *Gij zult in vreugde*
„*wateren putten uit de bronnen des Zaligmakers*. Voeg
„hierbij nog eene *viijfde bron*, die de bron des levens
„is, die namelijk, welke Hij beloofd heeft voor den
„tijd, die komen zal na dit aardse leven en naar

„welken de propheet zucht als hij zingt: *Mijne ziel heeft dorst naar God, naar de levende bron.*” Dan gaat de Heilige voort: „Misschien is Christus, terwijl Hij nog leefde op het kruis, wegens deze vier bronnen op vier plaatsen gewond; terwijl Hij, wegens de vijfde bron, in de zijde doorboord is, toen Hij reeds den geest had gegeven.” 1) Treffende verklaring! Jesus’ Hart is de *éene bron*, die de andere vier doet vloeijen. Barmhartigheid, wijsheid, genade en liefde vloeijen allen uit Jesus’ wonden; het leven van die levende en levendmakende wateren vloeit voort uit Jesus’ Hart. Nog levende, laat Hij de bronnen openen, die het zoenbloed voor ons moeten leveren; als Hij reeds zelf het eeuwig leven is ingegaan, toont Hij de *diepste bron* van al die stroomen, die Hij voor ons laat vloeijen. Overweeg dit eens goed, minnares van Jesus Hart; doch let op elk woord van die heerlijke verklaring: Jesus Hart, Jesus wonden, de bronnen en de *hoofdbron*, — en dat alles voor u, wier Paradijs Jesus is.

II. Wat gij doen moet bij zulk eene bron, heeft niet veel verklaring noodig. Hoor anders den H. Bonaventura: „Sta op, o ziel, vriendin van Christus, en breng uwen mond aan Jesus’ zijde, om de wateren des heils uit de bronnen des Zaligmakers te putten. Want dit is de bron, die ontspruit in het midden van het Paradijs en van daar uit zich in vier armen verdeelt, om godvruchtig in de harten uitgestort

1) De Nat. Serm. L

„de gansche aarde te besproeijen.” 1) Welke die wateren zijn, de levende wateren van Jesus’ Hart, hebt gij straks reeds vernomen. Ten eerste *barmhartigheid*. Wek dus in u het vertrouwen op; want hoe meer gij vertrouwt, hoe meer gij zult ontvangen en drinken: „*Wie dorst heeft, kome, — zegt Jesus, — en die wil, neme het water des levens om niet!*” 2) Volgens *wijsheid*. Ga dus tot Jesus, om die te vinden; Hij zegt immers: „*Ik ben als een watervloed uit een Paradijs voortgevloeid, .. mijn vloed is als eene zee.... Ik doe mijne leer, als een dageraad over een ieder schijnen,*” 3) ja, gelijk de vier stroomen van het Paradijs, „de Phison en de Tigris, de Euphraat en de „Gehon, zoo geeft Hij overvloedig de vruchtbare wateren van wijsheid en verstand, van doorzigt en „wetenschap.” 4) De derde stroom is die *der genade*. Nader dus tot den troon der barmhartigheid, waaruit die stroom voortvloeit, volgens de voorspelling: „*te dien dage zal er voor Davids huis en Jerusalems bewoners eene bron geopend zijn ter afwassching der zondaren.*” 5) De vierde is de bron *der liefde*, waarvan geschreven staat: „*een magtige stroom verblijdt de Stad Gods,*” 6) dat is de strijdende, de lijdende en de zegepralende Kerk, en deze is afgebeeld door de bron, welke eertijds de Aartsvader Isaak vond en noemen liet: *Abundantia*, dat is: *overvloed*, 7) wijl

1) In ligno vitae, Jesus translaceatus. 2) Apoc. 22, 17. 3) Eccl. 24 40—44. 4) Eccl. 24, 35—37. 5) Zach. XIII, 1. 6) Ps. 45, 5. 7) Gen. 26, 32.

hemel en aarde deze Bron niet kunnen uitputten. Dit alles in één woord zamenfattende, kunnen wij u toeroepen: drink! Maar drink, met geloof en vertrouwen, met het binnenste van uw hart, door de akten van *geloof, hoop en liefde*, door de overgave van den wil aan God, door verzuchtingen en schietgebeden. Gij zult ondervinden, hoe zoet die Bron is, de hoofdbron van de bronnen des Zaligmakers.

III. Vloeijen die vier stroomen, barmhartigheid, wijsheid, genade en liefde uit **Jesus Hart**, wie zal dan nog twifelen of dààr niet de ééne groote *Bron des levens* is. Daarom roept **Jesus** zelf: „Indien iemand dorst heeft, hij kome tot *Mij* en drinke... en wie van dit water drinkt, dat ik hem geven zal, zal geen dorst hebben in eeuwigheid.” 1) Daarom mogen wij de beschrijving van den **H. Joannes** in het boek der veropenbaringen op **Jesus Hart** toepassen: „Hij „toonde mij eene zuivere rivier van het water des „levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon „van God en van het Lam. In het midden van hare „straal en op beide zijden der rivier was de boom „des levens, die 12 vruchten voortbrengt, van maand „tot maand zijne vrucht gevend, en de bladeren van „den boom zijn tot genezing der volken.” 2) **Jesus** zelf heeft zijn **Hart** als eene bron laten openen; Hij zelf heeft later door de Zalige **Margareta** de devotie tot zijn goddelijk **Hart** bij een *boom* laten vergelijken; Hij zelf heeft op de 12 maanden des jaars ge-

1) Jo. VIII. en IV, 10, 11. 2) Apoc. XXI, 1—17.

wezen. Tot Hem, en zijn goddelijk Hart, mogen wij aldus met den propheet zeggen: „*Bij U is de bron des levens.*” 1) Uit deze bron moeten wij *het leven* putten; met hare wateren ons hart verzadigen. Hoe dit geschiedt? — Door de wezenlijke en de geestelijke Communie; door het gebed en de overweging; door schietgebeden en verzuchtingen tot het goddelijk Hart, zoo als wij gezegd hebben. En meen niet, Philothea, dat dit voor u weer te hoog of te mystiek is. Of zoudt gij durven meenen, dat de Geest Gods u bedriegt, of dat de Heiligen u maar iets wijs maken? Luister liever naar den H. Cyprianus: „Uit uwe zijde, o Heere Jesus, komt eene „bron te voorschijn; hieruit putten wij niet alleen „de wateren der eerste afwassing (in het doopsel) „maar ook die van berouw en tranen, en de eeuwig- „vloeiende vlieten uwer barmhartigheid, de getuigen „der volkomen liefde, wanneer voor hen, die in zonden hervallen zijn, éene tweede afwassing noodig is.” 2) Luister naar alle vrienden Gods, die u deze bron aanwijzen.

OEFENING. Doe eene geestelijke Communie ter eere van Jesus Hart, om uit die bron troost en sterkte voor dezen dag te putten.

SCHIETGEBED. „Heere Jesus, ontvang mijn hart, en geef het mij nooit weder.” (H. Felix, Capuc.)

VOORBEELD.

De H. Francisca van Rome leefde langen tijd te

1) Ps. 35, 10. 2) Serm. de Res. Dom.

midden eener wereldsche omgeving; maar zij leefde er zuiver en gelukkig, omdat zij niet naar aardsche, doch alleen naar hemelsche genoegens streefde; zij leefde er getroost en door God verzadigd, dewijl zij enkel op de eeuwige Bron van alle vertroosting haar oog hield gevestigd. De goddelijke Trooster wilde haar ook daarvoor beloonen. Op zekeren dag was de Heilige, zoo als dikwijls, geheel verdiept in de overweging van Jesus lijden, en dacht zij na over de wreede smarten, welke vooral het beminnelijk Hart van Jesus moet verduurd hebben. Eensklaps aanschouwt zij den goddelijken Leeraar, en, o wonder! in zijn boezem ziet zij als een' zoeten stroom van levend water, terwijl te gelijk de H. zijdewond als veranderd schijnt in eene zee van licht, waarin te midden der brandende vlammen, het doorboorde Hart zich vertoont. Ter zelfder tijd hoort zij in haar binnenste eene hemelsche stem, en klinkt haar te gelijk de uitnoodiging en de verklaring toe: „*Die dorst heeft, kome tot Mij, en drinke!*” 1) Ziedaar het Hart Gods, als de beste aller bronnen ver- toond.

„Het Hart van Jesus, zegt de Zalige Margareta is waarlijk eene onuitputtelijke bron, die niets anders zoekt, dan zich te kunnen uitstorten in de harten, — doch, voegt zij er bij, *in ootmoedige harten*; in zulke, die ledig zijn van zich zelve en aan niets zijn gehecht, ten einde altoos gereed te staan om zich

11) Huguet, D v. en Ex. p. 306.

op te offeren aan zijn goddelijk welbehagen, wat het ook aan de natuur moge kosten.” 1)

De Heiligen en dienaren Gods, die meermalen, en zelfs op wondervolle wijze, uit deze hemelsche Bron hebben mogen drinken, zijn talrijk. Maar mogen niet allen, gelijk Teresia, Catharina, Margareta, Canisius, en zoo velen, op meer gevoelige en geheel buitengewone wijze tot Jesus' zijdewond naderen, om er de wateren des levens uit te drinken; op wezenlijke en gewis ook wondervolle en bovennatuurlijke wijze mogen wij het allen doen, door de kracht der genade en vooral bij de H. Communie. Verzuimen wij dus niet het te doen, zoo wij waarlijk verstandig willen zijn, en uit de bronnen des levens onze zaligheid willen drinken.

LEVENDE DAG.

DE DEUR EN INGANG VAN HET PARADIJS.

I. Is Jesus' Hart een Paradijs, is zijn H. bloed de zoete stroom van het hemelsch Eden; wat kan de *geopende zijde*, het gewond Hart van Jesus anders voor ons wezen, als de ware deur en *ingang* van dat goddelijk Paradijs? — In dien zin roept ons de H. Bonaventura toe: „Zie, Christen mensch, de deur van „het Paradijs is voor u geopend, en het vlammend

1) Lettre L. en Man. de La Garde d' Honn. p. 38.

„zwaard is door de lans van den soldaat weggenomen. Zie! de schat der eeuwige wijsheid en liefde is geopend; treed dus binnen door de opening der wonden. O hoe gelukkig was de lans, hoe zalig de nagelen, die zulke openingen maken mogten! Ja, zoo ik in de plaats van die lans geweest ware, zou ik uit de zijde van Christus niet wederom zijn uitgegaan; maar ik zou gezegd hebben: *Dit is mijne rustplaats in eeuwigheid, hier zal ik rusten, wijl ik dit oord verkozen heb.* Zie dan, o ziel! uw allerzoetste Bruidegom heeft u in de overmaat zijner liefde de zijde geopend, om u zijn Hart te schenken.” 1) Deze verklaring nopens de geopende zijde van Jesus vinden wij bij vele Heiligen. Uw pligt, Philothea, is er door bepaald en aangetoond. Op eene geestelijke en hartelijke, ja, maar toch op eene wezenlijke wijze moet gij trachten door deze deur binnen te gaan. Wij hebben u de middelen opgenoemd; het zijn vooral de schietgebeden, de verzuchtingen, de overweging, en de H. Communie. Gij kunt er nog bijvoegen het onderzoek, en de aandacht op Jesus' Hart gevestigd, om er uw hart mede te vergelijken; bijzonder toch, den gestadigen omgang met Jesus' Hart, en het kloppen aan die goddelijke deur door liefdepijlen zoo als deze: „Heer, uw dieenaar is hier; doe open.”

II. Letten wij op hetgeen aanstonds bij den *Ingang* van het Paradijs wordt opgemerkt, dan vinden

1) Stim. Div. Amor. C. I.

wij ten 1ste daarbinnen een prachtige Lusthof, ten 2de hiervoor den wondervollen Ingang zelven, ten 3de wederom dààrvoor een Engel met een vlammend zwaard om den Lusthof te bewaken, en eindelijk ten 4de verder op de scherpe doornen, waarin Adam, na zijn val, door God wordt ingestooten. — Hoe hangt dit alles zamen met het H. Hart van Jesus? Het is eene billijke vraag, Philothea! ziehier het antwoord.

Jesus' Hart zelf, zoo als wij reeds beschouwd hebben, is een waar Paradijs. Naar dat Paradijs leidt dus *de ingang* der zijdewond; derwaarts worden wij gewezen, heen geleid, getrokken, zoo dikwijls wij met een aandachtigen blik naar de open wonde van Jesus boezem opzien. Gij ziet derhalve, dat wij teregt hebben voorgeschreven een gestadig opzien naar die hemelsche Poort, een gedurig kloppen aan die goddelijke Deur. Wij herhalen hetzelfde, met den H. Laurentius Justinianus: „Aanschouw dezen ingang; ziet de „openingen in Jesus' handen en zijde; ze zijn open; „vreest niet binnen te gaan; daarbinnen is een „delooze ruimte; daar zijn onbegrijpelijke lusten en „genoegens voor de gewaarwordingen der ziel; daar „is eene allerzachte rust.” 1)

De wond zelve in de zijde van Jesus is een ware ingang. Gelijk de poort van het Paradijs tot al het goede leidde, dat in den Lusthof verborgen was, zoo voert ook deze ingang tot al de schatten, die te vinden zijn in het binnenste van Jesus. „*De wond is*

1) Tract. de Cast. Conn. c. 8.

zichtbaar, zingt de H. Kerk, maar zij toont ons tevens de onzichtbare wond van Jesus liefde." De zijdwond van Jesus is op zich zelve slechts eene natuurlijke wond; maar zij is een helder zinnebeeld van datgene, dat zij ongetwijfeld voor oogen stelt. „Ik ben de deur der schapen," zeide Jesus. En wederom: „Al wie door Mij ingaat, zal behouden zijn; en hij zal in- en uitgaan, en weiden vinden." 1) Dit kunnen wij met vrucht toepassen op Jesus' gewond en geopend Hart; en het beteekent: Ziehier den ingang tot Mij, — mijn Hart herinnert u al mijne liefde, — deze opening doet u denken aan mijn Hart, — hare gedaante zelve brengt u te binnen, dat hier uwe schuil- en rustplaats wezen moet, — en rondom haar, als boven de poort van het Paradijs, staat geschreven: *Komt allen tot Mij, — allen, — maar vooral gij, die vermoeid en beladen zijt.* 2) — Zonder beeldspraak wil dit zeggen, Philothea: neem bij al uwe lasten en moeilijkheden uwe toevlucht tot Jesus' Hart; verberg u daarin tegen de aanvallen uwer vijanden; zoek daàr de rust voor uwe ziel, die gij te vergeefs buiten God zoeken zoudt. En gij zult vinden, wat ge zoekt; want deze deur leidt tot het waarachtig Paradijs.

III. Schooner *Ingang* dan Jesus' zijdwond kunnen wij zeker niet wenschen, zoo wij werkelijk in Jesus' Hart willen komen en blijven. Heerlijker toch schittert die schoonheid nog voor ons uit, zoo wij boven-

1) Joan. X 7—9. 2 Mt. XI, 28.

dien nog naauwkeuriger acht geven op de sieraden, welke de Poort van dit hemelsch Paradijs, tot onze opwekking, omringen. Het zijn: *vlammen* en *doornen*. De vlammen herinneren ons den Engel met het vlam-mend zwaard, voor de poort van het Paradijs geplaatst; maar zij hebben hier bij Jesus' Hart eene juist tegenovergestelde beteekenis. Voor het aard-sche Eden sloten zij de poort dicht; hier dienen zij, om die te openen, en gemakkelijker te openen. Dààr schrikten zij den mensch af; hier lokken zij hem uit, en noodigen hem krachtig, om toch spoedig te komen. Dààr waren zij een beeld van Gods straf, hier vertoonen zij alleen zijne liefde. Wie zal dan ook deze liefdevlammen niet zoeken? Zij zijn het vuur, op het goddelijk Altaar ontstoken, om alle harten daarin te doen gloeijen. Zij zijn het licht ~~in~~ bij de haven, dat allen den waren weg aanwijst om daar veilig aan te landen. Zij zijn als het liefelijk morgenrood van het eenig Paradijs, dat ons uitnoodigt te naderen en in den vollen gloed van dit goddelijk Licht ons eeuwig heil te bewerken. Liefelijke vlammen! wie kan u zoo prachtig in Jesus' Hart zien gloeijen, zonder zelf, althans een kleinen gloed in zijn eigen hart te voelen branden! Wie ziet u den weg aanwijzen naar dit goddelijk Heiligdom, naar dezen hemelschen lusthof, naar dit waarachtig Paradijs, die niet aanstonds getrokken wordt, om derwaarts te gaan, dien lichtgloed te genieten, en er spoedig in te wonen? — Maar de *doornen*, — zullen ons die niet afschrikken? — Integendeel. Ook dezen hebben

hier eene geheel andere beteekenis, als die, welke Adam vond voor zijn aardsch Paradijs. Dààr waren zij voor Adam een vloek; hier zijn ze voor allen een zegen. Dààr werden ze, als tot een scherpen krans, die Adam herinneren zou, hoe hij zijn hart aan God had geweigerd; hier zijn ze een liefdekroon, door den tweeden Adam om *zijn* Hart gevlochten, om alle harten tot God terug te voeren. Dààr werd Adam in die doornen geworpen, om ten minste, zòò geprikkeld, den weg naar het eeuwig Paradijs op nieuw te zoeken; hier zien wij Jesus zelve die doornen voor zich nemen, voor zich uitkiezen, om *ons* op te wekken door zijn goddelijk voorbeeld.

O Philothea, hoeveel en hoeveel heerlijks en nuttigs hebt Gij hier niet te beschouwen! O ik bid het u, zeg niet te spoedig, wat zoovele flauwe zielen soms denken, soms zeggen, ja: „dat is te hoog, dat is te afgetrokken, te verheven.” Neen, het is waarheid, alles waarheid en de zoetste waarheid, die gij vinden kunt: het Hart Gods op die wijze aan u ver- toond. Beschouw slechts dikwijls, aandachtig, met liefde de afbeelding van het goddelijk Hart van Jesus, gij zult weldra zeer veel begrijpen van hetgeen u aanvankelijk onbegrijpelijk toeschijnt. Jesus zelf heeft de zalige Margareta geleerd, dat de *zinnebeelden des lijdens* rondom Zijn Hart vereenigd eene diepe beteekenis hebben; en het is, de herinnering aan zijne overgrootte liefde, vooral in zijn H. Lijden betoond. Denk dus daaraan; overweeg dat gedurig; en ongemerkt zult gij u gedreven gevoelen, en als gedron-

gen, om door dezen Ingang uw waarachtig Paradijs binnen te gaan.

OEFENING. Verspreid eenige afbeeldingen van Jesus' Hart, (of eenige médailles), om dien heilrijken Ingang tot zijn Hart door velen te doen zoeken en vinden.

SCHIETGEBED. Hart van Jesus! open voor alle harten, ontvang mij voor eeuwig en bewaar mij in U.

VOORBEELD.

De goddelijke Zaligmaker had sedert lang zijn goddelijk Hart geopend voor eene arme *dienstmaagd* Armella genaamd, om er haar altoos in te laten wonen. Daags voor Maria-Lichtmis gevoelde deze edele ziel op nieuw en op de levendigste wijze, dat zij leefde in dat goddelijk Hart. „Ik verkeerde daarin, — zoo verhaalt zij zelve, — met zooveel liefde en vrijheid, dat ik het zelf niet begrijpen kon. Ik was er geheel thuis, zonder dat iets mij hinderde. Ik zag ook de groote ruimte van dat goddelijk Hart, zóó uitgestrekt, dat meer dan duizend werelden er in konden verborgen worden. Ik zag, dat allen, die er uit liefde hun intrek in nemen, er de ware vrijheid en eene onuitsprekelijken vrede genieten. Maar ik zag ook dat *de poort* om er in te gaan zóó klein was, dat slechts weinige personen er door konden binnenkomen: „Waarom vroeg ik in mijne verwondering, o goddelijke Zaligmaker, waarom is uw Hart zoo overgroot en toch de ingang zoo eng?” Onze lieve Heer liet mij verstaan, dat het zoo was, omdat Hij geen

anderen wilde binnenlaten als de *kleinen*, de *naakten* en de *eenzamen*. De *kleinen* zijn diegenen, die zich om Zijne liefde van ganscher harte verootmoedigen. Hoe zou iemand, door eigenwaan opgeblazen, door zulk eene enge opening kunnen binnengaan? De *naakten* zijn diegenen, die hun hart onthechten van de rijkdommen en gemakken des levens. Die met goud of anderzins beladen zijn, kunnen niet door dien kleinen ingang doorkomen, zoo zij niet eerst hun last nederleggen. De *eenzamen* zijn zij, die ophouden de schepselen te beminnen; want de liefde hecht het hart aan het beminde voorwerp. Twee personen te zamen verbonden zouden niet door die opening kunnen heenkomen, daar zij slechts plaats laat voor een persoon.”(1) „Hoe klein toch die ingang ook is, — gaat hier de H. Augustinus voort, — zoo is evenwel de geheele wereld er reeds doorgegaan.... Dat zij dus allen komen, zij die het Paradijs beminnen, die de plaats van rust, de plaats van zaligheid de plaats van het eeuwig geluk zoeken.... Hoe is er de goede moordenaar ingekomen, zoo niet door *de zijde*, op het kruis geopend?.... Deze dief toont ons den ingang waardoor allen moeten binnengaan.”(2) Die kleine ingang is dus groot, zoo gij wilt, want zij is groot voor de nederige en godminnende harten. Och, mogten allen daar binnengaan!

(1) Vie d' Armelle Nicolas p. 88. Dufau III. p. 76. (2) Sermo de Temp. Duf. p. 289.

CHTSTEE AG.

- DE ZIJDE VAN ADAM.

I. Wij mogen het Paradijs niet verlaten, zonder ten minste een enkelen blik op het groote geheim geworpen te hebben, dat ons daàr zelf, en door God zelve, ter beschouwing wordt aangeboden. Ziehier, Philothea, wat bovenal uwe aandacht verdient, en wat gij, ten minste voor de hoofdzaak, uit liefde voor uwen Jesus, dient te weten, (1) en ook ligt kunt begrijpen.

Adam, de eerste aller menschen is begonnen, zijne koninklijke heerschappij in het Paradijs uit te oefenen. Niemand zal twijfelen, of zijn hart, waarin „de springbronnen des levens zijn,” daaraan deelneemt. Doch daarom juist, omdat zijn hart medewerkt en medegeniet, kan de mensch misschien nog eerder op de gedachte komen, dat onder al het schoone en al het goede door God geschonken, nog iets ontbreekt, dat geschonken zou kunnen worden. Het zou zijn: een hart, aan Adams hart gelijk, *zijns gelijke*, gelijk de H. Schrift zegt, dat wil zeggen: een ander mensch met een menschelijk hart, dat in de gevoelens van Adams hart deelen, en wederkeerig zijne gevoelens in Adams hart uitstorten kan. In hoeverre deze gedachte veelligt kon opkomen en zelfs eene begeerte worden, hebben wij hier niet te onderzoeken; zooveel

1) Zie een volledige verklaring in de Maandrozen, 1872, bl. 541.

is zeker, dat de algoede Schepper zoo handelt, alsof bij Adam die vurige begeerte bestond, en Hij ook aan Adam het grootste, wat Hij in de natuurlijke orde nog geven kon, spoedig geschonken heeft. Wondervol is deze gave; niet minder wondervol *de wijze* waarop zij gegeven wordt. De Heer, zoo leert het Woord Gods, zendt Adam eenen diepen slaap over. Dan neemt Hij uit Adams zijde, en alzoo digt bij Adams hart, eene ribbe, maakt die tot eene vrouw, „eene hulpe aan Adam gelijk,” geleidt zelf dit edelst geschenk tot den koning dezer aarde, en vereenigt zoo twee harten als tot één, door eensgezindheid, gelijkvormigheid en liefde. Overweeg deze waarheid, Philothea, in het eerste aller geschiedboeken opgeteekend, en door God zelven herhaaldelijk den mensch te binnen gebragt en ingescherpt. Het is een groot geheim aller aandacht hoogst waardig.

II. Doch wat moet deze daad Gods voor ons menschen beteekenen, en wat heeft zij gemeen met het H. Hart van Jesus? Om het antwoord op deze vraag wèl te begrijpen, dienen wij acht te geven zoowel op *de zaak* zelve, als op *de wijze* waarop God handelt.

Van de *zaak zelve* zegt de groote Apostel der volken: „*dit is een groot Sacrament*, een groot geheim, *ik zeg, in Christus en in de Kerk*; „dat wil zeggen: die vereeniging tusschen menschen is eene voorafbeelding van de vereeniging tusschen God en den mensch; die band tusschen Adam en Eva gelegd beteekent de innige verbinding van de Godheid met de mensch-

heid,
tus.
het o
wig
tuss
werl
noer
moe
wor
een
den
het
dus
is:
op
als
die
Je
zij
da
Je
ve
va
he
lie
de
of
sp
he

heid, welke plaats zal hebben *in* en *door* Jesus Christus. Zij zal plaats hebben *in* Jesus Christus, door het overgroot geheim der Menschwording van het Eeuwig Woord; zij zal plaats hebben *door* Jesus Christus, tusschen Hemzelven namelijk en zijne H. Kerk, die werkelijk en waarlijk zijne uitverkoren Bruid zal genoemd worden en zijn. In beide opzigten mogen en moeten wij hier aan het *hart* denken. Bij de Menschwording immers neemt in der daad de oneindige God een menschelijk *hart* aan; dat menschelijk hart, in den persoon van het Eeuwig Woord, wordt werkelijk *het hart Gods*. De godheid en de menschheid zijn dus in der daad *twee*, maar in Jesus, als tot *één*, dat is: in *één* persoon vereenigd. — Letten wij verder op Jesus' Heilige Kerk, dan hebben wij bovendien als een *tweede hart*, de harten namelijk der menschen die Jesus' kerk uitmaken. Ook met dezen wordt Jesus' Hart vereenigd; ook van die vereeniging geldt: *zij zullen twee in één vleesch zijn*; het hart der Kerk, dat is van Jesus' Bruid, wordt met het Hart van Jesus, dat is het hart haars Bruidegoms, ten naauwste verbonden. En meen niet, Philothea, dat wij te vroeg van *het hart* spreken, of te vergeefs in dit geheim het *hart* zoeken. O neen, alles steunt hier op de *liefde*, alles komt uit de liefde voort, en geleidt tot de liefde. En wat is de liefde anders als het hart, of omgekeerd, het hart anders als de liefde, naar het spraakgebruik der H. Schrift en der menschen. Van het groot geheim der godsvrucht en der teederste

liefde sprekend, mogen we dus wel degelijk van het hart spreken.

III. Doet reeds de zaak zelve, de *vorming* der vrouw en hare *vereeniging* met den man in het Paradijs, aan Jesus' Hart denken; veel meer doet het de eigenaardige en wondervolle *wijze*, waarop Eva door den Heer zelven gevormd is.

„Al de leeraars, — zegt Suarez, — leeren ons, dat „in *de opening* van Jesus' Hart op het kruis vervuld „is, wat in Adam en Eva voorafgebeeld was: dat namelijk Eva uit de zijde van den slapenden Adam „gevormd is ter voorafbeelding van Chsistus, uit „wiens zijde, terwijl Hij op het kruis sliep, de kerk „zou gevormd worden, zoo als Paulus te kennen geeft, „als hij schrijft: „*Dit Sacrament is groot, ik zeg na- „melijk, in Christus en in de Kerk.*” — De H. Kerk „volgt deze algemeene verklaring der Vaders, als zij ons in haar Daggetijden zingen laat: „De Kerk is „*die* Eva, welke uit de zijde des mans genomen is „terwijl hij in een vasten slaap verzonken was; *Hij*, „Jesus Christus, is die tweede Adam, die deze Kerk „in bloed- en waterstroomen voortbragt, welke uit „zijn geopend Hart gevloeid zijn.”

Door deze algemeene opvatting en duidelijke verklaring weet gij tevens, op wat zaken hier voornamelijk te letten is. Adam slaapt; ook de Heer Jesus is in den slaap des doods verzonken. Adam slaapt in zijn Paradijs; het Paradijs van Jesus uit liefde voor ons, — is zijn kruis. Uit Adams zijde, digt bij zijn hart, wordt de grondstof voor zijne Eva genomen;

ook Jesus zijde wordt doorboord, ook zijn Hart geopend, en uit dat eigen Hart vloeijen bloed en water, — verbeeldende de H. Sacramenten, vooral het H. Doopsel en de H. Eucharistie, en hierdoor beteekenende de H. Kerk, die alzoo, gelijk Eva uit Adam, uit de zijde van haar goddelijken Bruidegom genomen is. — De meer praktische zijde dezer beschouwing is niet moeilijk te vinden, Philothea. De onbegrijpelijk vurige wensch van Jesus' Hart om zich met u te vereenigen, vordert *wederliefde*, en gloeiende wederliefde, om van uwen kant met Jesus *vereenigd* te zijn en te blijven. De even onbeschrijfelijke uitvindingen zijner liefde, de gave der H. Sacramenten en bovendien die zoete afbeelding daarvan, als met de laatste druppelen van zijn hartebloed vervaardigd, vorderen *dankbaarheid* en de hoogste dankbaarheid, die niet rust voor zij rusten mag in de zijde van Jesus. Wederliefde, vooral dankbare wederliefde zal u eene waardige Bruid van Jesus Hart maken.

OEFENING. Stel u voor, dat Jesus tot u zegt, zoo als Hij sprak tot de H. Mechtildis: „1) Ik geef u „mijn hart tot onderpand.... ik geef u insgelijks mijn „Hart tot toevlugtsplaats; dit geschenk is een der „voornaamste geschenken Gods...” en waag het ootmoedig, naar den raad van den H. Joannes Chrysostomus, bij de H. Communie Jesus te ontvangen „*alsof gij het H. Bloed uit zijne opene zijde mogt*

1) De gratia Spir. Seu rev. B. Mecht. I c. 28.

drinken.” Bedenk echter wèl, welk een goddelijk geschenk dit is.

SCHIETGEBED. „Heer Jesus, hemel en aarde, zon en maan, al het zichtbare hebt Gij voor mij gemaakt; doch weet, o Heer, dat alles is mij als niets, en geef ik U terug; geef mij slechts uwe H. wonden (en vooral uw H. Hart), opdat ik daarin in veiligheid slape en ruste.” (H. Bonaventura, Stim. Am. I. c. 15.) Kortere: Uw Hart! mijn goddelijke Bruidegom!

VOORBEELD.

Eene der vele wijzen waarop de H. Kerk, uit Jesus' Hart gevormd en gevloeid, voortdurend door Jesus' Hart bestuurd en onderhouden wordt, leert ons het hemelsch visioen, dat onzen landgenoot, den Zaligen Petrus Canisius, te beurt is gevallen. „Het was op den vooravond van den dag, waarop ik mijne laatste geloften zoude doen, — zoo spreekt hij zelf tot den Heer in zijne *Verzuchtingen*, — dat Gij, o Heer! mijne schreden naar de Vatikaansche basiliek leidet.... Toen, o goddelijke Verlosser, hebt Gij mij uw aanbiddelijk Hart geopend en mij toegestaan, mijn blik er in te werpen; Gij hebt mij uitgenoodigd, uit U de wateren des heils te putten; gelast, van uwe geheiligde bronnen te drinken. Hoe brandde ik van verlangen, dat die golven van geloof, hoop en liefde, die ik er uit zag stroomen, mij zouden overstelpen! Welk een dorst had ik naar de armoede, kuischheid en gehoorzaamheid! Ik bezwoer U mij te reinigen, mij met het kleed der onschuld als in het doopsel te be-

kleeden. Eindelijk mijne brandende lippen aan uw minzaam Hart brengende, waagde ik het, mijnen dorst te lesschen aan die goddelijke bron; en Gij, o Heer, beloofdet mij, ten einde de naaktheid mijner ziel te bedekken, een hemelsch kleed uit drie stoffen zamen-gesteld, die het meest aan mijnen stand voegen: den *vrede*, de *liefde* en de *standvastigheid*. Met dit kleed des heils getooid, had ik het volle vertrouwen, dat niets mij zoude ontbreken, en dat alles mij zoude gelukken tot uwe meerdere eer." Het leven van den Zaligen Canisius is daar, als getuige voor de vervulling dezer hoop en dezer belofte. Dagelijks vereerde hij vurig het allerbeminnelijkste Hart van Jesus; dagelijks ontving hij nieuwe gunsten van den goddelijken Meester; en het werk, dat hij verrigt heeft, is zóó groot en zóó uitmuntend, dat het beide geleerden en heiligen, schrijvers en predikers moet verbazen. Zooveel kan één hart, wanneer het met Jesus' Hart vereenigd is.

Even als Canisius hebben tallooze Heiligen, op meer of minder wonderdadige wijze, uit de zijde van den tweeden Adam de zoetheid en kracht der hemelsche liefde mogen putten. Zoo wordt de Kerk, in haar zuiverste ledematen, nog onophoudelijk uit Jesus' Hart genomen. „Onze Bruidgom, zegt de H. Augustinus, be-
„klimme dan zijne bruidgomssponde, hij slape al
„stervende, Hem worde de zijde geopend, en de maag-
„delijke Kerk kome te voorschijn; opdat, zoo als Eva
„gemaakt is uit de zijde van den slapenden Adam,
„evenzoo de Kerk gevormd worde uit de zijde van

„Christus, die daar hangt aan het kruis.” 1) Ook voor ons hangt Jesus op het kruis, als wij Hem in onze overwegingen vereeren. Ons hart, als lidmaat van Jesus’ mystiek Ligchaam, wordt gevormd, als wij van onzen kant tot Jesus Hart onze toevlugt nemen. Zorgen we dus dit dikwijls te doen, ten einde onder een met doornen gekroond Hoofd, zoo als de H. Bernardus zegt, geene onwaardige ledematen te zijn.

N E G E N D E A G.

ANDERE VOORAFBEELDINGEN VAN
JESUS’ HART.

I. Wanneer gij hoort spreken van *personen* of *zaken*, die Jesus’ Hart hebben voorafgebeeld, Philothea, moet gij daardoor niet op de gedachte komen, dat reeds in het Oude Testament het Hart van Jesus, als zoodanig bekend was. Een voorbeeld, eene voorafbeelding is niet de zaak zelve, maar enkel een beeld en als eene schets van de zaak, die komen moet, — een beeld, vooraf door God gegeven, van die zaak of dien persoon, die Hij eenmaal geven wil. — „*De Oude Wet*, leert de H. Paulus, 2) *bevat dus niet de zelfstandigheid der zaken, maar slechts de schaduw daarvan.*” Zij vertoont als ’t ware de grondlijnen van het gebouw, dat God wil optrekken, eene flaauwe teeke-

1) De Symb. ad Catech. 12. 6. 2) Hebr. X. 1.

ning van de volmaakte schilderij. Daar wij nu eens weten, dat Jesus' Hart ons geschonken is, eveneens weten, dat de Persoon van Jesus door vele personen en zaken in het Oude Testament is voorafgebeeld, kunnen wij ligt begrijpen, dat ook Jesus' Hart hier of daar zijne voorafbeeldingen moet gevonden hebben. In hetgeen van Adam en zijn Paradijs gezegd is, hebt gij reeds eenige voorbeelden aangetroffen. Overweeg nu nog een weinig in 't bijzonder de goedheid des Heeren, die u ook op zulk eene wijze het allerbeminnelijkste der harten leert kennen en lief hebben. Indien gij wel acht geeft en ernstig nadenkt, zal er een nieuwe goudmijn voor u geopend worden.

II. Om u niet in een zee van beschouwingen te verliezen, kunt gij eerst de stof uwer overweging bepalen tot de voorafbeeldende *personen*; en, om ook hierin den weg te vinden, kunt gij die stof nogmaals beperken tot het Hart van uwen goddelijken Verlosser, als *propheet*, als *koning* en als *priester*.

Wat zal Jesus' Hart zijn, beschouwd als het hart van den grooten *propheet* en *leeraar* van het volk Gods? Zie op Mozes, op Samuël, op de *propheten*. Israëls *Wetgever* was de *zachtmoedigste* onder de kinderen der menschen. Het zachtmoedigste aller harten zal het Hart van Jesus zijn, die ook daarom allen uitnoodigt om van Hem te leeren: „Leert van mij, omdat ik nederig en *zachtmoedig* van harte ben.” 1) Omdat, zegt Hij, mijne leer niet ondragelijk en hard

1) Matth. XI. Hebr. III. Num. 12. 3.

„Christus, die daar hangt aan het kruis.” 1) Ook voor ons hangt Jesus op het kruis, als wij Hem in onze overwegingen vereeren. Ons hart, als lidmaat van Jesus' mystiek Ligchaam, wordt gevormd, als wij van onzen kant tot Jesus Hart onze toevlugt nemen. Zorgen we dus dit dikwijls te doen, ten einde onder een met doornen gekroond Hoofd, zoo als de H. Bernardus zegt, geene onwaardige ledematen te zijn.

N E G E N D E A G.

ANDERE VOORAFBEELDINGEN VAN JESUS' HART.

I. Wanneer gij hoort spreken van *personen* of *zaken*, die Jesus' Hart hebben voorafgebeeld, Philothea, moet gij daardoor niet op de gedachte komen, dat reeds in het Oude Testament het Hart van Jesus, als zoodanig bekend was. Een vòrbeeld, eene voorafbeelding is niet de zaak zelve, maar enkel een beeld en als eene schets van de zaak, die komen moet, — een beeld, vooraf door God gegeven, van die zaak of dien persoon, die Hij eenmaal geven wil. — „*De Oude Wet*, leert de H. Paulus, 2) *bevat dus niet de zelfstandigheid der zaken, maar slechts de schaduw daarvan.*” Zij vertoont als 't ware de grondlijnen van het gebouw, dat God wil optrekken, eene flauwe teeke-

1) De Symb. ad Catech. 12. 6. 2) Hebr. X. 1.

ning van de volmaakte schilderij. Daar wij nu eens weten, dat Jesus' Hart ons geschonken is, eveneens weten, dat de Persoon van Jesus door vele personen en zaken in het Oude Testament is voorafgebeeld, kunnen wij ligt begrijpen, dat ook Jesus' Hart hier of daar zijne voorafbeeldingen moet gevonden hebben. In hetgeen van Adam en zijn Paradijs gezegd is, hebt gij reeds eenige voorbeelden aangetroffen. Overweeg nu nog een weinig in 't bijzonder de goedheid des Heeren, die u ook op zulk eene wijze het allerbeminnelijkste der harten leert kennen en lief hebben. Indien gij wèl acht geeft en ernstig nadenkt, zal er een nieuwe goudmijn voor u geopend worden.

II. Om u niet in een zee van beschouwingen te verliezen, kunt gij eerst de stof uwer overweging bepalen tot de voorafbeeldende *personen*; en, om ook hierin den weg te vinden, kunt gij die stof nogmaals beperken tot het Hart van uwen goddelijken Verlosser, als *propheet*, als *koning* en als *priester*.

Wat zal Jesus' Hart zijn, beschouwd als het hart van den grooten *propheet* en *leeraar* van het volk Gods? Zie op *Mozes*, op *Samuël*, op de *propheten*. Israëls *Wetgever* was de *zachtmoedigste* onder de kinderen der menschen. Het zachtmoedigste aller harten zal het Hart van Jesus zijn, die ook daarom allen uitnoodigt om van Hem te leeren: „Leert van mij, omdat ik nederig en *zachtmoedig* van harte ben.” 1) *Omdat*, zegt Hij, mijne leer niet ondragelijk en hard

1) Matth. XI. Hebr. III. Num. 12. 3.

is als die der Phariseën en Schriftgeleerden, die u bovendien hoogmoedig en scherp hunne verklaringen der Wet opdringen. — Kunt gij een liefelijker Leermeester wenschen, Philothea? O ik bid u, zie op Jesus Hart, luister naar zijne stem, gij zult het gevoelen.

Samuël muntte uit door een groote *goedaardigheid*, en kon openlijk het plegtig getuigenis afleggen, dat hij nooit voor Gods volk tot last was geweest, nooit hun iets anders dan weldaden bewezen had. — Al de *propheten*, van Elias af tot op den laatsten hunner, *ijverden* voor Gods glorie; allen verkondigden de kracht en zoetheid der Wet Gods; allen waren levendige voorbeelden van hetgeen zij zelven aan het volk voorhielden.

Zijn zij dus geene ware voorafbeeldingen van den schoonsten onder de kinderen der menschen, „die zeggen kon, en gezegd heeft: „*komt tot Mij, gij allen, die vermoeid en beladen zijt,*” — „*de ijver voor het huis des Heeren heeft mij verslonden,*” — „*mijne leer is niet (alleen) de mijne, zij is de leer van mijn hemelschen Vader;*” — 1) terwijl wederom van Hem gezegd is: Hij heeft alles wel gedaan, — *Hij ging goeddoende rond*, 2) Hij heeft alle propheten in goedheid, in ijver, in alle deugden verre overtroffen. — O Philothea! wilt gij nu nog gestadig een propheet Gods, ja een goddelijken Propheet tot uw hart hooren spreken? Luister dan naar het Hart van Jesus, dat ook

1) Mt. XI. Jo. II. 17. en Jo. VII. 16. 2) Act. X. 38.

zwijgende roept, en u onophoudelijk de heilzaamste en zaligste lessen voorhoudt.

III. Doch Jesus' Hart is niet alleen het Hart van den besten der *leeraars*, het is ook een volmaakt *Koninklijk* en *Priesterlijk* Hart. Als Koning is het reeds voorafgebeeld, door Adam, die tot Koning over deze aarde werd aangesteld; door de Patriarchen, bij welke vooral het vaderschap meer uitkwam; door Joseph en door Juda, een *arend* en een *leeuw*, uitmuntende in wijsheid en in moed. Maar vooral werd in dit opzigt Jesus' voorafbeelding de *Koning David*, de *geliefde Gods*, — *de man naar Gods Hart, die al de verlangens van God kon volbrengen* 1); door Salomon, den *vredevorst*, die den grootsten rijkdom aan de grootste wijsheid paarde; en later door die koningen van Juda of Israël, die den Heer hunnen God dienden en het volk op den weg des Heeren voorgingen. Hoe verre het koninklijk Hart van Jesus al die koningsharten overtroffen heeft, is met woorden niet uit te drukken; maar in ons hart moet het gevoeld worden, dat Jesus' Hart een waarachtig *Koninklijk Hart* voor den armen mensch is.

Het is koninklijk, ook voor u, Philothea, door zijne rijkdommen, door zijne gulheid, door zijne mildheid. Hij is het zoozeer, dat Hij niet zegt, gelijk sommige koningen gezegd hebben: *Al vraagt gij de helft van mijn Rijk*, — maar veel sterker: *vraag al wat gij wilt en gij zult het verkrijgen*.

1) Act. 13, 22.

Als *priester* zien wij Jesus afgebeeld in den offerenden Abel, den *regtvaardige*, en *zoon van Adam*; op den berg Ararat in Noë, op den berg Moria in Abraham; reeds vroeger in den ijver en de godsvrucht van Henoeh; later in de geheimzinnige gaven van brood en wijn van Melchisedech; eindelijk in de roeping en uitverkiezing van Aäron, met zijn geheel geslacht, als ten teeken en zonneklaar bewijs, dat Jesus' Hart ook een *priesterlijk Hart* zijn zal, „geroepen door God, — geplaatst tusschen God en den mensch, — in alles beproefd zoo als wij menschen beproefd worden, om een barmhartige Hoogepriester te zijn, — maar overigens heilig, zonder vlek, die niet behoeft voor zich zelve te offeren, maar eeuwig leeft om tusschen beide te komen en te bidden voor ons, en ons allen met God te verzoenen en ter eeuwige heerlijkheid te brengen.” 1) Welk eene stof ter overweging, goede Philothea!

Al de trekken des Ouden Verbonds hier verder zamen te vatten is niet mogelijk, Philothea; 2) maar hebt gij wel meer noodig, om u vooraf een hemelsch denkkeeld van het zoetste aller harten te vormen? Indien het zóó heerlijk in de zuiverste schaduwen wordt voorafgebeeld, wat zal het in werkelijkheid niet zijn! Mozes' hart is sterk; doch wat is het bij Jesus' Hart? Josuë's hart is moedig, als hij Gods volk het beloofde land binnenleidt; maar wat is het bij Jesus' Hart? Jonathans hart is een toonbeeld der warmste vriendschap, als hij al het zijne, zelfs den troon, voor David

1) Volgens den H. Paulus. 2) Zie *Het Hart Gods en het hart der menschen*.

overheeft; doch wat is het bij **Jesus' Hart**? Neen, al de trekken, en de schoonste trekken van al die wijze, koninklijke, en priesterlijke harten te zamen, geven nog geen flauwe schets van hetgeen eigenlijk het groote Hart van onzen Heer Jesus zijn zal. Gij moet daar wèl opletten, Philothea; ja gij moet zelfs dikwijls een of ander dier heldenharten voor den geest terugroepen; doch alleen daarom, omdat gij het Hart van uwen Jesus nooit gansch kunt doorgronden, omdat gij het onophoudelijk beter dient te kennen, omdat gij, door het verzamelen van eenige dier aard-sche stralen, u ten minste een duidelijker denkbeeld van den hemelschen glans, die uit Jesus straalt, kunt vormen.

OEFENING. Schaf u een goed boek aan, dat u het Hart van Jesus volmaakter leert kennen. Hebt gij er een, lees er aandachtig in.

SCHIETGEBED. „Jesus, zachtmoedig en nederig van Hart, maak mijn hart aan uw Hart gelijkvormig.”

VOORBEELD.

Eens, op een Woensdag in de Paaschweek, terwijl men de *Intröitus* der H. Mis „*Komt gezegenden mijns Vaders*” zong, werd de H. Mechtildis met eene onbeschrijfelijke blijdschap vervuld en sprak zij met liefde tot den Heer: „O, mogt ik eene van die bevoorregte zielen zijn, tot welke gij die troostrijke woorden rigt!” De Heer antwoordde: „Gij moogt er de hoop van voeden: ik zal u mijn Hart geven als een onderpand, dat gij altijd in u zult bewaren. Op den dag, waaro

ik uwe verwachting zal vervullen, zult gij het mij als bewijs terug geven. Ik geef u verder mijn Hart tot eene schuilplaats, opdat gij in de uur van uw dood geen anderen weg moogt hebben als dien van mijn Hart, waarin gij eene eeuwige rust kunt genieten. Dit geschenk is een der voornaamste gaven Gods."

De Heilige begon van toen af eene brandende devotie tot Jesus' Hart te gevoelen; elken keer, dat Jesus haar verscheen, ontving zij eene bijzondere gunst van zijn Hart, zoo als men uit hare geschriften kan zien. „Was alles opgeteekend, zeide zij eens, wat ik van het goddelijk Hart van Jesus aan gunsten ontvangen heb, dan zou het een boek grooter dan ons Getijdenboek geven." (Rev. S. Mecht. II. p. 274). Ook aan ons is Jesus' Hart gegeven tot onderpand van alle genaden, die wij ooit van Hem kunnen wenschen. Doch willen wij eens zijn zalig woord: *Komt gezegenden* van Hem hooren, volgen wij dan de H. Mechtildis na in hare even ijverige als vurige liefde tot het goddelijk Hart van Jesus.

TIENDE A G.

VERSCHILLENDE ZAKEN, DIE JESUS' HART
VOORAFBEELDEN.

I. De *zaken*, die Jesus' Hart hebben voorafgebeeld of althans door godvruchtige zielen als beelden van Jesus' Hart beschouwd worden, kunt gij u ligter voor-

stellen, dan de personen. Korthedshalve zullen wij ook dezen slechts opnoemen en tot eenige hoofdklassen terugbrēngen. Het is aan u, die verder te overwegen en toe te passen.

Tot *een*e eerste soort behooren die zaken, welke ons Jesus' Hart als een *e*e veilige *rust- en schuil-*plaats voor den geest brengen.

De ingang of poort van het Paradijs wijst ons den weg. De opening in Jesus' Hart voert ons werkelijk naar dit goddelijk Paradijs. „Zie, zegt de H. Bonaventura, de Deur van het Paradijs is open: en, de schat der eeuwige wijsheid en liefde ligt voor u bloot.” 1) „Longinus heeft mij de zijde van Christus geopend, roept de H. Augustinus uit, en ik ben er ingegaan, en aldaar rust ik veilig.” 2) — De Heiligen wisten allen dien ingang te vinden. Beproof het, hen na te volgen. Met den sleutel der liefde in de hand, zult gij er in slagen.

In denzelfden zin is Jesus' Hart de *Ark van Noë*; die arke namelijk waarbuiten geen redding is, waarin echter allen, die er in vlugten, een zekere redding vinden. De *opening in de zijde der Arke* herinnert eveneens Jesus' zijdewond. „Want, daarom ontving Noë het bevel in de zijde der Ark een opening te maken, waardoor degenen, die door den zondvloed niet zouden omkomen, moesten binnengaan.” 3) Dit binnentreden in de Arke Gods, het Hart van Jesus, moet vooral geschieden, leert de H. Teresia, 4)

1) Stim. Div. Am. c. 1. 2) In manuali. c. 23. 3) H. Aug. Tr. 120 in Jo.
4) Brief 8.

„tijdens den watervloed der bekoringen. Treedt gij niet binnen, wijt dan uwen ondergang aan uwe eigen traagheid.”

De *deur van het Heilig der Heiligen*, die altijd openstond, levert al wederom dezelfde voorafbeelding. Het *Heilig der Heiligen* is er mede verbonden, gelijk Jesus' Hart met de doorboorde zijde. Maar eens in 't jaar ging de Hoogepriester het Allerheiligste binnen. Slechts eenmaal heeft Jesus zijn Hart laten openen, doch om voor eeuwig dat Hart open te houden, om ook ons tot dat *Heilig der Heiligen* 1) uit te noodigen. — Wie zou er niet willen ingaan, Philothea, om er met de heiligen te bidden en te aanbidden; om er de schatten Gods in te bewonderen en te vereeren; om er met Jesus en in Jesus te rusten en zalig te zijn? Groote God! wie had ooit kunnen denken, dat voor al de minnaars van Jesus zulk een Heiligdom zou ontsloten worden?

De *Tempel* Gods, waar Gods oogen en Gods Hart zouden zijn ten allen tijde 2) vertoont nogmaals Jesus' Hart als het heiligst en liefelijkst Heiligdom des Heeren. In dien Tempel wordt de groote offerande opgedragen; aldaar het krachtigst gebed gestort; ook dààr alles geschonken, wat aan den Vader gevraagd wordt, 3) even als eertijds in Jerusalems heiligen Tempel. Dewijl Jesus zelf dit geleerd heeft, zult gij er wel niet aan twijfelen, Philothea; doch waarom zoudt

1) Auct. de Pass. D. Opp. S. Bern. 2) Jd. ib. 3) H. Mechtild.

gij dan ook niet dikwijls naar dezen Tempel opgaan, om er te vragen al wat gij verkrijgen wilt? —

De naam en beteekenis van *Vrijstad* of *stad van toevlugt* voor alle vervolgd, heeft zelfs geene verklaring noodig. 1) Zij noemt als met even zoovele letters het H. Hart, als een *rust- en schuiloord* tegen al onze vijanden, in al onze gevaren, bij al onze bekoringen.

Dat deze Schuilplaats van Jesus' Hart tevens een *lustoord* zijn zal, wordt beteekend door het reeds genoemd *Paradijs*. „De geheimzinnige *Wijnkelder* en de geopende *holte in de steenrots* van het Hooglied toonen dit even duidelijk. 2) Treffend zoet is vooral in dit opzicht het beeld van *het Nest der Tortelduif*, waarvan zoovele heiligen gewagen.” 3) Dat nest is de boezem van den Bruidegom der zielen, waarin zij veilig hunne woonplaats vestigen. — Moet ik telkens herhalen, dat gij u onophoudelijk derwaarts moet begeven.

II. Een *tweede* soort van voorafbeeldingen wijst ons op Jesus' Hart als op eene *bron* van alle genaden. Hiertoe behoort in de eerste plaats de reeds besproken *Bron van het Paradijs*, een stroom, die zich in vier armen verdeelt, gelijk het H. Bloed van Jesus uit zijn goddelijk Hart naar de vier wonden uitstroomt. Hiertoe kan men rekenen de *Steenrots*, door Mozes' staf, tot eene bron van vloeiend water gemaakt, gelijk Jesus' Hart, door de lans geopend,

1) Ginther. 2) H. Gregor. en and. Z. Nilles. bl. 334. 3) H. Thom. v. Villanova, in Asc. D. Conc. 1. Nilles. bl. 337.

voor allen eene bron van genaden is geworden. 1) — De *verzegelde Bron van Salomon* duidt er de uitmunten-
tende waarde van aan; de *Bron van Bethlehem*, waar-
uit David drinken wilde, herinnert hare heilzame wa-
teren; de bron van Isaak, *overvloed* genoemd, toont
den overvloed van schatten, die uit Jesus' Hart zullen
vloeijen, als eens die *Bron voor het huis Davids* ge-
opend en „en de *Bronnen des Zaligmakers*” aan
’t vloeijen zullen zijn. 2)

Het is u reeds geleerd, en is het ook noodig u te
leeren, Philothea, wat ge bij deze Bron te verrigten
hebt. „*Die dorst heeft, dat hij kome en drinke,*” leert
Jesus zelf. En hoe moet gij drinken? Gij moet drin-
ken door eene vurige begeerte naar de deugd en de
heiligheid, door uwen ijver om uwe pligten te ver-
vullen ten aanzien van God en de menschen, door
het gestadig en waardig gebruik der H. Sacramen-
ten. Och, mogt gij eens begrijpen welken zoeten
dorst gij hier lesschen kunt!

III. Eene *derde soort* van voorafbeeldingen bevat
in der daad zeer verschillende zaken; zij kunnen ech-
ter in zooverre tot ééne klas gerekend worden, dat
zij allen als *zegeteekenen* zijn van Jesus' liefde, of
zinnebeelden van de inwendige eigenschappen van
Jesus' Hart.

De *Regenboog* van Noë vertoont Jesus' Hart als
het onderpand zijner belofte, als het teeken van verzo-
ening en vrede. Wat op Ararat met de zeven kleuren

1) Num. 20. 6. H. Petr. Dam. De Exalt. S. Corn. Mallonius. C. 20.
Ginth. p. 13. 2) Isaias. XII, en Zach. XII.

van het reine licht geschreven werd, is op Golgotha met Jesus' bloed geteekend. Aanschouw dus dit **H. Hart** zoo dikwerf u vrees of angst mogt bevangen. Dwaze vrees voor hem, die op dit Hart vertrouwt!

Het *brandend braambosch* schilderde vooraf den eindeloozen gloed van de goddelijke liefdevlammen in Jesus' Hart; de *Roode Zee* toonde den doortogt onzer harten naar dit nieuw en hemelsch *Land van Belofte*; de wondervolle *wolk- en lichtkolom* in de woestijn teekende vooraf al de wonderschatten, in Jesus' Hart, als in het hart van onzen gids en grooten Voor-ganger, verborgen. Heil u, Philothea, als ge den glans dezer afbeeldingen weet te waarderen!

Heilig is verder Jesus' Hart, als de *Tabernakel* in de woestijn; heilig als de *Arke des Verbonds*, waarin de Wet, en het Manna, en de Roede van Aäron rusten, dat is: waarin het *Evangelie*, de *Eucharistie* en de gansche *H. Kerk* met haar priesterschap zijn vervat; heilig als het *Heilig Vuur*, dat immer brandt op het altaar; als de *Toonbrooden* daar uitgesteld ter vereering des Heeren; als het *gouden wierookvat*, het beeld des gebeds; als het *Reuk- en het Brand-offer-altaar* zelf, waarin en waarop onophoudelijk aan den almachtigen, eeuwigen God wordt geofferd. Hoevele beelden, die u het afgebeelde doen hoogschatten, die u bij een weinig nadenken het wonder der wonderen, Jesus' Hart, doen kennen.

Het Hart van Jesus is eindelijk goed en zoet als de *Druiventros* van het H. Land, en magtig om alles tot zich te trekken als het *Schild van Josuë*, of de *kope-*

ren slang in de woestijn, door den Heer gegeven en door den Heer verheven, om alle harten te genezen en Gode waardig te maken.

Wij hebben slechts opgesomd, Philothea! Maar welk een schat van heilzame lessen zijn in die namen voor u opgesloten. Neem nu of dan één dezer voorwerpen tot stof uwer verdere overweging. Gij zult er altijd iets in vinden, dat u Jesus Hart meer beminnelijk, meer beminnewaardig en waarlijk goddelijk zal toonen. Schijnt u overigens de stof wat al te uitgebreid, weet dan, dat zij u in de eerste plaats leeren moet, dat Jesus' Hart een Oceaan is, dien gij nooit kunt peilen, een afgrond, waar gij u in verliezen moet.

OEFENING. Breng een bezoek aan Jesus' Hart in het H. Sacrament en vernieuw van harte uwe opdracht aan Jesus gedaan.

SCHIETGEBED. *Bemind zij overal het allerheiligst Hart van Jesus.* 100 dagen afluat.

VOORBEELD.

De H. Mechtildis zag eens den goddelijken Zaligmaker in een krans van wondervol licht; Hij droeg op de borst eene plaat van allerreinst zilver, waaromheen de smarten, door de heiligen uit liefde tot Jesus verduurd, op de treffendste wijze waren voorgesteld. Alzoo zien de heiligen hunne deugden en goede werken in het Heilig Hart van Jesus; want al wat zij voor Hem gedaan en geleden

hebben, door woorden, werken, of gedachten tot de geringste zaak toe, verdient hun een eeuwig loon en is voor altijd het voorwerp hunner lof- en dankzegging... Hierna leerde Jesus deze heilige, hoe zij Hem vooral eeren kon door Hem te *loven*, en leerde haar tevens de wijze van het te doen... Eindelijk werd, op haar verlangen, het sieraad op Jesus' Hart geopend, en mogt zij doordringen in dat goddelijk Heiligdom. Toen werd ze als één met den Geest van haar Jesus en zag en genoot zij dingen, waarvan de mensch niet spreken kan. (L. III. c. III. p. 317.) „Weinig tijd voor haar dood vroeg dezelfde heilige met allen aandrang eene gunst voor een persoon, die zich had aanbevolen. Van vrees bevangen wegens het vreeselijke oordeel Gods over die ziel, zoo zij niet van den kwaden weg terugkeerde, begon de heilige overvloedige tranen te storten. Nu liet haar de barmhartige Jesus inwendig zijne stem hooren: „*Mijne dochter, zeide Hij, leer dien persoon, voor welken gij bidt, dat hij alles wat hij begeert, in mijn Hart moet zoeken.*” De Heilige zag tegelijkertijd in den geest de Liefde, onder de gedaante van eene hemelsche maagd, die een diamant in het Hart van Jesus doopte en herhaaldelijk die handeling hervatte, om haar te toonen, dat er geen hart zoo verstaand is, of het wordt door Jesus' Hart week gemaakt, en geene ziel, hoe misvormd ook door de melaatschheid der zonde, welke zijne liefde niet geneest en zuivert.” 1) De H. Veronica Giuliani zag

Franciosi p. 144.

eens een schitterenden diamant in het H. Hart van Jesus; en de Heer verklaarde haar, dat het een beeld was van haar geduld en hare overgeving aan den wil Gods tijdens de beproeving betoond. 1) Zulk een kostbaar geschenk kunnen ook wij aan Jesus geven. En wie is er die aan zulk een Hart niet alles zou willen offeren? Uw hart wordt gevraagd; waar is het?

ELFDE A G.

DE PROPHETIËN OVER JESUS' HART .

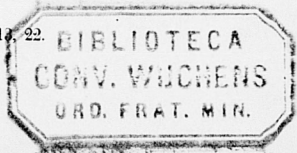
I. Wanneer men voor 't eerst een schoonen tuin binnentreedt, Philothea, ziet men slechts in 't algemeen de schoonheid der bloemen en boomen, en weet nog niet, hoeveel schatten daar verspreid liggen. Beschouwt men echter langzamerhand de bijzondere boschjes en perken van nabij, dan kan men eerst voor goed bemerken, hoeveel schoonheden daar te bewonderen zijn. Zoo gaat het ook met allen, met u vooral, die nog minder gewoon zijt in de tuinen der H. Schrift rond te wandelen. Om de hooge waarde van Jesus' Hart goed te begrijpen, dient gij niet weinig op de bijzonderheden, die er aan verbonden zijn, acht te geven. Hiertoe behooren gewis de verschillende *prophetiën*. Ten einde u den weg te wijzen, zullen wij die wederom in een paar hoofd-

1 Vie par Pio p. 12 .

klassen afdeelen. Overweeg dus in de eerste plaats, hoe heerlijk het Hart wezen zal, dat, in den volsten zin, en meer ñog, zoo mogelijk, *een Hart naar Gods Hart* zijn zal. Zoo belooft God ergens: „Ik zal een „priester verwekken, die getrouw is, en in alles *volgens mijn Hart* zal handelen.” Zoo woorspelt Hij andermaal: „Ik zal u *Herders* geven *volgens mijn Hart*, welke u geleiden zullen in wetenschap en „kennis.” Zoo zegt Hij, ten derden male: „Ik vond „David, J  sse's zoon, *den man naar mijn Hart*, die „al mijne begeerten zal volbrengen.” 1) Al deze mannen, als priesters, leeraars en koningen, waren slechts voorafbeeldingen van den Heer Jesus. Wat zal Hij zelf niet zijn, wiens hart in den volsten zin *een hart naar het Hart Gods* wezen moet? — Vereer dus het goddelijk Hart van uwen beminnelijken Jesus. Vereer het echter vooral door eene ware navolging. Zorg, dat ook uw hart een hart *naar Gods Hart* worde, dat is: dat gij in alles den goddelijken wil volbrengt. Let derhalve op dien wil, u bekend maakt door Gods wetten, door den staat waarin gij leeft, door de leidslieden uwer ziel. Onderzoek u, of werkelijk uw hart *volgens Gods Hart* werkt, en waakt en bidt.

II. De alwijze Heer en Schenker der H. Schrift heeft het echter bij de algemeene voorspellingen niet gelaten. Overweeg dus in de tweede plaats, wat Hij meer regtstreeks nopens Jesus' Hart heeft voorspeld. Tot twee hoofdpunten kunt gij ook dit terugbrengen:

1) I Kon. 2, 35. Jer. 3, 25 en Act. 13, 22.

de blijdschap en het lijden, beide vereenigd in één brandpunt: *de liefde*. — En waarover is dan het Hart van Jesus verblijd? Over zijn eigen glorie, ja, door liefdebewijzen verdiend; maar vooral ook over *ons* geluk, door *zijn* lijden bewerkt. Luister naar de Bruid van Hooglied, die de Kerk van Jesus is: „Gaaf uit, roept zij, en treedt voorwaarts, o dochters van Sion, — geloovige harten, — en ziet uwen Koning! Treedt buiten en aanschouwt Hem gekroond met de kroon, waarmede zijne moeder Hem gekroond heeft, op den dag zijner verloving, *op den dag van de blijdschap zijns harten.*” 1) — Let op dit slot. De dag der Menschwording, de dag waarop Hij den mensch begint te bevrijden van de zonde, en hem te maken tot kind van God, mede-erfgenaam van 's Vaders Rijk, — die dag is de dag *van zijns Harten blijdschap*. Waarlijk, had God het niet gezegd, wie kon het gelooven? *Ons* geluk is Jesus' blijdschap; *onze* zielen tot Bruiden voor zich te mogen vormen, is de grootste vreugde voor het Hart van God! — Voegen wij daar van onzen kant de ware deugd, de vurige liefde tot Jesus, den wil om geheel aan God te zijn nog bij, dan wordt die blijdschap Gods nog grooter. „*Vulnerasti cor meum*, roept Hij dan uit, „*gij hebt mijn Hart gewond*, — „*mijne zuster, mijne bruid...*” „Stel mij als een zegel „op uw hart, als een zegel op uwen arm... Want de „liefde is sterk als de dood, en hare vlammen zijn

1) Hooglied

„brandende vlammen.” 1) — Zoudt gij iets anders durven verlangen, Philothea, dan de gunst, de hemelsche gave, van het Hart Gods blijde te mogen maken? O denk hier toch wèl aan. De goede Jesus doet al wat Hij kan voor u; Hij put al de schatten zijner wijsheid en magt voor u uit, om u zich zelven, zijn Hart te kunnen geven; zeudt ge weigeren de vreugde van dat Hart te willen zijn? Oefen u dus in de opgeruimdheid des harten, een eerste middel om meer gunsten te verwerven; maar oefen u ook in de vurige begeerte, om alles te doen, wat gij weet, dat aan Jesus' Hart aangenaam kan zijn. Zoo zult gij te gelijk en zelf blijde zijn, en Jesus' Hart blijde doen wezen.

III. Maar hebt gij niet bemerkt, Philothea! hoe Jesus bij het spreken over zijne blijdschap, tevens wordt voorgesteld als gekroond met eene *kroon*? Ach! die kroon zal eenmaal uit scherpe doornen zijn gevlochten! maar is het niet wondervol, dat aldus, ook hier wederom, het *lijden* bij het *verblijden* komt, en dat bovendien dezelfde doornenkroon op zijnen tijd rondom Jesus' Hart zal prijken? Waarlijk, zoo is Hij ook nu, en voor eeuwig, gekroond met de kroon, ten dage *van zijns Harten eeuwige blijdschap*. En zoo komt lijden en verblijden altijd te zamen in de voorspellingen en in de vervulling. Luister nogmaals, en wèl naar den propheet-koning David: „Ja, — roept de goddelijke Verlosser, — *mijn Hart is*

1) Hoogl. 4, 9 en 8, 6.

„verblijd, omdat de Heer aan mijne regterhand is. „Daarom rust ook mijn vleesch in hoop (in 't graf). „Want Gij, o Heer zult mijne ziel in de onderwereld „niet laten, en uwen Heilige het verderf niet laten „ondergaan. Neen! Gij toont mij de paden des levens, Gij zult mij verzadigen *met vreugde* bij uw „aanschijn: eeuwigdurende geneugten zijn in uwe regterhand.” 1) En aan die regterhand, (dit is de be-teekenis), zal ik eens na mijne verrijzenis zitten en heerschen in eeuwige vreugde. — Gij ziet het: Jesus moet eerst lijden, sterven, en in het graf worden nedergelegd; maar *zijn Hart juicht*, wijl Hij weet, dat de grootste glorie op deze diepste vernedering volgen zal. In dien zelfden zin zingt David in een anderen Psalm: „*Wat ZIJN HART begeert, o God! „hebt Gij Hem gegeven... Gij voorkomt Hem met de „zegeningen aller zoetheid... Gij gaaft Hem lengte „van dagen in eeuwigheid.*” 2) — Doch, om het nog eens te herhalen; de glorie van Jesus moet door *lijden* verdiend worden. Van daar wederom die andere voorspelling: „*Mijn Hart* verwachtte slechts „vernedering en ellende... En ik wachtte op een ver- „trooster, en ik vond er geen.” 3) En verder: „Ach! „wat vlugten van mij allen, die mij zagen! Hoe word „ik vergeten uit elks harte als een doode.” 4) En nogmaals, nopens den verrader: „Ach! hij vervolgt „den bedrukte van harte om hem te dooden.” 5) — „Indien mijn vijand mij gevloekt had, ik zou het ze-

1) Psalm 15, 7—11. 2) Ps. 20. 3) Ps. 68. 4) Ps. 30. 5) Ps. 108.

„ker verdragen hebben. Maar gij, o mensch, die met „mij eens van zinnen waart... Terwijl wij *één van harte* „in het huis Gods wandelden.” 1) Eindelijk, (wederom David, waar hij te gelijk het smartvolst lijden en de groote glorie van den Verlosser zingt): „*Mijn hart* „is geworden (door de hevigheid der pijnen op het „kruis) als smeltend was te midden van mijn boe- „zem.” 2) Het is meer dan duidelijk, Philothea; het is of de Evangelisten spraken in de plaats van de propheten. Zonder lijden, en zonder het smartvolste lijden zal het Hart van den Zaligmaker zijne glorie niet binnengaan. Zijn weg, en ook de uwe, is er door aangewezen. Gij moogt op de glorie hopen, gij moogt ze door Jesus verwachten; maar gij moogt niet denken, dat er een andere weg, als die des kruises is, om tot de blijdschap te komen. Onderzoek u dus, of gij Jesus navolgt, door met liefde, met geduld, met vreugde te lijden, wat zijn H. Hart u toezendt? Wie met Jesus lijdt, zal zich met Jesus verblijden.

OEFENING. Draag zorg, dat eenige Schapulieren van Jesus' Hart verspreid worden. Onderhoud zelf die zegenrijke oefening van godsvrucht.

SCHIETGEBED. Geloofd, aanbeden en met dankbare wederliefde bemind zij het Hart van Jesus in de H. Eucharistie op alle oogenblikken en in alle tabernakelen der wereld, tot aan het einde der eeuwen. Amen. (100 dagen Aflaat).

1) Ps. 54. 2) Ps. 21.

VOORBEELD.

Ook in ons vaderland heeft Jesus lievelingen weten te vinden, die van ganscher harte uit de bronnen des Zaligmakers mogten drinken. De Zalige Canisius van Nijmegen ontving te Rome die gunst; de beroemde Lidwina van Schiedam biedt ons een nieuw voorbeeld aan. „Deze bevoorregte ziel begon te bidden; spoedig werd haar hart ontvlamd; al het aardsche verdween als eene schaduw, een geheel ander licht ging dan voor op; haar goede Engel komt en geleidt haar tot God. Eerst en vooral brengt haar altoos die hemelsche geleider in de parochiekerk van Schiedam, naar de kapel der H. Maagd, voor hetzelfde beeld, waarvoor zij in hare jeugd zooveel vreugde gesmaakt heeft. Beiden, de Engel en de maagd, vereeren hier een oogenblik de onbevleete Maagd, die in den hemel troont. Daarna wordt haar geest voortgeleid naar de heilige plaatsen. Nazareth, Bethlehem, Jerusalem, de Calvarieberg, het Heilig land, Rome, de hemel zelf, — al wat heilig is wordt bezocht, gewis, naar mate God het goedvindt, doch altijd om den Welbeminde van haar hart, altijd om Jesus te vinden. Zij vond Hem dan ook wel degelijk; Hem, zonder sluijer gezien, Hem dien zij mogt toespreken, ja aanraken. Dan zeide Hij tot haar in zijne eindelooze goedheid, dat zij zijne handen, zijne voeten mogt omhelzen, dat zij de wond van zijn aanbiddelijk *Hart* mogt kussen; ja, somtijds vergunde Hij haar met volle teugen van die goddelijke bron te drinken; en dan vergat zij als

't ware alles, ook zich zelve, in de genoegens van een onuitsprekelijk genot. 1)

De vōorregten der Heiligen maken ons wel eens degelijk jaloersch. Maar denken wij er wel aan, dat wij op verrena zulke gunsten niet verdienen? En toch wil ze Jesus geven. Dat buitengewone en geheel wondervolle is daartoe niet noodig. Overwegen wij aandachtig Jesus liefde, schenken wij ons hart geheel aan het Zijne, weldra zullen wij ondervinden, dat, op deze of gene wijze, ook aan ons Jesus' Hart zal geschonken worden. Dat goddelijk Hart „kan zijne schatten niet inhouden.” Jesus zelf heeft het gezegd. Nader dus, en gij zult zalig zijn.

W A A L F D E D A G,

DE GROOTE PROPHETIE.

I. Door de groote prophetie verstaan wij die voor-spelling, welke geheel regtstreeks en in letterlijken zin door den propheet *Zacharias* gedaan, en door den leerling, dien Jesus liefhad, niet minder regtstreeks en duidelijk als de hoofdprophetie van Jesus' Hart verklaard is. Verneem toch vooraf uit den mond van den propheet *Jeremias*, hoe de goede God zelf dit goddelijk Hart eenmaal zal schenken. „Er zal, zegt „hij, een Magthebber zijn uit het volk Gods, en er „zal een Vorst uit zijn midden uitgaan. En deze zal

1) Vie de St. Lidwine p. 208. Def. IV. p. 293,

„ik doen naderen en Hij zal tot mij genaken; want „wie is hij, *die zijn hart* (zonder mij, zoo) bereidt, „dat hij tot Mij nadert?“ 1) — God zelf zal alzoo dit Hart vormen; het zal het hart zijn van een *Koning* en van een *Hoogepriester*, die *zijn hart bereidt* en door God bereid ziet, om tusschen beide te komen tusschen God en den mensch. Met welk gevolg? Het wordt aanstonds verklaard: „En „gij zult mij tot een volk zijn, en ik zal u tot een God zijn.“ Wee derhalve diegenen, die zullen weêrstaan! „Zie! een stroom des Heeren daalt over het „hoofd der goddeloozen. En de Heer keert de gram- „schap zijner verbolgenheid niet af, tot dat Hij alles „volvoerd en de *gedachten zijns harten* ten uitvoer „gebragt heeft. Op den laatsten der dagen zult gij „het begrijpen.”

Elk woord in deze voorspelling verdient eene geheel bijzondere aandacht. Leer gij er ten minste dit uit, Philothea, dat *de gedachten, de plannen van Gods Hart* zullen vervuld worden; dat onder deze plannen er één is, hetwelk u een bijzonder *koninklijk* en *hoogepriesterlijk* Hart belooft; dat de goeden er een *voorspreker* bij den Eeuwige, de kwaden er een *regter* in vinden zullen. Zóó verstaan, dient deze voorspelling tot heerlijke inleiding voor de nu volgende, de duidelijke en treffendste prophetie, die op Jesus' Hart betrekking heeft. Dat Hart immers is het hart van uw Koning, uw Hoogepriester, uw Voorspreker,

1) Jer. 30, 21—24.

uw Regter; het is op bijzondere wijze gevormd door de magt, liefde en wijsheid Gods; gij kunt niets zaligers, niets verdienstelijker op deze wereld doen, als dit Hart bestuderen, vereeren en navolgen. Kost het u een weinig inspanning, — geduld! Het loon zal goddelijk zijn.—

II. Luister dus naar het woord Gods, dat vooral hier overwogen wil worden. De Heer, de God van Israël spreekt: „Te dien dage zal het geschieden, dat ik „alle volken, die tegen Jerusalem opstaan, zal zoeken te „verpletten. Doch over Davids huis en over Jerusa- „lem's bewoners zal ik den geest der genade en des „gebeds uitstorten; en *zij zullen opzien tot Mij, dien „zij doorstoken hebben*; en zij zullen over hem rouw- „klagen met de rouwklagt over een eenigen zoon, „en over hem treuren, gelijk men treurt over een „eerstgeborene.” 1) Ziedaar de groote, zeer duide- lijke en overheerlijke voorspelling! Overweeg in de eerste plaats de *straf*. Wie zich tegen de stad Gods, Jesus' Kerk durft verzetten, zal den toorn des Al- magtigen ondervinden, denzelfden toorn, waarvan ook Jeremias sprak. Beschouw verder de *gunst* en de *genade*. Over Davids trouwe kinderen en over allen, die zich met hem tot het Hart Gods wenden, zal de Geest des Heeren in al zijne volheid worden uitge- stort; die Geest is een goddelijke Geest, een geest van *genade* en *gebed*. Overdenk eindelijk de *oorzaak* en de *gevolgen*. Dan zullen, zoowel de goeden als de kwaden *opzien* tot den Heer, tot God zelven, tot dat

1) Zach. XII, 10.

uitverkoren en goddelijk *Hart*, dat zij *doorstoken hebben*, dat wil zeggen: op Golgotha, op het Kruis; en daarna zullen zij, òf rouwmoedig op hunne harten kloppen, om ze hunnen God te schenken; òf in wanhoop hun hart weigeren en Gods toorn gloed onder vinden. Dat juist al deze dingen hier uitgedrukt zijn, is toch nog het voornaamste niet; zij worden in de H. Schrift wel meermalen zoo voorgesteld; maar dat zij allen in verband worden gebragt met het *Hart van Jesus*, met het middelpunt dat eenmaal door Gods almacht komen zal, dit is buitengewoon, dit is verwonderlijk. Al de voorafgaande prophetiën worden dan ook door deze ééne op eens verduidelijkt. Deze zegt, gelijk de leerling der liefde later getuigt, *dat Jesus' Hart op het Kruis doorstoken is.*" 1) Het *Paradijs* is derhalve geopend; de *Bron* van het *Paradijs* kan vloeijen; de *Arke Noë's* met hare *zijdeur* is gereed; de *spelonk* en geheimzinnige *holte in de steenrots* wacht ons op; kortom, al de geheimen zijn op eens verduidelijkt, al de voorafbeeldingen nu begrijpelijk, zelfs al de geboden, door den Heer gegeven, nu plotseling veel klaarder geworden. Wij lezen, als met duidelijke woorden, in het geopend *Hart* van den Godmensch: „*Mijn zoon geef Mij uw hart. Gij zult Mij beminnen uit geheel uw hart!*” „*Ziehier het Hart dat u zoozeer bemint!*”

Overweeg dikwijls deze heerlijke prophetie, minnares van *Jesus' Hart*. Langzamerhand zult gij haar volmaakter begrijpen. Zij alleen toch bevat, om zoo

1) Jo. XIX.

te zeggen, al de geheimen van Jesus' Hart, zij geeft u van alles den sleutel. En wat zegt het niet aan uw hart, dat de goede God, zoovele honderden jaren vóór Hij zijn Hart op het Kruis liet openen, dat liefdegeheim zoo duidelijk liet voorspellen, en dat Hij ook daardoor u thans nog leert, hoe Hij van eeuwigheid aan u in zijn Hart heeft gedacht en u van eeuwigheid heeft lief gehad. O mogt uw hart dit eens innig beseffen!

III. Op *éene omstandigheid* moet echter vooral uwe aandacht gevestigd worden, Philothea! daar wij toch alles niet verklaren kunnen. Zij ligt in de woorden *opzien* en *doorstoken*, of zoo gij liever wilt, in het *opzien naar het doorstoken Hart van Jesus*. Gij weet wat op den Calvarieberg geschiedde. De natuur zag het, en sidderde. Onder de menschen was de uitwerking verschillend. De Honderdman zag het, en geloofde, en vele anderen met hem geloofden en klopten rouwmoedig op hunne borst. Maar zie, ook de Phariseën zagen het, en geloofden niet, maar werden nog meer verstokt in hunnen haat tegen Jesus. Welnu, zóó zou het blijven in den loop der eeuwen; zoo blijft het nu nog, en zoo zal het gaan tot dat Jesus éénmaal wederkomt, om de geloovigen en ongeloovigen te vergelden. Dit vooral wilde de leerling der liefde ons doen begrijpen, doen gevoelen; hierop moest hij allerduidelijkst de aandacht vestigen. En daarom herhaalt hij, ook later en na het Evangelie, nog éénmaal in het *Boek der Openbaringen* zijne indrukwekkende verklaring; „*Alle oog zal Hem zien*,

uitverkoren en goddelijk *Hart*, dat zij *doorstoken hebben*, dat wil zeggen: op Golgotha, op het Kruis; en daarna zullen zij, of rouwmoedig op hunne harten kloppen, om ze hunnen God te schenken; of in wanhoop hun hart weigeren en Gods toorn gloed onder vinden. Dat juist al deze dingen hier uitgedrukt zijn, is toch nog het voornaamste niet; zij worden in de H. Schrift wel meermalen zoo voorgesteld; maar dat zij allen in verband worden gebragt met het *Hart van Jesus*, met het middelpunt dat eenmaal door Gods almacht komen zal, dit is buitengewoon, dit is verwonderlijk. Al de voorafgaande prophetiën worden dan ook door deze ééne op eens verduidelijkt. Deze zegt, gelijk de leerling der liefde later getuigt, *dat Jesus' Hart op het Kruis doorstoken is.*" 1) Het *Paradijs* is derhalve geopend; de *Bron* van het *Paradijs* kan vloeijen; de *Arke Noë's* met hare *zijdeur* is gereed; de *spelonk* en geheimzinnige *holte in de steenrots* wacht ons op; kortom, al de geheimen zijn op eens verduidelijkt, al de voorafbeeldingen nu begrijpelijk, zelfs al de geboden, door den Heer gegeven, nu plotseling veel klaarder geworden. Wij lezen, als met duidelijke woorden, in het geopend Hart van den Godmenschen: „*Mijn zoon geef Mij uw hart. Gij zult Mij beminnen uit geheel uw hart!*” „*Ziehier het Hart dat u zoozeer bemint!*”

Overweeg dikwijls deze heerlijke prophetie, minnares van Jesus' Hart. Langzamerhand zult gij haar volmaakter begrijpen. Zij alleen toch bevat, om zoo

1) Jo. XIX.

te zeggen, al de geheimen van Jesus' Hart, zij geeft u van alles den sleutel. En wat zegt het niet aan uw hart, dat de goede God, zoovele honderden jaren vóór Hij zijn Hart op het Kruis liet openen, dat liefdegeheim zoo duidelijk liet voorspellen, en dat Hij ook daardoor u thans nog leert, hoe Hij van eeuwigheid aan u in zijn Hart heeft gedacht en u van eeuwigheid heeft lief gehad. O mogt uw hart dit eens innig beseffen!

III. Op *éene omstandigheid* moet echter vooral uwe aandacht gevestigd worden, Philothea! daar wij toch alles niet verklaren kunnen. Zij ligt in de woorden *opzien* en *doorstoken*, of zoo gij liever wilt, in het *opzien naar het doorstoken Hart van Jesus*. Gij weet wat op den Calvarieberg geschiedde. De natuur zag het, en sidderde. Onder de menschen was de uitwerking verschillend. De Honderdman zag het, en geloofde, en vele anderen met hem geloofden en klopten rouwmoedig op hunne borst. Maar zie, ook de Phariseën zagen het, en geloofden niet, maar werden nog meer verstokt in hunnen haat tegen Jesus. Welnu, zóó zou het blijven in den loop der eeuwen; zoo blijft het nu nog, en zoo zal het gaan tot dat Jesus éénmaal wederkomt, om de geloovigen en ongeloovigen te vergelden. Dit vooral wilde de leerling der liefde ons doen begrijpen, doen gevoelen; hierop moest hij allerduidelijkst de aandacht vestigen. En daarom herhaalt hij, ook later en na het Evangelie, nog éénmaal in het *Boek der Openbaringen* zijne indrukwekkende verklaring; „*Alle oog zal Hem zien*,

ook zij, die *Hem* doorstoken hebben.” 1) Zij zullen opzien, zegt de propheet; allen zullen opzien, luidt de verklaring; niemand, wie dan ook, van Adam af tot op den laatsten der menschen toe, niemand, die niet eenmaal *Jesus’ Hart* geopend zal zien, als om in dat geopend Hart zijn onherroepelijk vonnis te lezen. Treffende gedachte! indrukwekkende verklaring! eene verklaring, die dan ook tevens van nu af doet weten, dat de *wonde in Jesus’ Hart* onuitwischbaar, dat zij *eeuwig* zal zijn.

En *wie*, en *wat*, en *waarom* zullen zij dan zien? Het zal u weldra in het Nieuwe Verbond overduidelijk gemaakt worden. Nu reeds kunnen wij zeggen: de goede zal het Hart Gods doorboord zien, om den Rotssteen te bewonderen, waaruit hij, in *Jesus’ Hart*, gelijk *Israël* uit *Abraham*, genomen en gevormd is; om de *Bron* te genieten, die voor hem uit dit goddelijk Paradijs stroomt; om in deze heilige *Spelonk* te wonen, die voor hem tot rustplaats bestemd is. De booze zal hetzelfde zien, het open Hart van *Jesus*, maar helaas! als de voor hem gesloten deur van het Paradijs, als de voor hem verzegelde Bron, die hij nooit zal smaken, als de voor hem ontoegankelijke Rots, waartegen hij moedwillig zijn hart heeft verplet. De goede zal het zien, om dat goddelijk Hart steeds vuriger met zijne liefdepijlen te treffen; de booze, om om er den toorn gloed voor eeuwig van te ondervinden. De goede, in één woord, ten leven en tot genot; de kwade, ten verderf en tot straf.

1) Apoc. I, 7.

O hoe zoet, maar hee krachtig tevens is dus hierdoor de aanstaande *devotie tot Jesus' Hart* voor u afgebeeld. Gave God, Philothea, dat de Christenen wat meer aar deze prophetie dachten, en gedurig dat woord van den Leerling der liefde voor oogen en in hun hart hielden: „*Aller oog zal hem zien, en ook zij, die Hem doorstoken hebben!*” Gij zult Hem zien; gij zult dit doorwond en doorboord Hart zien, wie gij ook zijn moogt. Edoch! — op welke wijze? —

OEFENING. Plaats eene afbeelding van Jesus' Hart in uwe kamer, en beschouw dikwijls het geopend goddelijk Hart, dat u smeekt om uwe liefde. Denk daarbij: „*Aller oog zal Hem zien, ook zij, die Hem doorstoken hebben!*”

SCHIETGEBED. „Hart van Jesus, verberg mij in U, opdat ik niet verloren ga buiten U.”

VOORBEELD.

Hoe eenmaal alle gunsten uit Jesus' Hart, door Maria's tusschenkomst en dikwerf op de voorbede harer dienaren, zouden voortvloeyen, leert ons onder duizend, de volgende geschiedenis. In het jaar 1660 werd de Gouverneur van Avignon ernstig ziek en kwam weldra in doodsgevaar. Hij had van zijne jeugd af de Heilige Maagd vereerd en de orde van den H. Ignatius steeds hoog geschat: maar zijn leven was niet onberispelijk en gedurig had hij wederstand geboden aan de goddelijke genade. Toen de geneesheeren nopens de opkomst wanhoopten, wendde zich de zieke

tot de H. Maagd, en beloofde zijn leven te zullen beteren, zoo zij hem de gezondheid terugschonk. Terwijl hij bad zag hij de Moeder Gods; doch zij toonde hem een vertoornd gelaat, berispte hem streng wegens zijne wederspanningheid aan Gods goede inspraken, en verdween. Geene hoop op genezing hebbende liet hij een Pater der Sociëteit roepen, en begon hij eene generale biecht. Hij werd echter plotseling zoo hevig door de ziekte aangegrepen, dat hij de biecht moest onderbreken. Nu zag hij nogmaals de H. Maagd, die hem even streng aanzag als zij den eersten keer gedaan had. Zij was echter niet meer alleen. De H. Ignatius lag voor Haar en haar goddelijken Zoon op de knieën, terwijl Maria de Wonde van Jesus' Zijde met hare hand bedekte. Nu vreesde hij steeds heviger, daar hij bemerkte, hoe de H. Maagd als genoodzaakt scheen, de bron der goddelijke barmhartigheid voor den ondankbare tegen te houden. Intusschen ging de H. Ignatius voort met bidden, stelde zich als borg voor den ongelukkige, en beloofde, dat hij voortaan een christeliker leven zou leiden. Eindelijk scheen de H. Maagd zich door den H. Ignatius te laten verbidden; zij wendde zich met zachter blik tot den zieke, en vroeg hem, welk leven hij in 't vervolg wilde leiden? Bevende en in tranen badende beloofde hij alles te zullen doen, wat de H. Ignatius in zijnen naam had beloofd. Nu stak de Moeder Gods hare hand in de opene Zijde van haren goddelijken Zoon, trok er die met bloed bedekt weder

uit
hetz
was
maa
Vic
naa
dat
ding
en
hier
lang

1)

uit en besproeide daarmede den armen zieke. Op hetzelfde oogenblik verdween de verschijning; doch was ook de kranke niet slechts buiten gevaar, maar volkomen genezen. Uit dankbaarheid ging de Vicaris (zoo heette 's Pausen gouverneur te Avignon) naar het Collegie, gaf aan P. Rector een geschrift, dat het gebeurde inhield, vroeg hem eene afbeelding van Ignatius (toen nog niet zalig verklaard) en stelde het openlijk ter vereëring uit.¹⁾ Leer hieruit, nooit te wanhopen, maar ook, uw hart niet langer aan Jesus' Hart te weigeren.

1) Bartoli, Vie de S. Ignace II. p. 310.

TWEEDE AFDEELING.

DE VERVULLING.

DE DERTIENDE A G.

HET GEHEIM DER MENSCHWORDING.

I. Wat de Propheten voorspeld hadden, moest gewis op zijn tijd naar de letter vervuld worden. Het eerste en als de grond van alles was dit, dat er werkelijk in het Nieuwe Testament van een *Hart Gods* in eigenlijken zin zou spraak zijn. In denzelfden zin kunnen en moeten wij het H. Geheim der *Menschwording* Gods bij uitnemendheid *een geheim des harten* noemen. Het verdient *vooreerst* dezen zinrijken naam wegens den eigen aard, het wezen en de natuur van het geheim. Wat toch is het anders, als het wondervol middel, door Gods Almagt en Wijsheid uitgevonden, om den mensch op het naauwste met God te verbinden? Wat anders als het *groot geheim der godsvrucht*, (*Sacramentum pietatis*, zoo als Paulus spreekt), dat het toppunt der Goddelijke *liefde* toont? God wilde op geheel bijzondere wijze *met ons, onder ons, in ons woner*. Hij is mensch geworden, en heeft een hart aan het onze gelijk, behalve de zonde, aangenomen om het te kunnen doen. In het Oude Testament liet God dikwijls spreken van Zijn Hart, van het *Hart*

Go
god
mee
ook
in
den
zelf
sche
en
dag
door
in
zijn
en
kun
min
is.
de
u z
vre
ken
voor
doet
zijn
II
ken
daar
Han
1)

Gods, doch het beteekende alleen: zijne hoogste, zijne goddelijke liefde. In het Nieuw Verbond heeft Hij meer willen doen, heeft Hij meer gedaan, en daarom ook op zichtbare, ja tastbare wijze, ons die liefde als in een brand- en middenpunt, in het Hart van den Godmenschen Jesus, voor oogen gesteld. De Heer zelf heeft die vereeniging der goddelijke met de menschelijke natuur *den dag zijner verloving* genoemd; en die dag, zegt Hij zelf met eigen woorden: „*is de dag van de blijdschap zijns Harten*,” dat is: de dag, door zijn Hart gemaakt, door zijn Hart verlangd, en in zijn beminnelijk en goddelijk Hart, (dat is door zijne eeuwige liefde), voor den mensch uitgevonden en hem geschonken. 1) O Philothea, dit geheim kunt gij nooit genoeg overwegen. Overweeg het ten minste zoo vaak en zoo aandachtig als het u doenlijk is. Bedenk slechts, dat de Oneindige, de Almagtige, de Onbegrijpelijke God voor u een *hart* aanneemt, om u zijne eindelooze liefde te toonen; en dat het zijne vreugde is, uw hart aan zijn goddelijk Hart te drukken. Waar is dan toch uw hart, uwe liefde, als gij voor zulk eene liefde geene wederliefde betoont? Wat doet gij, als gij zulk eenen God niet bemint? — Dan zijt gij dwaas.

II. Is het Geheim der Menschwording het uitstekend geheim der goddelijke liefde, en is het reeds daardoor zelf een der treffendste geheimen van Gods *Hart*; nog krachtiger zal deze waarheid uitkomen,

1) Hooglied III. 11.

als gij aandachtig let op de allesovertreffende *zoetheid en teederheid* van dit geheim. Begeef u, in den geest, naar Bethlehem, en kniel daar neder voor de kribbe van het goddelijk Kind Jesus. Wie is het, wiens eindelooze liefde zich zóó zeer nederbuigt, dat zij op *die* wijze een goddelijk Hart aan uw hart schenken wil?

Hij, die, zelf en alleen, den hemel als eene tent boven ons heeft uitgespannen — Hij ligt daar nu, als een arm en verlaten menschenkind in eene donkere, vochtige dierenstal. Hij, die de schitterende sterren, als even zoovele bloemen des hemels, rondom zijn troon heeft uitgezaaid, — Hij heeft thans voor zijn liefde — nog meer dan zijn glorietroon, eene kleine en enge kribbe. Hij, die de bloemen des velds, als evenzoovele sterren der aarde, met meer pracht bekleedt dan Salomon bezat in al zijn luister, — Hij rust hier in arme doekjes gewonden en op een handvol stroo. O wonder, o onbegrijpelijke goedheid en teederheid zelfs van den kant eener eindelooze, goddelijke liefde! Het oog is de spiegel des harten; en daar zien wij nu den Schepper, voor wiens aanblik de Seraphijnen hun gelaat bedekken, als van aanschijn tot aanschijn, door het oog in het Hart. De tranen zijn het bloed des harten; en daar weent nu de Liefde zelve, als eenmaal Joseph over al zijne broederen, en begint zij reeds, op de teederste wijze, zijn hartebloed aan ons menschen te schenken. De werken zijn het bewijs van de liefde des harten; en zie, hier hebben wij het wonderwerk Gods, waarvan wij, naar Paulus' woord,

èn de breedte, èn de lengte, èn de hoogte, èn de diepte moeten leeren beseffen, doch gewis in der eeuwigheid den grond niet zullen peilen. — Wilt gij uw hart steeds warmer voor Jesus' Hart voelen kloppen, Philothea; o begeef u dan dikwijls in den geest naar Bethlehems kribbe. Al, wat gij daar ziet, zal uw hart tot Jesus' Hart trekken. Het goddelijk Kind zelf zal u toeroepen: „*Mijn Hart worde met het uwe vereenigd;*” 1) want daartoe ben Ik gekomen.” Uw hart zal van zelf de liefde van zulk een Hart bewonderen, en zich ongemerkt inniger en hartelijker en vuriger aan dat goddelijk Hart schenken. De kribbe roept: „Ik bemin u; gij moet Mij beminnen.”

III. En wat zullen wij nu verder zeggen van al de weldaden, genadegaven en gunsten, die ons menschen door dit geheim geschonken zijn? Zeker, ook in dit opzigt mag het geheim der Menschwording bij uitnemendheid een *geheim des harten* genoemd worden. Van waar anders de *genade*, die onuitputtelijke en goddelijke schat, zoo niet *uit de volheid des eeuwigen woords, waaruit wij allen en alles hebben ontvangen?* 2) Van waar het geschenk *der goddelijke natuur*, met de menschelijke natuur in één persoon, in den Godmensch vereenigd? Van waar het ons geschonken regt, van *kinderen Gods* genoemd te worden en te zijn, en de verheven gunst van *deelachtig* te mogen heeten *aan de goddelijke natuur?* 3) Is ons niet dit alles door en in de Menschwording geschonken? — Voeg er

1) I Par. 12, 17. 2) Jo. I. 3) II. Petr. 1, 4.

nog bij: de kennis der groote *geheimen van het Huis des Vaders*, ons geschonken „uit de schatkamer van dat goede Hart,” dat ze zelf „aan zijne vrienden heeft verklaard.” Voeg daarbij: het goddelijk *Voorbeeld*, door datzelfde goede Hart aan ons allen gegeven. Voeg daarbij: het goddelijk *Bloed*, uit hetzelfde beminnelijk Hart voor ons allen vergoten tot vergiffenis der zonden. Voeg daarbij eindelijk, de geheele H. Kerk, met al wat zij heeft en bezit, altoos uit hetzelfde Heilig Hart, als de Bruid uit de zijde des Bruidegoms, voor ons genomen en gevormd, en hierin wederom het hoogheilig offer en Sacrament, als het levend en levenwekkend middelpunt van alle godsvrucht. Hangt dat alles niet met het geheim der Menschwording zamen? Steunt het niet volkomen daarop; is het ons niet of als gevolg, of als zegenrijk uitvloeisel van dat geheim geschonken? — O zorg dan toch, Philothea, dit grondgeheim van onze heilige en waarachtig goddelijke godsdienst meer en meer te overwegen en te beseffen. En meen wederom niet, zoo als sommigen schijnen te meenen, dat dit alles toch eigenlijk niet zamenhangt met de *devotie tot Jesus' Hart*. Zij, die zoo denken, kennen deze devotie niet. De hoofdzaak der gansche devotie is *liefde*: liefde van Jesus en liefde tot Jesus. Het einddoel der devotie is niemand anders als Jesus zelf. Gelijk dus de zon bij haar opkomen, bij haren middagglans en bij haren ondergang het meest onze aandacht trekt, ofschoon zij altijd dezelfde zon is, die ons weldoet; zoo eeren wij altoos denzelfden Jesus, doch daar vooral, waar Hij

zich het liefelijkst en het schoonst en het wondervolst vertoont, dat is: bij de Menschwording, in het H. Sacrament en in het bitter lijden.

OEFENING. Doe dezen dag vijf schietgebeden ter eere van het goddelijk Hart in de kribbe, en overweeg eenige oogenblikken door den dag dit geheim.

SCHIETGEBED. „Hart van Jesus, allerbeminnelijkst Hart! wie zal mijn hart van U scheiden? Gij weet dat ik U bemin!”

VOORBEELD.

Op den vooravond van het feest van Maria-Boodschap, in 1635, beschouwde de H. Maria Magdalena de Pazzi het geheim der Menschwording, naar aanleiding dezer woorden: *Het Woord is vleesch geworden*. Plotseling geraakte zij in eene geestvervoering, en sprak zij uren lang, met de zoetste uitdrukkingen van liefde en verwondering, vooral tot de allerheiligste Maagd en tot haar goddelijken Zoon. Eindelijk, meer in 't bijzonder de aangehaalde woorden overwegende, wordt zij als geheel doorwond door de goddelijke liefde en rigt zij het woord tot den H. Augustinus, terwijl zij de plaats van haar hart als geheel gereed aanwijst: „Wacht nu niet meer, o Augustinus, roept zij uit; mijn bloed is gereed als tot inkt om te schrijven.” Daarna rigt zij zich tot Jesus en weldra wederom tot den genoemden Kerkleeraar. „Zoo hebt gij dan, o Heilige, de verhevenheid des Woords in mijn nietig hart geschreven. Joannes

heeft het aan de wereld bekend gemaakt, gij, o Augustinus, hebt het mij ten deele doen kennen." De Heilige verklaarde verder, dat het begin: *het Woord* geschreven was met gouden, het ander gedeelte: *is vleesch* geworden met bloedige letters. Want het goud, zeide zij, beteekent op geheimzinnige wijze de *godheid*, en het bloed de *menscheid* van Christus. In hetzelfde jaar ontving de Heilige, ofschoon op uiterlijk niet zichtbare wijze, de teekenen der H. Wonden., en later beloofde haar de Heer, dat Hij ook aan haar, gelijk eens aan de H. Catharina van Senen, *zijn Hart* wilde geven. En werkelijk niet lang daarna werd haar die hemelsche gunst verleend. „O mijn Jesus, hoorde men haar toen smeeken, maak toch dat niemand wete, dat Gij mij uw Hart geeft." Dan begon haar gelaat van een hemelsch licht te stralen, haar hart te ontvlammen; zij strekte de armen uit, als om haar Bruidegom te ontmoet te gaan, en ontving van Hem de onwaardeerbare gunst, die Hij beloofd had, *zijn goddelijk Hart*. 1) — Wie weet niet, welke even onwaardeerbare gunst de H. Theresia ontvangen heeft, die insgelijks (even als haar genoemde dochter de H. Maria Magdalena) uit Jesus Hart mogt drinken en een nieuw hart van Hem mogt ontvangen. Een Seraphijn doorboorde haar het hart met een vlammenden schicht, om het als 't ware meer gelijkvormig met Jesus' Hart te maken; zoolang zij leefde groeide zij daardoor in de goddelijke liefde, en ook nu nog vertoont haar in

1) Boll. Vita.

Spanje bewaard hart (even als Jesus) de diepe wonde en bewijst het door een hemelschen geur den schat der genaden, die zij wegens hare liefde tot **Jesús Hart** en hare deugden verworven heeft. 1) — Bewondert gij die Heiligen, en vereert gij ze gaarne, Christelijke ziel; o tracht dan ook hare deugden na te volgen en de groote gunsten van het Menschgeworden Woord te verdienen, of ten minste niet onwaardig te zijn. Het geheim der Kribbe leert u, hoeveel schatten van genade gij om niet uit **Jesús' Hart** putten en scheppen kunt. Zalig zijt gij, zoo gij daar weet te gaan drinken uit de Bronnen des Zaligmakers!

VEERTIENDE A G.

BEROEP VAN ONZEN HEER JESUS ZELVEN OP
ZIJN GODDELIJK HART.

I. De eenige plaats in de H. Schrift, waar **Jesús** uitdrukkelijk op zijn goddelijk **Hart** gewezen heeft, is zóó treffend en zóó vol van heilige lessen, Philothea! dat gij die dikwijls, ja, zoo vaak mogelijk, moet overwegen. „*Komt*, — zoo luidt het uit **Jesús** mond — tot alle menschen der aarde, — „*Komt tot Mij, gij allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u verkwikken* (dat is: ik zal u rust en kracht verleenen). *Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij, omdat Ik zachtmoedig en ootmoedig VAN HARTE ben, en gij zult*

2) Vie. Zie Maandrozen 1873.

rust vinden voor uwe zielen, want mijn juk is zacht, en mijn last is ligt." 1) Goddelijk Hart, indien de mond spreekt uit hetgeen waar het hart vol van is, wat moet dan in u niet zijn, die zoo liefelijk en zóó krachtig tot ons komt spreken! Wie zal de diepte van deze uwe woorden peilen? Wie zal er ons al de kracht en hemelsche zoetheid van verklaren? — Om ze toch zooveel mogelijk wèl te bevatten, Philothea, overweeg altoos de hoofdzaak in de vijf volgende punten: Ten 1ste *Wie* wordt hier uitgenoodigd, *wie* moeten komen? Het antwoord luidt: *allen*; maar hoe treffend is het uitgedrukt: *allen*, zegt *Hij*, *die vermoeid en beladen zijn*. De Heer denkt aan een weg, waarop de wandelaar wandelt. Het is de weg naar het eeuwig vaderland, dien Hij bijzonder in het oog heeft. Dat *wandelen* nu op dien weg *vermoeit* eenigzins onze verzwakte en zondige natuur; het is zooveel te meer vermoeijend, wijl wij bovendien *beladen*, en als overladen zijn met honderden zorgen, lasten en beslommeringen dezer wereld. Daarom zegt *Jesus*: *die vermoeid en beladen is, die moet komen*, en hoe meer hij vermoeid en beladen wezen moge, hoeveel te zekerder en te eerder hij moet komen. Bemerk gij niet reeds de kracht van het beminnend Hart van *Jesus*, dat u toespreekt op zulk eene zoete wijze? Gij voelt u *belast en beladen*? Welnu, dan juist moet gij komen. Gij zijt *vermoeid* op den weg des levens? Dan moet gij *aanstonds* komen. O Philothea! hoe goed

1) Matth. XI.

en hoe zoet is het Hart, dat, ware Magneet der liefde, u aldus komt trekken! *Traham*, heeft Jesus gezegd; *Ik zal trekken*, en Hij doet het.

II. En *waartoe* moeten wij dan komen, *met welk doel*, tot wat einde? Het is duidelijk: die vermoeid is, wil uitrusten; die beladen is, wil verligt worden; *komt*, zegt Jesus, *en Ik zal u verkwikken*, dat is (zoo als het eigenlijke woord ook aanduidt), *Ik zal u rust verleen*; Ik zal uwe vermoeidheid doen ophouden, Ik zal uwen last van u wegnemen; Ik zal u op aarde geluk en tevredenheid, hierna de eeuwige rust in gelukzaligheid doen vinden. Zal dit dan plaats hebben terwijl wij *stilstaan*, zonder voort te wandelen?

— Neen; *dat* zegt Jesus niet; integendeel, Hij spreekt niet van de rust des ligchaams, doch van die der *ziel*; Hij wil, dat wij voortgaan, dat wij werken, dat wij zijn last, zelfs het kruis dragen; maar Hij zal zorgen, dat onze ziel rust vindt ook onder dat kruis, en, door Hem geholpen, niet meer van vermoeijenis bezwijkt. Daarom volgt ook aan 't slot: „*En gij zult rust voor uwe zielen vinden*. — Philothea! zijt ge wijs, — dan moet ge komen. Anders geldt het ook ook van u: „*O dragen en dwazen van harte, om te gelooven!*” Vergeet dus nooit wat Jesus u belooft, — de onfeilbare waarheid.

III. *Tot wien* moeten wij dan komen, waarheen onze schreden verder rigten? „*Tot mij*,” — zegt Jesus. „*Komt tot mij*,” — want hier, bij Mij is het middel, en een ander middel om rust te vinden is er niet. „Uw hart kan geen rust vinden, tot dat het ruste in

„God. Komt dus aan *mijn Hart*; — aan het Hart „van uwen vriend, uwen Leeraar, uwen Vader, — en komt daar uwe eeuwige en even noodzakelijke als alleraangenaamste rust zoeken. Daar zult gij ze vinden.” Groote God! ons hart zoekt rust, het zoekt niets anders als rust. Overal, waar dan ook, zouden wij gaan om die rust te zoeken; en nu zendt Gij ons niet van U weg, nu roept Gij ons tot U, tot uw eigen Hart, om die rust te vinden en te genieten. Wie zal U genoeg danken voor zooveel goedheid!

IV. *Waardoor*, op welke wijze moeten wij dan komen? Het volgt terstond. Wij moeten Jesus' leerling worden, zijne *geboden* aannemen, zijne *lessen* volgen, en aldus in zijn Rijk ingaan, tot zijne kerk behooren. Daarom vervolgt Hij; „*Neemt mijn juk op u, en leert van Mij.*” Dat *juk* is het zoete juk zijner geboden, het is hier in 't bijzonder: de nieuwe wet, de Blijde boodschap, het zegenrijk Evangelie, dat Jesus op aarde kwam verkondigen; dat *leeren* wijst op zijne lessen, zijne prediking, zijne voorbeelden. 't Is elders uitgedrukt: „*Onderhoudt mijne geboden; volgt mij na.*” En meent gij soms, dat dit U weêr vermoeijen of beladen zou? — Geen vreeze! der ziele rust is U beloofd; en het juk van Jesus, — *mijn juk*, zegt Hij, *is zacht, en mijn last is ligt.* Goddelijke liefde! Maar ook goddelijke wijsheid, die ons aldus weet te overtuigen! Wie na deze uitnoodiging nog niet komt is, als Israël, een dwaas, en „*heeft geen hart.*”

V. Hierop volgt nu eindelijk datgene, wat wij voor deze beschouwing als de hoofdzaak aanzien, de vin-

gerv
toch
ons
zegt
zach
dus
de
wan
te
daa
Ik
ver
tig
ber
we
Ko
te
ste
Hi
Hi
da
he
he
de
ve
ve
ha
m
n
k

gerwijzing namelijk op *Jesus' Heilig Hart*. *Waarom* toch moeten wij tot *Jesus* komen; welke reden moet ons aansporen, welke drijfveer dringen? „*Omdat Ik, zegt Hij, zachtmoedig en nederig van harte ben.*” Het *zachtmoedig en nederig Hart* van *Jesus*, ziedaar, dus de magneet, die onze harten moet trekken, de bron die ons moet voeden, de zon die ons moet verwarmen en doen leven. „Zeg dus niet, — wil Hij te kennen geven: „Ik ben onwaardig, ik ben zondaar, ik ben te zwak, om tot U te komen;” o neen, Ik ben *zachtmoedig* en zal u dus nooit bedroeven of verstooten. Zeg evenmin: „ik ben te gering, te nietig, al te ellendig om tot U te naderen;” o neen! Ik ben *nederig*, en versmaad ook het penningse der weduwe, ook het geringste mijner schepselen niet. Komt dus, komt allen tot Mij.” — En zie! juist hier te dezer gelegenheid doet *Jesus* het eeuwig, het uitstekend beroep op zijn goddelijk Hart; zóó zeer wil Hij, dat toch allen tot Hem komen. „Ik ben, zegt Hij, *zachtmoedig en nederig VAN HARTE.*” *Van Harte*, dat is niet alleen: *oprecht*, diep gemeend, waarachtig; het zegt nog meer, het beteekent: *door, in en uit het Hart*; en daar *in het Hart* (volgens de *H. Schrift*) de wijsheid rust, gelijk God zelf bij uitstek „*de wijze van harte*” heet, zoo wil *Jesus* zeggen: „Ik ben met volle kennis, met hemelsche wijsheid, uit geheel mijn hart en geheel mijn verstand, zachtmoedig en ootmoedig.” Het is, of Hij er luidop bijvoegde: „Let niet enkel op de zacht- en ootmoedigheid, die twee kenmerkende eigenschappen van uwen Leeraar; geef

ook acht op *zijn Hart*; en aarzel niet tot de bron en zetel van diezelfde deugden, die u zóó aanmoedigen, door te dringen. Waarlijk, de goede Leeraar behoefde niet duidelijker te spreken; treffender kon Hij het bijna niet. Waarom is alles te doen? Om de *liefde*. Waardoor zullen wij in eens de geheele liefde verkrijgen? Door leerlingen van Jesus te worden. Alles ligt dus in dat ééne woord des Meesters: *Komt tot Mij*, — en de redenen, waarom wij moeten komen, worden zamengevat op de liefelijkste wijze: *komt: omdat ik zachtmoedig en nederig van Harte ben*. — Wat u dus te doen staat, Philothea; Gij moet tot Jesus' Hart gaan. Dáár zult gij alles leeren, wat de Heer van u vraagt; dààr zult gij lust vinden en rust zoo als gij tot nu toe veelligt nooit gesmaakt hebt.

OEFENING. Doe een Akt van Eerboete aan Jesus' Hart met het voornemen u vuriger op deze devotie toe te leggen.

SCHIETGEBED. O allerminnelijkst Hart van mijnen Jesus! wanneer zal ik U geheel, en U alleen beminnen!

VOORBEELD.

Het volgend voorbeeld kan ons leeren, hoe en in welken zin Onze goddelijke Zaligmaker, ook ten onzen opzigte, nog voortdurend een beroep op zijn *H. Hart* kan doen. — Een jongeling, door den H. Franciscus in zijne orde toegelaten, werd weldra zóó hevig door den aartsvijand der menschelijke natuur aange-

vallen, dat hij met alle geweld van zijn H. vader de vergunning wilde afdwingen om in de wereld terug te keeren. „Maar wilt gij dan, zeide de H. Franciscus, voor den hemel de aarde kiezen? voor uwe ouders Christus verlaten, die zooveel voor u geleden heeft? Wilt gij aldus van den zekersten weg ten hemel afwijken, om u aan het gevaar van voor eeuwig verloren te gaan bloot te stellen? Zeker, ik zou te wreed jegens u zijn, als ik u dit toestond.” — Alles te vergeefs; de jongeling blijft doof en neemt weldra de vlugt. Doch zie, naauwelijks heeft hij den voet over den drempel van het klooster gezet, of hij ontmoet een eerbiedwaardig man, die hem gestreng aanziet en hem afvraagt, waar hij heengaat? „Wat hebt gij met mij te doen? — antwoordt de jongeling verontwaardigd, en wat gaat u mijn reis aan?” — Terstond opent de vreemdeling zijn mantel, toont den vlugteling zijne handen en voeten, die geheel doorwond en met versch bloed bevóchtigd zijn, toont hem vervolgens de geopende zijde en het daarin liggend doorboorde Hart, — want het was Jesus, — en zegt tot den jongeling al zuchtende: „Zie hier, hoezeer het Mij aangaat, naar uwen togt te vragen. Deze wonden heb ik *voor u* op het kruis ontvangen, om u, dwalend schaapje, van den weg des verderfs tot den weg der eeuwige zaligheid terug te brengen.” — In tranen wegsmeltend valt de jongeling aan Jesus' voeten, vraagt en verkrijgt aanstonds vergiffenis, zoekt den H. Franciscus weder op, wordt als een verloren zoon met de blijdeste vaderliefde ontvangen, — en

leeft voortaan gerust en zalig, in de geheimzinnige Arke van het Nieuw Verbond, in het allerheiligst en beminnelijk Hart van Jesus. 1) — Tracht ook daarin te rusten, leerling van Jesus Christus; en laat toch uw goddelijken Meester u niet te vergeefs op zijn aanbiddeijk Hart wijzen. Zie! hoezeer het Hem aangaat, dat gij zalig wordt; en antwoord Hem.

— — —

❧ IJFTIENDE ❧ A G.

JESUS' HART ONS VOORGESTELD IN JESUS
WOORDEN, WONDEREN EN WERKEN.

I. Ziehier een woord uit het goede Hart van onzen Heer Jesus gevloeid, en tot u vocal, Minnares van het goddelijk Hart, gerigt:

„De goede mensch brengt uit den goeden schat des harten goede dingen voort; en de kwade mensch brengt uit den kwaden schat kwade dingen voort; want uit den overvloed des harten spreekt de mond.” 2) De gedachten, de woorden en de werken, komen derhalve uit het hart. Het hart is als de schatkamer, waarin de schatten liggen; als de boom, die zijne vruchten voortbrengt. Wie derhalve den boom wil leeren kennen, lette op de vruchten; wie weten wil wat de schatkamer inhoudt, geve acht op de reeds uitgekomen schatten. Door deze vergelijkingen heeft

1) Lucas Wading ex Chron. S. Franc. ad. ann. 1220. Ginth. p. 308.

2) Luc. VI, 45.

ons de Heer zelf op zijn beminnelijk en beminnend Hart gewezen.....

Hier was ik, — Philothea, — toen plotseling de goede Meester mij op nieuw en op de gevoeligste wijze deze waarheid wilde inscherpen. De omstandigheid zal u misschien niet veel belang inboezemen; maar de les is te gewigtig, om er geen nut uit te trekken. Ik had dan des morgens, en van den morgen tot den avond, reeds nagedacht op deze wijze: O hoe zoet wist het goede Hart van Jesus tot het menschelijk hart te spreken! Waar vindt men troostrijker, hartelijker, en tevens opwekkender en meer versterkender woorden dan in Jesus' mond? Hoe treffend luidt b. v. zijn zoete troost: „*Worden niet twee musschen om één penningsken verkocht? En niet één daarvan valt op de aarde, buiten den wil van uw Vader; maar ook de haren uws hoofds zijn allen geteld.* 1) *En niet één haar van uw hoofd zal verloren gaan, — (zonder den wil, meent Hij wederom, van uw Vader, die in den hemel is.*” 2) — Geen enkel haar zal verloren gaan, zonder den wil van uw Vader, — welk eene troostrijke gedachte! Eerst zegt Jesus, — *geen enkel muschje valt ter aarde neder, zonder den wil van den Algoeden en alles voorzienenden Vader; 't is reeds veel.* Doch: *geen enkel haar zelfs zal vallen, — welk een zegen!.....*

Nog dacht ik, en wandelde zoo al peinzende voort, om in Jesus Naam een zieke te bezoeken, toen ik

1) Matth. X. 30. Luc. XII. 7. 2) Luc. XXI. 18.

plotseling, op een donkere plek, in een open put stortte. Gelukkig, dat Gods Engelen mij bewaarden en als boven den afgrond vasthielden, zoodat ik enkel den voet bezeerde, dien het overigens nog lang heugen kan. Doch ik mag u met mijn persoon niet bezig houden. Ziehier, wat ik te middernacht van mijnen goeden vrijdag, (want een vrijdag was het) en in den eersten slapeloozen nacht voor u overwogen heb. Ik schrijf het terstond op, om het niet te vergeten.

„*Of lijden, Heer, of sterven !*” 1) — Zoo juicht de heldenmoed.

Dien moed te mogen erven, — Mijn God, wat waar' dat zoet !

„*Niet sterven, Heer, maar lijden !*” — voegt er de dochter bij. 2)

Mijn God, wat zielsverblijden—schenkt ook dat woord aan mij.

Och ! mogt ik waardig wezen, — te *denken* slechts dat woord,

In vollen zin voordezen, — van hart tot Hart gehoord.

Och ! mogten ook mijn smarten, — vereend met uwe smart,

O Jesus, onze harten, — vereenen tot één hart.

Geef, Heer, ten minste zegen, — met vrede, liefde en moed,

Om U op al uw wegen, — te volgen op den voet.

Dan moogt Gij slaan of heelen, — naar 't geen uw Hart belieft,

Als maar mijn hart mag deelen, — in 't geen uw Hart gerieft.

Dan juichen wij te gader :

„*Geen haar valt van ons hoofd,*

Of 't is de wil van Vader,

In eeuwigheid geloofd !”

Moge dit woord van Jesus, en die herinneringen

1) H. Teresia. 2) H. Maria Magd. de Pazzi.

van vrijdag, den 18 September, en u en mij, Philothea, het Hart van Jesus steeds inniger doen kennen!

II. Indien de geest van het Hart van Jesus reeds uit zijne *woorden* blijkt, behoeven we dan nog wel van zijne *daeden* te spreken? — „*Uit den goeden schat des harten brengt de goede mensch zijne schatten te voorschijn,*” leert Jesus; kunnen wij minder verwachten van *den besten der menschen*, van den *Godmensch* zelven? „*Een goede boom brengt goede vruchten voort, en kan geen kwade vruchten voortbrengen*; aan de vrucht kent men den boom,” leert Jesus. Zullen wij Hem niet aanstonds, overal, en volkomen aan zijne zoete, goede vruchten erkennen? Waarlijk zoo ooit, dan zouden wij hier kunnen zeggen: „waar daden spreken zijn woorden overbodig; woorden wekken, maar voorbeelden trekken; de tong is de tolk des harten, de daden zijn er het uitgedrukte beeld en het onwraakbaar zegel van.”

Wil men een *goed hart* prijzen, men prijst zijne daden; wil men de bewijzen van een goed hart leveren, men stelt zijne daden voor. Beproof het met welke daad van Jesus gij ook wilt, gij zult in elk eene afbeelding, eene schilderij, als ik het zoo mag uitdrukken, ja, eene photographie van Jesus' Hart aanschouwen.

Denkt gij aan de algemeene, *grootte daden* in het bijzonder? Gij vindt de menschwording zelve, Jesus stil en verborgen leven, Jesus' prediking en leeraarsambt, zijn bitter lijden, zijn doodsangst, zijne dood, en welk een dood! Let gij op zijne daden in 't bij-

zonder, gij ontmoet de uitvloeisels zijner nederigheid, zachtzinnigheid, gehoorzaamheid, gebed, menschlievendheid, voorkomendheid, geduld, kortom van alle deugden, en op eene wijze en in een graad, die alle heiligen in de schaduw stelt, en den Zoon des menschen, zoo als Hij zelf zich uit liefde noemde, in een gloriekrans van goede werken hult, die ook de Engelen doet verstommen. Toen de Geest Gods zelf het wilde schetsen, vond Hij geen beter woord dan dit: „*Hij heeft alles welgedaan.*” En als wij menschen worden opgewekt, om de deugden, welke dan ook, te beoefenen, wordt het in eens uitgedrukt: „*bemin, gelijk ik bemind heb. Doe, zoo als ik gedaan heb. Zie op den Voltrekker van ons geloof. Volg Christus na.*”

Wilt gij nog meer in het bijzonder treden; zie dan, hoe Jesus omging met de kleinen, zijne lievelingen. 't Is eene moeder, die hare kleinen tot zich roept, hen omhelst en hen zegent. Beschouw wat Jesus met de zondaren doet. Gij vindt een Vader, die van blijdschap opspringt om den terugkeer der verdwaalden, zelfs van één enkelen. Overweeg verder wat Hij voor het hongerige volk, voor de trage leerlingen, voor de vrome Hem dienende vrouwen, ja voor allen, zelfs voor zijne vijanden over heeft; gij ontdekt een vriend, zoo als er geen ander wezen kan; een herder, die alles over heeft voor zijne schapen; kortom, een hart, dat zich in louter liefdeblijken uit, en geen ander zijn kan, dan de ware afspiegeling van het eindeloos minnend Hart van God. Moesten wij nog verder gaan, wij zouden wijzen op Jesus' *zweet*, op zijne *tranen*, op

zijn *bloed*. Zijn zweet, leeren oude tradities, vloeide van zijn heilig aanschijn, als Hij bezig was het volk te onderwijzen; zóó vurig nam Hij hun heil ter harte; en wat werd het niet bij zijn doodstrijd, in Gethsemane? Driemaal lezen wij, dat Hij *weende*: voor Lazarus' graf, over het ondankbaar Jerusaleem, en toen Hij zijn offer als Hoogepriester voltrok; — driemaal was het louter liefde, driemaal een goddelijk licht, dat ons tegenstraalt uit zijn goddelijk Hart. En zijn *bloed*? O wat zullen wij daarvan zeggen? Het vloeit over de kribbe, het stroomt in Jerusaleem aan de geeselpaal, het besproeit geheel Golgotha en de wereld, als een stroom van balsem uit zijn H. Hart gevloeid, om alle harten te genezen, te heiligen en tot broeders en kinderen Gods te maken. Neen, Christen! de *dad*en van Jesus in al hare waarde kunnen door geene pen beschreven worden. Maar u overtuigen, dat deze daden zijn Hart schetsen, dat gij daarin, als trek voor trek, al de grootheid zijner eindelooze liefde geteekend vindt; dat kunt *gij zelf*, zoo gij slechts de oogen wilt openen en een hart hebt, dat niet vrijwillig blind blijft voor het licht der eeuwige Zon. Neem dus, voor dit oogenblik, welk *woord* of *daad* of *wonder* van Jesus, dat gij wilt, tot stof uwer bijzondere overweging, Philothea, ik blijf er borg voor, dat gij het goddelijk Hart zult erkennen.

OEFENING. Onderzoek u, of gij met aandacht en ijver uwe meditaties over Jesus Hart verrigt, vooral bij de H. Communie.

SCHIETGEBED. „O Hart van mijn God, dat in al

wat mij omringt, zoo duidelijk tot mij spreekt, geef mij, toch altijd uwe goddelijke stem te verstaan.” „Spreek, Heer, uw dienaar hoort.”

VOORBEELD.

Meenen wij niet, dat Jesus alleen in zijn leven op aarde zulke onbeschrijfelijke woorden en werken van liefde voor den mensch heeft over gehad. Duizenden malen heeft Hij ook later de eindelooze goedheid van zijn H. Hart aan de menschen doen blijken. Het voorgevallene met een Novice uit de orde van den H. Franciscus moge hier een nieuw bewijs voor zijn. Hij was een zeer geleerd jongeling, doch een van diegenen, die weten te begrijpen, hoe zoet en zalig het is, den goeden en gekruisten Jesus, ver van de toejuichingen der wereld, in armoede en zelfverloochening te volgen. Het besluit van den jongeling om de wereld te verlaten, komt ter oore zijner moeder, eener moeder, die er niet juist zoo als de zoon over denkt. Zij geeft voor, wegens hare armoede, haren zoon niet te kunen missen, beschuldigt zelfs het klooster van onregtvaardigheid, en stelt alles in het werk, om, zoo als ze voorgeeft, den troost en steun van haren ouderdom niet te verliezen. De nieuweling in den religieusen staat laat zich eindelijk door de tranen zijner moeder bewegen; hij zal wederkeeren. Eer hij echter de heilige muren verlaat, werpt hij zich nogmaals voor de voeten van een kruisbeeld neder, stelt den Heer zelven de oogenschijnlijk sterke reden, den nood zijner moeder, voor, en vraagt

eindelijk de vergunning om het heiligdom te mogen verlaten. En wat meent gij nu, dat Jesus doen zal? De zachtmoedige Meester, daar op het kruis hangend, toont den jongeling *zijn doorboord Hart*, waaruit eens zulk een rijke purper-bron gevloeid is, en voegt er de woorden bij: „*Ik gaf u kostbaarder voedsel, dan uwe moeder geven kon; gij moogt Mij om uwe moeder niet verlaten.*” — De jongeling zag aanstonds de valscheit der opgegeven reden in, en volhardde standvastig in zijn heiligen roep. 1) „Gevoelt gij, zegt de H. Bernardus, den prikkel der bekoring, aanschouw dan de koperen slang op het hout verheven, en zoek dààr uw voedsel niet zoo zeer in de wonden als aan de borst van den Gekruisten. Hij zal u tot moeder, en gij zult Hem tot zoon zijn.” 2) De H. Franciscus Borgias was gewoon onder de H. Mis de H. Wonden van Jesus te vereeren, en eindelijk zich zelven in de Wonde der H. Zijde te verbergen, om vergiffenis voor zijne misslagen en hulp in zijne noodwendigheden te vragen. 3) Zoo wisten de Heiligen de bekoringen te overwinnen, of een stroom van genaden voor zich en anderen te verwerven, door een blik op Jesus' Hart te vestigen. Leert gij evenzoo tot Jesus' Hart uwe toevlugt nemen, weet gij vooral in al de woorden en werken en wonderen van uwen Jesus de liefderijkheid van zijn beminnend Hart te vinden, dan is uw geluk verzekerd, uw heil overvloedig.

1) H. Antoninus p. 3. tit. 24. C. 9. 7. 2) S. Bern. Ep. ad Hug. Novit. 351. 3) Lyraeus, de Imit. Jesu. V. 7

LESTIENDE AG.

JESUS' HART IN ZIJNE WOORDEN, WERKEN
EN WONDEREN VOORGESTELD.

(Vervolg.)

I. Wij hebben in het voorgaande Hoofdstuk nog zóó weinig gezegd van dit voornaamste aller punten bij de beschouwing van Jesus' Hart, dat wij er nogmaals op terug moeten komen. Van de *wonderen* hebben wij zelfs nog in 't geheel niet gesproken. Overweeg dan wat nader voor dezen dag, Philothea, *ten eerste*, hoe liefelijk, hoe goed, hoe beminnelijk, hoe teeder, hoe meedoogend, *het Hart* moet zijn, dat alzoo en niet anders kon spreken. De blikken of oogslagen van Jesus, ook somtijds in de H. Schrift vermeld, spreken even duidelijk. Uit alles kunt gij het Hart van Jesus leeren kennen.

Wat zegt Hij vooreerst van zich zelven? — „*De vossen hebben hunne holen, en de vogelen des hemels hunne nesten; maar de Zoon des menschen heeft geen en steen, waarop Hij zijn hoofd kan nederleggen.*” 1) Welk een liefelijk beeld! Want *Hij* is het, die de dieren voedt, en nu om onzentwil, al het aangename ontbeert. Gevoelt gij niet, hoe op die wijze het minnend Hart van Jesus tot uw hart spreekt? — Wat zegt Hij van de menigte, die Hem overal, tot in de

1) Matth. VIII, 20.

woestijn, volgt. „Ik heb medelijden met de schare, en kan hen toch zoo niet zonder spijs laten gaan.” 1) En Hij spijst hen op wondervolle wijze, door de vermenigvuldiging der brooden. En let hier wel op; niet twintig, vijftig, of honderd, maar duizenden hangen van zijne lippen, en vertoonen zoo op de treffendste wijze de onwederstaanbare aantrekkingskracht van dat goddelijk Hart. — Hoe spreekt Hij tot de zondaren? — „Ga, en zondig voortaan niet meer.” „Heeft niemand u veroordeeld? Ook ik zal u niet veroordeelen. 2) Ik ben niet gekomen om regtvaardigen maar om zondaren zalig te maken.” 3) Mijn God! welk een Hart, en welke lessen van barmhartigheid en goedertierenheid geeft het ons. —

Let nog, onder de vele woorden, op diegenen, welke Hij tot het ontrouwe Jerusalem rigt. Daarin vooral ligt zijn Hart bloot, en is het zelfs onder een der bevalligste beelden geteeekend. „Jerusalem, Jerusalem! hoe dikwijls heb ik u, gelijk de hen hare kiekens onder de vleugelen, willen vergaderen, en gij hebt niet gewild.” 4) Denk hier eens, hoe de hen hare jongen als aan het hart drukt, en onder de vleugelen verbergt, zoodra een roofvogel of ander ondieer de haar zoo dierbaren bedreigt. Het is het beeld eener moeder, en eener teederst bezorgde moeder, die haar leven geeft voor hare kinderen, en niet rust vooraleer zij die allen in veiligheid ziet. Welnu, zoo is Jesus' Hart, en niet slechts voor ge-

1) Matth. XV. 32. 2) Jo² VIII. 10. 11. 3) Matth. IX. 13. 4) Matth. XXIII. 37.

trouwen, maar zelfs jegens weerspannige en ondankbare kinderen gesteld. Waarlijk, zulk een hart is het Hart van den Zoon Gods! — Dan, wij spraken ook nog over Jesus' *blikken*, die als het ware de woorden zijner oogen zijn. Hoe duidelijk is ook daarin de goedheid en kracht van Jesus' Hart te lezen. Jesus ziet den rijken jongeling aan, die geen moed heeft, ons alles te verlaten, en Hij toont ons zijn diep medelijden met den ongelukkige, die gekneld blijft in de doornenteelende rijkdommen der wereld. Jesus werpt zijne vertoornde blikken op de nijdige Phariseën, of op de koopers en verkoopers in den Tempel; en Hij doet hen beven, opdat zij door vrees Gods barmhartigheid vinden. Jesus ziet Petrus aan, na diens verloochening in Caïphas' paleis; en Hij stort eensklaps een goddelijk licht in het hart van zijn verblinden leerling. Jesus heft de oogen, eer Hij zegent of iets plegtigs verrigt, ten hemel; en de leerlingen herkennen Hem in dien verheven blik, als hun goedertieren Meester, en den lieveling des Vaders. Dat is die blik waarvan de H. Kerkleeraars, onder anderen de H. Hieronymus, gewagen, en van welken zij zeggen, dat hij iets goddelijks inhad, en dat reeds daardoor alleen de leerlingen tot zulk een Meester als met onwederstaanbare kracht, werden getrokken. 1) Zoo trekt natuurlijk de magneet het ijzer, het hart de harten, het moederoog hare kinderen. Zoo trekt de Zoon Gods en der menschen al de zijnen tot zich,

1) *Esprit du B. Léonard de Port Maurice* p. 673. Dufau VI. p. 7.

nog meer door de kracht zijner liefde, dan door zijne woorden en zijne wonderen. — O Philothea! wanneer zult gij zulk eên Hart eens genoegzaam leeren kennen? Wanneer uw gansche hart eens genoegzaam terugschenken? Geef het van nu af op nieuw; en laat geen dag meer voorbijgaan, waarop gij uw hart niet geheel, en immer variger, voor Jesus' Hart offert. Heil u, zoo dit Hart u trekt, en gij daarin uw lust weet te vinden!

II. Jesus *dad*en hebt gij reeds overwogen. Voeg er nu nog bij: hoe gij een *goed hart* uit de daden leert kennen; hoe gij uw eigen hart door weldaden als een goed hart wilt doen kennen. En lees dan het Evangelie, waar gij maar wilt, gij zult niets anders vinden dan *goede daden*, dan *weldaden*. Denk aan Nicodemus, — aan de Samaritaansche vrouw, — aan Magdalena, — aan den goeden Moordenaar, — aan de dooven die hooren, — de blinden die zien, de kreupelen die gaan, — aan dooden die weder levend zijn geworden. Overal, waar eene daad van Jesus vermeld wordt, is het eene daad van liefde; waar een wonder wordt medegedeeld is het een wonder van liefde. Zelfs de bestraffingen zijn bestraffingen uit liefde. En kondt gij daarbij nog eens door-dringen tot het Hart, waaruit alles voortkomt. Kondt gij eens zien met welke liefde Jesus het water in wijn veranderde te Kana; hoe zeer Hij, gelijk de Joden zelve opmerkten, zijn Lazarus en diens zusters beminde, te Bethanië; met hoeveel geduld Hij zijne leerlingen verdroeg, tot op den Olijfberg toe! — Hier

echter, Philothea, wordt het veld te ruim, zóó ruim dat wij u ligt te veel in eens zouden voorstellen. Kies dus voor u zelve, en breng u nogmaals deze of gene van Jesus' daden te binnen, om uw hart wèl te doen. Denk er echter in elk geval dit bij: *zoo* deed Jesus; en *wat* doe ik? *Zoo* toonde Jesus zijn beminnelijk en beminnend Hart; *hoe* toon ik gewoonlijk het mijne? „Zalig, zegt Jesus, *zult ge zijn, indien gij het weet, — en ook doet.* 1)

III. De wonderen van Jesus zijn niets anders, dan zijne daden; alleen komt hier nog bij, dat zij zich meer regtstreeks als *goddelijke* werken doen kennen, dat zij dus ook het Hart Gods meer onmiddellijk vertoonen. Wat vindt gij hier in dat opzigt? Wonderen van *genezingen*, wonderen van *bekeeringen*, wonderen van louter *goedheid* en werkdadige *liefde*. De kreet wordt gehoord: „Jesus, Davids Zoon, *ontferm U mijner;*” en het Hart van Jesus ontfermt zich terstond. „Wat wilt gij?” vraagt Jesus; en de gunst om te mogen zien wordt den blinde geschonken. „Ga, en *toon u den priesters;*” „ga, en *wasch u in de fontein Siloë;*” „Neem uw bed op en wandel;” het is alles, als eene voortdurende afbeelding van Jesus' Hart, die door het hart van allen, die het wonder zien, wordt begrepen en gevoeld. De openbare zondares valt Jesus te voet; en zij wordt eene hoogst bevoorregte van Jesus' Hart, — de heldhaftige Magdalena. — Petrus begint tranen van berouw te weenen; en hij wordt de uitverkoren zuil en grond-

1) Jo. XIII.

steen van **Jesus' Kerk**. De goede Moordenaar spreekt een hartelijk woord; en nog denzelfden dag gaat hij met **Jesus** in **Jesus Paradijs**. Welk een **Hart**, dat zóó kan vergeven, zóó wedergeven, zóó beloonen! — Wij hebben reeds gezegd, hoe **Jesus** de menigte spijst in de woestijn; voeg er nu bij, hoe **Hij** de leerlingen troost en verlicht door het wonder te Kana in Galilea, door het stillen der onstuimige zee, door de wondervolle vischvangst, door zooveel andere blijken zijner vaderzorg en liefde; gij zult aanstonds beseffen, hoe groot zijn edel **Hart** is en hoe warm het onophoudelijk voor al de zijnen klopte. Tot bewijs nog, het uitstekend voorregt aan de vrome vrouwen verleend, van Hem het eerst na zijne verrijzenis te mogen aanschouwen; de bijzondere bezorgdheid wegens den ongeloovigen Thomas; de hartelijkste vertrouwelijkheid met den beminden Joannes. Toont dat alles niet een **Hart**, dat van liefde voor de zijnen gloeit, en waarlijk, als in een spiegel, zich in al zijne woorden, werken en wonderen als het waarachtige **Hart Gods**, onder ons menschen verkeerend, voordoet? Uw plicht is, Philothea, de beschouwing van **Jesus** wonderen, woorden en werken als een nieuw middel te bezigen, om dat goddelijk **Hart** te leeren kennen. Oefen er u ijverig in; gij zult er spoedig uwen lust in vinden, en bij alles, wat uit **Jesus Hart** is voortgekomen, in vervoering uitroepen: o, hoe hemelsch moet de boom zijn, die zulke vruchten voortbrengt, hoe goddelijk de Bewaar- en voorraadsplaats van zulke schatten, als **Jesus** ons geschonken heeft!

OEFENING. Beveel heden al uwe vrienden en ook al uwe werkzaamheden aan de goede Vaderzorg van Jesus' Hart. Doch vergeet niet, het *met aandacht* te doen.

SCHIETGEBED. O Hart van Jesus, zoo wondervol in al uwe werken, vorm toch mijn nietig hart geheel en al volgens het uwe!

VOORBEELD.

Onder de gunsten, die al de liefelijkheid van Jesus' Hart zóózeer vertoonen, dat wij ons naauwelijks een goed denkkeeld van de mogelijkheid kunnen vormen, behoort voorzeker het voorregt, dat de *namen van Jesus vrienden* in zijn Hart worden opgeteekend. De Zalige Margareta heeft nogthans duidelijk van deze gunst gesproken. Zij verklaarde die zelfs op zinnebeeldige wijze. „Uwe namen, zegt ze, zijn nog maar als met *inkt* geschreven, zoolang gij tot de beginnenden behoort, en de genade tot u komt door vele duisternissen, om u te helpen uwe onvolmaaktheden uit te roeijen, in 't bijzonder die kiem van trotschheid, die zich overal nestelt. Uwe namen zullen met *silveren* letters geschreven worden, als uwe intenties, in de zuivere liefde gelouterd, niets aardsch of menscheijksch meer bevatten. Maar ook daarmede moet gij niet te vreden zijn: het is noodig, dat uwe namen eindelijk met *gouden* letters in Jesus' Hart staan opgeschreven: de zuivere liefde zal u daartoe brengen. Om zoover te komen, moet gij alles lijden met liefde, u een onophoudelijk geweld aandoen, u uit liefde ver-

sterven en vernederen. Doet gij integendeel akten van hoovaardigheid, of eigenliefde, bij voorbeeld, door u te verontschuldigen, of door u in de achting of liefde van anderen op te dringen, of door aan anderen iets te doen, of te zeggen, wat gij niet wilt dat u geschiede, — dan is het of gij evenzoovele letters van uwen naam in het goddelijk Hart van onzen Heer en Meester uitwischt.” 1)

De Eerbiedwaardige Maria-Victoria-Angelica, van de derde orde der Servieten, beweeude eens met heete tranen haar zoogemeende gevoeligheid voor de schepselen en het aarsehe. In den geest opgetogen zag zij nu den Heer Jesus en zijne dierbare Moeder. „Wees getroost mijne dochter, sprak haar de Koningin des hemels toe. Houd op met weenen, en laat u niet weer aan de droefheid over. Zie opwaarts naar mijn Hart en herinner u, dat uw naam er in is opgeschreven; dezè zoete gedachte is wel geschikt om uwe zwakheid te ondersteunen.” Daarna sprak de Heer zelf en zeide: „Mijne dochter, geef mij uw Hart.” „Ach mijn Jesus, antwoordde Angelica, ik zou het uit mijn boezem willen nemen, om het u te geven. Het is het uwe, neem het als iets dat U toebehoort.” En het scheen haar toe, dat de Heer haar de zijde opende en het hart er uitnam; doch na vier dagen zeide Hij haar in eene nieuwe geestvervoering; „Ik heb uw hart genomen, ik geef het u terug; maar weet wèl, dat

1) Ecrits, p. 48.

het een nieuw, een zuiver en brandend hart, ja, een hart is door de hand Gods gevormd." 1) Wat hier Maria zegt, zeide meermalen het **H. Hart** van **Jesus** tot zijne vrienden. „Hoe zoude ik niet hebben willen doordringen in uw beminnelijk **Hart**, — zoo schrijft b. v. de Zalige Baptista Varani, (in de wereld **Camilla** geheeten), — waar ik wist dat mijn naam was opgeschreven met gouden letteren, sedert Gij zelf mij dit vertoond hadt. O hoe schitterden zij op den rozerooden grond van uw goddelijk **Hart**, die oude en groote letters, waarvan ik nooit de voor mij zoo vleijende beteekenis zal vergeten; „*Camilla, ik bemin u.*” Gij schonkt mij deze genade, o goede **Jesus**! omdat ik niet kon begrijpen, dat gij eene zóó groote liefde voor mij hadt." 2) Meer andere heiligen hebben op gelijke wijze geleerd, dat **Jesus’ Hart** de namen zijner vrienden in zijn **Hart** opteekent. Leeren wij er uit, met ijver te streven naar die overgroote gunst, en wekken wij daardoor ons vertrouwen op.

ZEVENTIENDE DAG.

JESUS’ HART ONS GETOOND IN HET
H. SACRAMENT.

I. Verbeeld u eens, Philothea, dat gij zelve gingt onderzoeken, hoever de goede God wel zou kunnen gaan in het geven van liefdeblijken zijner eindelooze

1 Vie. Dufau VI. p. 207. 2) Vie. Spir. de la Bienh, p. 60,

liefde. Zou het wel ooit in uwe gedachten opkomen, dat de Oneindige zich zelve wezenlijk en waarachtig aan uw Hart kon schenken tot voedsel uwer ziel? — En dat toch heeft Hij gedaan. Heden zult gij dus wat inniger overwegen, hoe, en in welken zin het H. Sacrament des altaars met het Hart van Jesus in verband staat; hoe liefelijk, en hoe duidelijk tevens de goddelijke Verlosser ons zijn H. Hart, door het instellen van dit Sacrament, heeft vertoond. Tot drie punten kunnen wij de hoofdzaak terug brengen. Het eerste is: het Sacrament van Jesus' liefde is als de altoosduurende vernieuwing, voortzetting en voltooiing der H. Menschwording. Wat wil dit zeggen? Dit wil zeggen: bij de Menschwording werd de goddelijke natuur met de menschelijke natuur in Jesus in één persoon vereenigd. Jesus is daardoor de Godmensch. In het H. Sacrament des altaars komen beide naturen, nu onscheidbaar vereenigd, onder de gedaanten van brood en wijn tegenwoordig, en zulks met het doel, om zich nog meer aan den mensch te schenken, en den mensch, zoo naauw mogelijk, met God te vereenigen. De Menschwording van Jesus wordt derhalve daardoor wel niet vernieuwd, dat behoeft ook niet meer te geschieden; maar het is, alsof Jesus nu *voor ons* in het bijzonder zijne Menschwording liet gevoelen, en ons, door aldus in onze tegenwoordigheid te komen, wilde doen zien, hoe Hij werkelijk *voor ons*, als Godmensch op deze aarde, gekomen is. Het eens begonnen werk zet Hij

aldus voort, en door de allernauwste vereeniging van zijn geheelen persoon, zijne twee naturen, met onzen persoon en onze natuur, voltooit Hij als het ware de innige vereeniging, waarin de mensch met God door de Menschwording gekomen was; „*Opdat zij één zijn, Vader! gelijk wij; Gij in mij, en ik in hen,*” zeide Jesus. De Menschwording nu is bij uitstek een *Geheim des harten*; het geheim der H. Eucharistie verdient derhalve denzelfden naam. Bij de Menschwording neemt Jesus een *Hart* aan, om het ons te *kunnen* geven; in dien zin geeft Hij het ons dààr reeds; bij de Eucharistie geeft Hij het echter nog meer volkomen, en in den volsten zin des woords. De Menschwording is de dag der verloving, *de dag van de blijdschap zijns Harten*; de Eucharistie behelst mede de voltrekking, den dag van de schenking des Bruidegoms, de blijde dag van *het hooge geheim zijner liefde*. Volijverige Philothea, ik kan u dit alles in tien minuten niet verklaren. Doch zoo gij tien minuten aandachtig nadenkt over deze vragen: *Wie geeft zich hier aan mij? Op welke wijze? Met welk doel? En aan wien dan toch?* — Hij de oneindig Magtige, en Wijze, en Heilige? dan sta ik u borg, dat gij hier een geheim, een onbegrijpelijk geheim, en wel een geheim van een *oneindig minnend Hart* zult ontdekken. Ga, en beproef het. „*Waar uw schat is, daar zal uw Hart zijn,*” leert Jesus. Zijn schat is voorzeker dit eigen Sacrament; zijn schat is ook uw hart, als gij het wèl bereidt en wèl bewaart. Gij kunt derhalve onmogelijk met aandacht over dit Geheim van Jesus' Hart

nadenken, zonder aanstonds Jesus' Hart er in te vinden. Beproof het.

II. Het *tweede* punt vertoone u het H. Sacrament als offer. *Wanneer* gaf Jesus in de volste beteekenis zijn goddelijk Hart aan u over? Was het niet op Golgotha, aan het kruis? Was het niet bij het opdragen en voltrekken van zijn offer? Welnu, reeds bij de instelling van het H. Sacrament brengt Hij dat offer. Het is zelfs, of Hij de ure vervroegen wilde. Want reeds in de Paaschzaal zegt Hij: *Neemt, en eet, — en drinkt, want dit ligchaam — dit bloed — wordt voor u geofferd.* En ook thans, zoolang de Kerk van Jesus op aarde bestaan zal, wordt dit liefdeoffer gedurig herhaald. Het is onbloedig, ja, maar overigens hetzelfde offer, dat op den Calvarieberg voltrokken is. Het is dezelfde Offeraar, dezelfde offerande, hetzelfde offer. Waarlijk, er was een goddelijk Hart noodig, om ook dit liefdegeheim uit te vinden; maar Jesus is God, en Hij heeft het gevonden. Dagelijks offert Hij dus *zijn Hart* voor u op; dagelijks, en op hoevele plaatsen smeekt Hij, als offeraar en als offerande, *voor* — doch ook *om uw hart*; dagelijks herinnert Hij u, aan hetgeen Hij voor u gedaan heeft, eer Hij deze aarde verliet om in den hemel te heerschen, door het instellen van dit Geheim, waardoor Hij u dagelijks tot zijne liefde wilde dringen. Tracht dan ook dagelijks, Philothea, dit verheven goddelijk offer *bij te wonen*. Weet wél, dat al uwe offers, liefdewerken of gebeden, immers niets zijn bij het offer van Jesus vergeleken. Overtuig u

ook, door een weinig nadenken, hoe goddelijk het **Hart** van Jesus vooral onder het **H. Misoffer** op onze altaren schittert. Aanschouw het daar, gelijk de Zalige Margareta en al Heiligen, alsof gij op Golgotha tegenwoordig waart. Spoedig zal Jesus' **Hart** tot u spreken, zal Hij u zijne geheimen leeren en zult gij er al wat gij wilt van verkrijgen.

III. En wat zullen wij nu nog meer zeggen van dit **H. Geheim**, als voedsel onzer ziel, als hulp in al onze noodwendigheden, kortom, in den nu zoo gebruikelijken zin, als *Sacrament* beschouwd. Is dat niet bij uitnemendheid een *Geheim des Harten*? Heeft niet daarin vooral het *Hart* van Jesus zich op de liefderijkste, zoetste en klaarste wijze aan ons getoond? Reeds in het Oude Verbond luidt Davids voorspelling: „*De armen zullen eten en verzadigd worden; — en hunne HARTEN zullen leven in eeuwigheid!*” 1) Zie daar met even zoovele woorden geleerd, dat dit *Sacrament* een *geheim des harten*, een *geheim voor de harten* is: *de harten zullen leven*. En wat leert ons het Nieuwe Testament anders? Hoe begint de leerling der liefde, die op het *Hart* van Jesus bij de Instelling zelve rustte? „Jesus, leert hij, *Hij heeft ons ten uiterste*, dat is, tot het laatste en tot het hoogste toe lief gehad. Wat zegt Jesus zelf? „*Hoe vurig heb ik verlangd DIT Pascha met u te eten!*” Wat leert Paulus? „*In den nacht des verraaids,*” dat is: op den dag voor zijn laatste lijden en dood, en, op het

1) Ps. 21.

oogenblik, dat Judas zijn verraad dacht ten uitvoer te brengen, — waarom Jesus' *Hart* tot het binnenste bedroefd werd, en Hem tot driemaal toe over dit verraad deed spreken, — „in den nacht des verraafts heeft Jesus *dit* Sacrament ingesteld.” — Of er ooit iets anders geleerd is in de H. Kerk, kunnen alleen de namen van dit geheim u herinneren. Het is bij uitnemendheid: het Sacrament *der liefde*; is dat niet *van het Hart*? Het heet het *wonder der wonderen*, het kort begrip *van alle wonderdaden Gods*; wederom: *het wonder der liefde*, en wel der eindeloze en almachtige Liefde; is dat niet *van het Hart*? Meestal noemen wij het kortweg: *het Sacrament*, als om in eens al het heilige der goddelijke liefdegaven voor het hart uit te drukken; somtijds integendeel heeten wij het: *liefde der liefde*, alsof wij het *hart* zelf der liefde, en als *het hart van Gods Hart*, ons zonneklaar voor oogen stelden.

Doch waartoe nog bewijzen? Als een hart zich geheel schenken wil, zoekt het en vindt het zijne middelen. Zoo heeft ook de goede God gedaan. Hij zelf heeft dit zijne *studiën* en *uitvindingen* genoemd. Maar onder al wat hij *gevonden* heeft, onder alles wat Hij had kunnen vinden — om eens naar den mensch te spreken, — wat had Hij treffender, grootscher en goddelijker kunnen vinden, dan die vereeniging van het goddelijk *Hart* met het onze, welke wij in dit H. Sacrament bezitten? Hier geldt het in de ware kracht des woords: „*Ook ik heb een hart gelijk het uwe;*” 1)

1) Job 12, 3.

hier is het waar op de volmaakste wijze: „*Mijn hart worde met het uwe vereenigd.*” 1) Hier gewis vraagt Hij in de krachtigste taal: *Mijn Zoon, geef mij uw hart;*” 2) maar laat Hij ook voorafgaan, niet met woorden, maar met der daad: „*Ziedaar uwen God!*”

Wat gij na deze beschouwing doen moet, Philothea, weet gij sedert lang. Werp u ootmoedig voor Jesus in het H. Tabernakel neer; overweeg nog wat verder, wat wij slechts even hebben aangeduid, hoe Jesus hier uw *medgezel*, uw *gids*, uw *trooster*, uw *zieleredder*, uw *alles* is, — en gij hebt *zijn Hart* gevonden, — of gij zelve hebt er geen.

OEFENING. Onderzoek u, of gij zoo dikwijls mogelijk Jesus' Hart in het H. Sacrament, dagelijks in de H. Mis, en vaak genoeg in de H. Communie bezoekt en ontvangt.

SCHIETGEBED. O Jesus, gelijk er geene liefde is zoo als uwe liefde, zoo is er ook geen hart gelijk uw Hart.

VOORBEELD.

Het kan ons niet verwonderen, dat de Heer Jesus, zoo dikwijls de grootste gunsten van zijn H. Hart verleend heeft gedurende de H. Mis of bij de H. Communie. Het moet ons des te meer aansporen bij die gelegenheden tot Jesus en vooral tot Jesus' Hart te naderen. De H. Graaf *Elzear* hoorde eens het begin der Mis van het H. Kruis: „*Wij echter moeten*

1) I Par. 12, 17. 2) Prv. 23, 26.

allen roemen in het kruis van onzen Heer, *Jesus Christus*,” en hij mogt daarna het geheele lijden van *Jesus* in zijn hart, niet slechts overwegen, maar als tegenwoordig aanschouwen en gevoelen. Van daar, dat hij altijd, vooral onder de *H. Mis*, wonderbaar ontviamde van liefde tot *Jesus* den Gekruiste; van daar ook, dat hij van toen af nergens anders meer wilde wonen, dan in het open Hart van *Jesus*. De *H. Elisabeth* van Schönau, had hetzelfde geluk, namelijk van het gansche lijden van *Jesus*, onder de *H. Mis*, als voor oogen te aanschouwen. Zij zag ook, terwijl de priester den kelk ophief, hoe de goddelijke Verlosser daar boven, aan het kruis hangend, verscheen, en het goddelijk bloed uit zijn heilig Hart in den Kelk liet nederdruppen. 1) —

De *H. Mechtildis* zag eens, onder de *H. Mis*, hoe elke religieuze vergezeld was van een hemelschen geest, die met haar bad. Eenigen droegen rijke schepters met bladen; anderen hadden er met gouden bloemen versierd. Als de zusters nederbogen, bragten die hemelsche geesten de bloemen aan hunnen mond, om hunne vreugde te betuigen. Bij de *H. Communie* geleidde elke Engel-bewaarder de hem toevertrouwde naar de Communiebank. De Koning der glorie stond zelf naast den priester, omringd van eene hemelsche pracht. Op zijne borst blonk een schitterend sieraad, gelijkende op eene takrijke struik. Deze takken gingen van een, en uit het *Hart*, zoeter dan honig, stroomde eene zuivere bron, die met haar heerlijke stroomen

1) *Lyraeus*, de *Imit. Christ.* pat. V. 9.

allen, die tot haar naderden, dronken maakte van blijdschap." 1) — Insgelijks onder de H. Mis, en tevens bij de H. Communie, verscheen de Heer Jesus aan de H. *Gertrudis*, in de gedaante van een Pelli-kaan, die met den snavel zijn eigen bloed uit de borst deed vloeijen; waarbij Jesus zeide: „Zie, op hoe uitmuntende wijze uwe ziel door dit geneesmid-
del wordt gevoed ten eeuwigen leven, gelijk de jongen van den Pellikaan door het ouderlijk bloed gevoed worden." 2) — Ook tot ons wordt dat woord gerigt; ook aan ons wordt dit geschenk gegeven. Letten wij er wèl op, Philothea, en al de schatten van Jesus' Hart zullen de onzen zijn. Groote God! hoe wondervol zijn de studiën en *uitvindingen* van uw Hart! En hoe weinig geeft ons hart terug voor zooveele bewijzen uwer hartelijkste liefde.

A C H T T I E N D E A G.

JESUS' HART ONS VOORGESTELD IN
ZIJN H. LIJDEN.

I. Hoe het bitter lijden van Jesus ons de liefde van zijn goddelijk *Hart* moet leeren, is eene zoo duidelijke waarheid, dat wij er meer uit dankbare gods-
vrucht, dan uit behoefte aan nieuwe lessen, bij stil moeten staan. De omstandigheden van dat heilig lijden vooronderstellen wij overigens bekend, en wij wen-

1) Rev. I. p. 192. 2) Lijraeus. L. c.

schen thans, Philothea, dat gij slechts op deze punten let, *ten eerste*, hoe Jesus lijdt *met de hoogste liefde*; *vervolgens* hoe Hij lijdt *uit louter liefde*; *eindelijk*, hoe Hij lijdt *alleen om liefde*. Wie zóó lijdt, toont niet alleen zijn gansche *Hart*, Hij schildert het met tranen en met bloed, en prent er van de goddelijk Afbeelding in het binnenste van elke ziel.

— En vooreerst. Indien iemand voor een ander lijdt, dan doet hij dit gewis met liefde. Wanneer hij meer lijdt, moet ook die liefde groeijen. Lijdt hij voor zijn vijand, dan is die liefde nog grooter. Mogt het eindelijk zoover komen, dat de smarten ten top groeijen, dan is er geen grooter liefde meer mogelijk dan alleen in dit geval, dat de lijder ook voor zijn vijand sterft. — Welnu; dat alles heeft Jesus gedaan. Hij zelf had gezegd, dat *niemand grooter liefde heeft dan hij, die zijn leven voor zijne vrienden geeft*. Een kerkleeraar maakt de zedige opmerking: „Jawel Heer, er bestaat nog grooter liefde; en die liefde is de uwe, wíjl gij niet slechts voor ons gestorven zijt, toen wij uwe vrienden, maar toen wij uwe vijanden waren.” Jesus heeft alzoo de sterkste, de vurigste, de aller-grootste liefde. Men denkt soms aan de liefde van Jonathas voor David, dewíjl die koningszoon alles over had voor het leven van zijn vriend. Doch wat is die liefde bij Jesus’ liefde vergeleken? Men denkt aan de liefde van David, die wenschte in de plaats van zijn ondankbaren Absalom te zijn gestorven. Doch wat is dit naast de liefde van den voor ons gestorven Jesus? — Overweeg wederom: *Wie* is het die

hier lijdt? *Wat lijdt Hij? Voor wien? en hoe? en waarom?* — o, wat zult gij bergen vinden, welker krain gij niet kunt zien, zeeën welker grond en oevers gij niet kunt vinden? Het is waarheid: Paulus be-
moedigt ons, om *de breedte, de lengte, de hoogte, en de diepte van Gods liefde*, — als de vier afmetingen van het H. Kruis, — te doorgvorschen; doch wèl moeten wij weten, *dat God grooter is dan ons hart*, 1) en wij het Hart Gods, in zijne liefde, in der eeuwigheid niet kunnen meten. Oefen u evenwel, Philothea, in het beschouwen dezer onmetelijke liefde. Denk daarbij vooreerst aan een of ander punt van **Jesus' lijden**; en daarna aan **Jesus' beminnelijk Hart**, dat immers dat lijden voor u verduurt, en zóó gewillig en zòò gaarne ook het hevigste lijden voor uw hart doorstaat, dat het, zoo mogelijk, gelijk **Jesus zelf** gezegd heeft, „nog meer zou willen lijden, indien de harten der menschen daardoor konden gewonnen worden.” Het is waar, de eindelooze liefde van **Jesus Hart** zult gij nooit geheel kunnen peilen; maar eene gestadige overweging van dit punt: de Godmensch lijdt, **Hij lijdt voor mij**, en **Hij lijdt met de grootste liefde**, — moet weldra uw hart verteederen en geheel aan **Jesus** hechten.

II. Onze goddelijke Verlosser leed echter niet alleen met de grootste liefde, **Hij leed ook uit louter liefde**. Wat wil dit zeggen? Dit beteekent, dat **Jesus** vooreerst in eigenlijken zin niets van ons te verwachten had, waarom **Hij** moest lijden. Als **God** is **Hij**

1) 1 Jo. 3, 20.

eindeloos gelukzalig; als mensch kon Hij alles van zijne Godheid ontvangen en ontvangt Hij werkelijk al de schatten der goddelijke genade. Wat kunnen wij Hem nog geven? „*Zijn spijs is*, zegt Hij zelf, *den wil zijns hemelschen Vaders te doen.*” Wie kan Hem die hemelsche spijsge òf geven òf ontnemen? Het is waar, wij kunnen ons hart geven. Maar is die mogelijkheid zelf, die lust van het te *kunnen* geven, niet een zijner grootste genaden? En kan ons hart uit zich zelf en zonder God, God gelukkig maken? — Er komt bij, — en dit is een nieuw bewijs, dat Jesus louter uit liefde lijdt, — dat de meesten dat hart zullen weigeren. Jesus weet het; en toch lijdt Hij. Dit zelf stortte dan ook de bitterste druppels in den kelk zijns lijdens. Hoe vaak en hoe klaar heeft Hij het niet gezegd. „O hoe gaarne zou ik opnieuw willen lijden, en zoo mogelijk nog meer willen lijden, als de menschen mij dan maar dankbaarder werden.” Zie daar wèl zijn beminnelijk Hart in al zijn schoonheid getoond. Op den dag zijns lijdens zelf heeft Hij er de ondubbelzinnigste blijken van gegeven. Judas ver-raadt Hem, Jesus verzucht: „*Vriend, waartoe zijt gij gekomen?*” Petrus verloochent Hem; Jesus' Hart dringt in zijn oog, zijn blik in het hart van Petrus, en het was, of Hij luidop zeide: „Ook gij, mijn zoon!” De Apostelen verlaten Hem; Jesus verlaat hen niet, maar zegt, als om hen te verontschuldigen: „*indien gij mij zoekt, laat dezen gaan.*” — En wat zegt niet zijn getuigenis vóór Caïphas: „Ik ben Gods Zoon;” zijn zwijgen vóór Herodes, zijn woord tot Pilatus: „*Gij*

zoudt niets tegen mij vermogen, zoo het u niet van boven gegeven ware." O Hij wist het, de goede Jesus, dat onze harten moesten vrijgekocht, dat de wil des Vaders moest vervuld worden, dat Hij gekomen was, om zondaren zalig te maken, — dit was Hem genoeg. Uit louter liefde is Hij tot ons gekomen; uit louter liefde neemt zijn hart het kruis op, uit louter liefde geeft Hij voor ons zijn leven. — Ook dit punt verdient al uwe aandacht, Philothea. Zoo alle liefde het hart toont, wat doet niet deze liefde? Denk aan uw eigen hart, indien gij ooit iets voor een ander geleden hebt. Beproof het, of gij iets met liefde kunt lijden voor iemand, dien gij niet vurig lief hebt. En beschouw daarna Jesus Hart, dat zoo lang en zoo veel geleden heeft.

III. Wordt het nu overwogene nog versterkt als we zeggen, dat Jesus leed *alleen om liefde*? Ja, in dien zin, dat op die wijze de volle werking van zijn goddelijk Hart is aangeduid. Het hart, dat *met de grootste liefde* lijdt, is allerbewonderenswaardigst; het hart, dat *uit louter liefde* lijdt, is allerbeminnelijkst; het hart, dat *alleen om liefde lijdt*, is de Liefde zelve. Zóó lijdt Jesus. De *oorzaak*, de *beweegreden*, het *doel* van zijn bitter lijden, is de liefde. God bemint den mensch zóózeer, dat Hij zijn eeniggeboren Zoon geeft; Jesus bemint den Vader, en tevens den mensch zóózeer, dat Hij zich daarom geeft. De H. Geest bemint den Vader en den Zoon en wederom den mensch zóózeer, dat Hij daarom in Jesus lijden toestemt en al zijne gunsten en genadegaven om Jesus lijden uit-

stort. *Dilexit... et tradidit*, Hij heeft bemind, en zich overgegeven — is de geheele grond van al het lijden en het sterven van Jesus. Moeten wij nu nogmaals herhalen, dat de liefde steeds op het hart wijst? dat Jesus, zoo Hij met de grootste liefde, uit louter liefde, alleen om liefde lijdt, wel het meest in zijn Hart heeft geleden, en alzoo van het lijden zelf op uitstekende wijze een liefdegeheim, een *geheim des harten* heeft gemaakt? In de voorspellingen van het Oude Verbond hebben wij het gelezen. Jesus noemt zijn Hart als zulk een dat louter „*versmading en ellende verwacht*,” „*een bedrukt hart*,” een *vervolgd en verraden Hart*, een hart eindelijk, dat als was in zijn boezem smelt, door de vreeselijke folteringen en de hartverseurendste smarten. In het Nieuwe Verbond zegt Hij het meer door daden dan door woorden; maar o, ook dit, hoe welsprekend? Reeds in Gethsemane wordt het Hart zóó gepraamd en zóó geperst, dat het koude doodzweet in bloeddruppelen verandert. Onder het kruis bezwijkt het als 't ware, ondanks al zijn moed, tot driemaal toe. Op Golgotha klopt het zalig, ja, door de liefde, maar vreeselijk angstig door de smarten. Eindelijk brandt het daar en wordt het gloeiend, naar Davids voorspelling, door smarten gefolterd, door bloedverlies uitgeput, door dorst als verslonden, en slaat het de laatste malen, al langer hoe minnender, naarmate de benaauwdheden groeijen, tot dat het bezwijkt en sterft — alleen om liefde, gelijk het geleefd heeft uit liefde en alleen om liefde.

Wat gij aan zulk een Hart moet wedergeven, Philothea, behoeft niet breed betoogd te worden. Vereenig vooral uw lijden met dat van Jesus; verdraag het ten minste geduldig, als gij geen graad hooger kunt klimmen, met de heiligen. Gedenk, hoeveel Jesus voor u gedaan en geleden heeft, en daarbij gezegd: „*Die zijn kruis niet opneemt, en mij niet navolgt, is mijner niet waardig.*” Jesus’ Hart is met het kruis geteekend. Dat kruis beteekent zijne liefde. Ook het uwe moet met Jesus kruis geteekend zijn, als het Jesus waardig zal wezen. Liefde voor liefde wil dus wederom zeggen: hart voor hart; en daar Jesus door zijn bitter lijden u *zijn* Hart als tot op den grond toe laat zien, zorg, dat ook de gevoelens van uw hart voor Jesus in het aannemen, dragen en zegenen van uw lijden, altoos mogen blijken.

OEFENING. Offer al uw lijden in vereeniging met Jesus lijden op; en onderzoek u, of gij in dit opzicht uwe verplichting wegens het Apostolaat des gebeds aandachtig volbrengt.

SCHIETGEBED. O allerdierbaarst Hart van Jesus, toonbeeld van geduld en liefde, leer mij toch lijden uit liefde tot U.

VOORBEELD.

De H. Bernardus heeft reeds geleerd, hoe men van de deugden en de smarten van Jesus’ Hart een bundel myrrhe kan maken, die men altoos op zijn hart moet dragen. Het wordt ons even duidelijk voorgesteld in het volgende visioen der H. Gertrudis. „In zekeren

nacht, toen deze heilige een kruisbeeld aanschouwde, dat bij haar bed hing, zag zij het nederbuigen tot haar. „O mijn Jesus! riep zij aanstonds in vervoering uit, wie kan U toch overhalen, om U op zulk eene wijze te vernederen?” „De liefde van mijn *Hart*, antwoordde Hij. Zij dwingt mij tot u te komen.” Terstond nam Gods dienaars het kruisbeeld, plaatste het op haar hart en riep uit, terwijl zij het vurig omhelsde: „*Mijn welbeminde is een bundel myrrhe*;” waarop de Heer Jesus onmiddellijk voortging: „*en ik zal Hem op mijn hart dragen*.” Hij gaf haar alzoo te kennen, dat alle menschen al hunne ziels- en lichaamsmarten, om zoo te zeggen, in Jesus' aanbiddelijk lijden moeten verbergen. (Lev. d. H. Gertr. L. III. ch. 43). — Ziehier nog eene schets aangaande Jesus' *lijdend Hart* aan de H. Birgitta ontleend. 1) De H. *Maagd* spreekt: „Jesus' oogen schenen alstoen bijna uitgedoofd, zijn wangen ingevallen: een droevige bleekheid overdekte zijn aangezicht... Geheel zijn lichaam was bleek en loodkleurig wegens het bloed, dat Hij verloren had. Zijne handen en voeten door den doodstrijd verstijfd, waren uitgerekt en uit een getrokken volgens den vorm van het kruis; zijne haren en baard dropen van bloed. Terwijl Hij zoo geheel verscheurd en doodsbalek daar hing, bleef in zijn Hart nog een vonkje levens; want het was van een sterk en krachtig gestel, daar Hij uit mijn lichaam een allerzuiverst en volmaakt gevormd lichaam had aangenomen... Hierom streden te zamen het leven

1) Rev. p. 185.

en de dood in een ligchaam met wonden overdekt. Nu eens klom de smart in zijn ledematen en uit de gepijnigde zenuwen naar zijn Hart, dat nog zijn kracht en levenssterkte bewaarde en alzoo de smart zijner folteringen deed voortduren; dan eens daalde omgekeerd zijne smart van uit zijn Hart naar de verscheurde leden, en verlengde de bitterheid van het sterven. Mijn Zoon, aldus in smarten verzonken, zag neder op zijne vrienden, die weenden... En daar Hij hen teeder liefhad, overtrof nog de smart om hunne smart geleden, de bitterheid en pijnen, die Hij in zijn ligchaam en in zijn Hart gevoelde." — Indien wij zulk een Hart niet liefhebben, wien zullen wij dan beminnen? —

NEGENTIENDE DAG.

DE VERVULLING DER GROOTE PROPHETIE.

I. Plegtiger oogenblik, dan de namiddag van den Goeden Vrijdag, waarop de goede Jesus gestorven is, heeft het aardrijk nooit aanschouwd. Verplaats u, Philothea, in den geest, op Golgotha, en aanschouw daar de voor u met doornen gekroonde Liefde, hangende aan het hooge kruis. Zijn *Hart* is bezweken; zijn laatste verzuchtingen waren tot u gerigt; nu staat het stil, en heeft het nog slechts enkele druppelen van het hoogheilig goddelijk bloed, die wegens het geweld der smarten, welke den dood berokkenden, niet naar buiten konden vloeijen. Ook deze

zijn laatste druppelen wij God u nog geven. Het doode, bleeke en met bloed geverwde ligchaam van Jesus wacht slechts op het vastgestelde oogenblik. Op het kruis hangt het Heilig offer. Onder het kruis staan de getuigen. Daarboven, nu met de wereld verzoend, woont de eeuwige Vader te midden der Engelen, die met een hemelsch welgevallen op het Slagtlam nederzien. De spotters en lasteraars zijn door de voorafgegane duisternis verjaagd; Jerusalem is, wegens de wonderen, vooral wegens de aardbeving ontzet; Golgotha staat fier op zijn kostbaren last, die hem den heiligsten berg der wereld zal maken. De natuur is tot vrede teruggekeerd; de zon verlicht het tafereel, dat nu wordt ontrold, en dat niet in de duisternis, maar in het volle licht moet getoond worden, volgens de oude voorspelling: „*Zij zullen opzien tot Hem, dien zij doorstoken hebben.*” Die voorspelling zelve hebben wij vroeger overwogen; let nu op de vervulling. — Een krijgsknecht wil zien, of Jesus werkelijk gestorven is; zijn ligchaam is door een vriend gevraagd; Pilatus wil weten, of de dood op het doodvonnis gevolgd is. De soldaat ziet dus opwaarts naar het bebloede ligchaam van Jesus. Zijn hart schijnt niet bevredigd. Met krachtigen arm zwaait hij de speer, legt aan op het *Hart* van den Verlosser, en stoot met alle magt, langs de zesde ribbe van de regterzijde, het puntig wapen in dat goddelijke Hart. Terstond vloeit er bloed en water uit. Het geheim is voltrokken. Het laatste bloed

van het goddelijk offerlam is gegeven; het is voor den mensch uit Gods Hart gevloeid....

O Philothea! welk wonderfeit! welk een *tijd*, welke *dag*, welke *ure*, wat *getuigen*, en welk een overmaat van eindeloze liefde in het Hart van God! — Ik laat u zelf dit geheim een oogenblik overwegen, — en aanbid in stilte, — met Maria, met Joannes, met de vrome vrouwen onder het kruis, het geopend Hart van mijn Zaligmaker, Jesus.

II. Om kort te gaan, mag ik u hier enkel de antwoorden der kerkelijke schrijvers op eenige hoofdvragen mededeelen. Gij zelf moet begrijpen, dat het *Hart Gods* in deze overweging al uwe aandacht vordert. Eene meer treffende, zinrijke en verhevene stof over Jesus' Hart bestaat er niet. Ziehier uw vragen: 1ste: *Waarom wordt Jesus in het Hart gewond?* Omdat Hij toonen wilde, hoezeer Hij u lief heeft; hoe Hij u, „niet slechts met nagels in zijne handen en voeten, maar ook met de lans in zijn Hart heeft geschreven;” 1) hoe Hij ook na den dood, en zelfs voor eeuwig u bemint, zoo gij Hem beminnen wilt. — 2de: *Waarom laat Jesus de doorboring plaats hebben na den dood?* Om ook dan nog zijne liefde te betuigen; om de laatste druppels van zijn goddelijk bloed, die uit de andere wonden niet meer konden vloeijen, voor u te vergieten. — 3de: *Waarom in de rechterzijde?* Ten einde, bij de omhelzing, die Hij voor heeft, zijne wonde op uw *hart* te kunnen drukken; ten einde uwe lin-

1) H. Franciscus van Sales.

kerzijde aan zijne regterzijdewond te kunnen brengen, als Hij u den Bruidsleutel van zijn Hart overgeeft. 1) 4de: *Waarom werd die wonde zoo groot gemaakt?* — Om te bewijzen, dat de *Deur* des Paradijzes wederom geheel open en voor allen toegankelijk is; dat de *genadebron* uit zijn Hart volop zal vloeijen; dat de *schuilplaats* in zijn Hart allen wil opnemen, die tot Hem komen. — 5de: *Waarom vloeit er bloed en water uit?* — Om te toonen, dat zijne Bruid, de H. Kerk, gelijk Eva uit Adam, uit Jesus' zijde, ja uit Jesus' Hart is gevormd. Het *Bloed* beteekent de H. Eucharistie; het *water* beduidt het H. Doopsel. Beide Sacramenten verbeelden de gansche Kerk, die door het Doopsel herboren, door de Eucharistie gevoed wordt. — Hoevele geheimen, Philothea, in dit ééne hoogheilige geheim begrepen. En nog zijn we niet ten einde. Overweeg echter aandachtig, wat gij nu reeds gelezen hebt. Keer, zoo gij kunt, nog eens even, in den geest, tot het Paradijs terug; doorloop hetgeen gij reeds nopens dit geheim geleerd en onthouden hebt, en vraag mij niet, waar gij thans in de eerste plaats op te letten hebt. Het is van zelf: *het geopend, het doorboord, het u van harte toesprekend Hart van uwen God en Zaligmaker*. Zoo gij daarvoor uw hart niet overhebt, voor wien zult ge 't hebben? Zoo dit geheim uw hart niet veroverf, wie zal het winnen?

III. Eindelijk moet ik u nog wijzen Philothea, op

1) Suarez.

de *personen*, die hier tegenwoordig zijn. Ook daaruit is veel te leeren, en vooral dit, dat *alle* soort van personen, die de devotie tot Jesus' Hart beoefenen, hier vooraf zijn aangeduid.

Beschouw *Maria*. Ook *haar hart* wordt doorboord met het Hart van Jesus: „*opdat de gedachten van vele harten mogen openbaar worden.*” 1) Zij is het toonbeeld van hen, die zich het dichtst bij Jesus kruis durven scharen; van hen, die door Jesus' Hart begunstigd met een goed deel van zijn heilig kruis, tot de eerste en voornaamste vereerders van dat aanbiddelijk Hart worden verkoren. — Na *Maria* volgt *Joannes*. Hij heeft op Jesus' Hart gerust; staat ook pal onder het kruis, en wordt de eerste onder alle *getuigen*, die op Jesus' Hart onze aandacht vestigen. Hij vertoont alzoo diegenen, die de devotie tot Jesus' Hart met ijver verbreiden; hen vooral, die door hunne geschriften en predikatiën Jesus' Hart doen kennen. Aan hen allen, even als aan *Joannes*, heeft Jesus de uitstekendste gunsten beloofd, en bijzonder die „om de harten te vermurwen en tot Jesus te brengen.” — De derde persoon is *Magdalena*. De boetvaardige zielen, die weldra door hare liefde het Hart van Jesus geheel en al voor zich gewonnen hebben, worden door haar afgebeeld. Niets is ligter voor hen, die deze devotie beoefenen, dan te verkrijgen, dat al het verledene niet slechts vergeven en vergeten, maar ook in een stroom van hemelsche gunsten veranderd wordt.

1) Luc. I

Eindelijk volgen de *vrome vrouwen*. Zij waren het, die Jesus in Galilea volgden en Hem dienden van hare goederen. Zij verlaten Hem in zijn lijden niet, en worden zoo mede de eerste aanschouwsters, bewonderaars en vereersters van Jesus goddelijk Hart. Wie zullen zij vertegenwoordigen? Zonder twijfel, de werkdadige ijveraars van Jêsus Hart; hen, die alles doen, wat zij kunnen, om door afbeeldingen, medailles, of goede boeken, zelfs ook door goede woorden, Jesus' Hart meer bekend en bemind te maken. — Wat al deze Heiligen bij de doorboring van Jesus Hart, bij de afneming van het kruis, en bij de begrafenis van zijn H. Ligchaam, waarbij ze Jesus' Hart zoo wreed zagen doorwond, gevoeld moeten hebben, is ligt te beseffen. Welken eerbied, welke liefde en welke dienst van bewondering en werkzaamheid zij ons leeren, heeft geene verdere aanwijzing noodig. — Doch wij spraken daar van de begrafenis. Daarbij ontwaren we nog *twee mannen*, die insgelijks tot toonbeeld dienen. *Joseph van Arimathea* en *Nicodemus* balsemen Jesus' Ligchaam. Zij zien van nabij den geopenden boezem, zij leggen met eerbiedigen schroom het reine lijnwaad op de *Hartewond*. Mij dunkt, ik zie in hen die moedige mannen, die in godsdienstige Vergaderingen, Congregaties, of Vereenigingen, Jesus' Hart vereeren. Zoo is alles voorafgebeeld. Zoo is op den eigen dag waarop het goddelijk Heiligdom geopend is, en zoo is door Jesus zelven *rondom zijn Hart* eene uitgelezen schaar verzameld, die al de vereerders van zijn aanbiddelijk

Hart tot eeuwig voorbeeld dienen zal. Mijn God! wat zijn uwe *uitvindingen* groot, en wat kent Gij wondervolle wegen om tot uw doel te geraken!

OEFENING. Onderzoek u nopens uw ijver om de devotie tot Jesus' Hart aan allen te doen kennen, en bid voor de algemeene verspreiding.

SCHIETGEBED. Beminnelijke Jesus, ik zou geen hart willen hebben, als ik er uw aanbiddeijk Hart niet meê konde beminnen. Geef mij liefde.

VOORBEELD.

Het is bekend genoeg, op welke hemelsche wijze, de goddelijke Zaligmaker zijne H. Kerk in het algemeen, dat is, de geloovigen, door de genaden zijner H. Sacramenten als uit zijne H. Zijde voedt en versterkt. Wij mogen dus op nieuw tot eenige Heiligen gaan, om sommige uitstekende gunsten wat nader te bewonderen. Is de navolging niet altoos mogelijk, de vereering en dankbare wederliefde is het altijd. Op zekeren dag, zegt de *H. Angela van Foligno*, terwijl ik een kruisbeeld beschouwde, werd ik eensklaps van zulk eene brandende liefde tot Jesus' Hart doordrongen, dat ik die in al mijne ledematen gevoelde. De reden van deze buitengewone zoete gewaarwording lag daarin, dat ik den Zaligmaker zijne beide armen van het kruis zag losmaken, om mijne ziel te omhelzen. Sedert dien tijd ken ik geene andere vreugde, dan die, welke ik vind in het H. Hart van Jesus. Het komt mij voor, dat somtijds, bij zijne goddelijke liefdekozingen, mijne ziel in Zijn

Hart binnendringt. Mijne blijdschap is daarbij even onuitsprekelijk groot als het licht dat ik er in vind.”¹⁾ De *H. Francisca van Rome* zag eens na de H. Communie, een heerlijk Tabernakel, in een schitterend licht. Op dit tabernakel lag een lam van een schitterende kleur. Weldra kwamen drie kudde lammeren, ook allen zeer blank, die bij het zien van dat Lam door hunne bewegingen de grootste blijdschap toonden. In het voorbijgaan knielden zij eerbiedig voor het eerstgenoemde Lam neder, en namen dan hunne plaatsen in.... Eindelijk wenkte het schoone Lam, dat op den Tabernakel lag, door zijne teekenen en zoete blikken en noodigde al de lammeren uit, om uit zijn boezem, waarin eene groote wond zichtbaar was, te komen drinken; en zij allen, hartelijk blijde, liepen drinken aan die kostbare bron. Francisca, op hare beurt geroepen, zag, dat deze bron diep en door een eindeloozen glans verlicht was. Hoe meer zij de bron beschouwde, hoe meer zij zich gedrongen gevoelde, zich er geheel in te werpen; doch eene onzichtbare hand hield haar nog tegen, en zij hoorde het Lam zeggen: Ik ben die liefde, die roept met luider stem; *Indien iemand dorst heeft, hij kome tot mij en drinke*. Ik wil diegenen, die op mijne uitnoodiging komen, verzadigen. Daarom heb ik *mijn Hart* geopend, om hen daarin als in een gasthuis op te nemen.” De Heilige zag later duidelijk, dat ook haar hart wezenlijk geopend was, toen

1) Vie, Duf. Tresor. VII. 326.

zij uit Jesus' Hart had gedronken. En zij gevoelde, ook in de andere ledematen, maar vooral in haar hart de hevigste smarten, zoo dikwijls zij het lijden van Jesus' Hart overwoog." 1) Indien wij minder Jesus' lijden, althans in onze ziel, gevoelen, ligt de schuld niet aan ons zelve en aan onze traagheid bij de overweging der heiligste geheimen? Onderzoeken wij ons ernstig, wèl overtuigd, dat de goddelijke Bron ook voor ons open blijft.

✠ WINTIGSTE ✠ A G,

DE DEVOTIE TOT JESUS' HART, DOOR JESUS
ZELVEN ONDERWEZEN NA ZIJNE
VERRIJZENIS.

I. Had ons Jesus op geene andere wijze op Zijn H. Hart gewezen, dan door het feit zelf der doorboring op het kruis, dan had Hij genoeg, meer dan genoeg gedaan, om er al de voortreffelijkheid van aan te toonen. De goede Meester heeft echter veel meer willen doen, en zelfs zooveel, dat wij Hem zelve, in den strenger zin, den eersten grondlegger en verkondiger der devotie tot zijn H. Hart mogen noemen. Sedert hij gezegd had: *Alles is volbragt*, zouden wij veelligt van Hem zelve geen lessen meer verwacht hebben. Maar de geschiedenis is daar, om deze meening te logenstraffen. Verschillende en zelfs

1) Vie I. p. 194 Duf. Trés. V. 250.

zeer
zijne
H. S
om
het
geten
heid,
stelle
Zalig
die v
II
de d
opge
Sacr
met
leer
Jod
dat
jelij
Hen
zijn
reze
U!
den
V
te
dex
ik

zeer voorname waarheden heeft de Heer nog na zijne Verrijzenis verkondigd. De instelling van het H. Sacrament der Biecht en de roeping van Petrus om Jesus' lammeren en schapen te weiden, mogen het getuigen. Ook *zijn Hart* heeft Jesus niet vergeten. Bedank Jesus, Philothea, voor zooveel goedheid, en overweeg aandachtig beide, nu nog voor te stellen, feiten. Zij zullen u leeren, hoe de goddelijke Zaligmaker van het begin af de bron geweest heeft, die vooral in onzen tijd zoo rijkelijk zou vloeijen.

II. Het is Zondag-avond, de eerste dag der week, de dag zelf, waarop Jesus verheerlijkt uit het graf is opgestaan. In de Paasch-zaal, waar Jesus het H. Sacrament heeft ingesteld, en voor de laatste maal met zijne leerlingen aan tafel zat, zitten nu dezelfde leerlingen met gesloten deuren, uit vrees voor de Joden. Zij hebben reeds van de vrouwen gehoord, dat Jesus verrezen is, doch kunnen het maar moeilijk gelooven; zij denken aan Hem, zij spreken van Hem, zij gewagen misschien nu nog van de wonde zijner H. Zijde; en zie! daar staat eensklaps de verrezen Meester vóór hen. Wat zegt Hij? „*Vrede zij U!*” En wat doet Hij? „*Hij toont hun zijne handen en zijne zijde.*” 1)

Wat wilde de Heer hun door deze handeling te kennen geven? 't Is ligt te begrijpen. Bij andere dergelijke gelegenheden, zeide Jesus: „*Vreest niet, ik ben het.*” Nu moet Hij bewijzen, dat Hij het is,

1) Jo. XX 20.

— of wie kan het gelooven? — Daarom toont Hij hun de wonden in de handen en in de zijde. In de handen, dat was ligt te doen; Jesus behoefde die slechts te toonen. Maar was het ook niet voldoende? Was er wel een ander bewijs noodig, om hen te overtuigen, dat de onlangs Gekruisigde nu vóór hen stond? En toch vertoont Jesus hun ook *de zijde*. Om dit te doen moest Hij den boezem openen, moest Hij, zooals wij Jesus wel afgebeeld zien, het kleed wegnemen en zijn Hart laten aanschouwen. Ligt niet in deze handeling eene bijzondere drijfveer, die onze aandacht trekken moet? Wil Jesus niet daardoor te kennen geven, dat Hij voortaan op eigenaardige wijze aan zijn *doorboord Hart* zal te kennen zijn, en dat dus ook onze aandacht op dat Hart moet gevestigd worden? wij kunnen er niet aan twijfelen.

En welke zijn de vruchten, die hier te gelijk, als uit dit Hart voortvloeiend, zijn aangeduid? *Vrede*, en *vreugde*. Hij zegt, leert Joannes: „*Vrede zij U; en dit gezegd hebbende, toont Hij de handen en de Zijde. En de leerlingen waren verblijd, den Heer te zien.*” Zij hooren *vrede*; en zien op zijn Hart. Zij zien het Hart, en erkennen den Heer; zij erkennen den Heer en zijn vervuld met *blijdschap*. Wie met aandacht Joannes leest, zal aanstonds dezen samenhang erkennen. Maar is het dan hierdoor niet duidelijk, dat Jesus met opzet op zijn Hart heeft gewezen? Gewis, Philothea! en al de dienaren en vrienden van Jesus' Hart hebben

het van het begin af begrepen. Allen herkenden immer hunnen Bruidegom aan dit uitmuntend teeken zijner liefde. Allen waren vervuld met blijdschap, zoo vaak zij hunnen Meester aan dit teeken herkenden. Oordeel, wat u te doen staat, na zulk een sprekend getuigenis van Jesus zelve.

III. De tweede gelegenheid waarbij de goede Jesus zijne H. Zijdewond vertoonde is niet minder leerrijk. Een der Apostelen, Thomas namelijk, is den eersten Zondag niet in de vergadering aanwezig. Hij deelt dus ook niet in den *vrede* en ook niet in de *vreugde*, uit Jesus' Hart reeds voor de anderen gevloeid. Hij gelooft zelfs zijne medeleerlingen niet. Misschien zetten ze hem te vurig aan; waarschijnlijk dringen ze hem een weinig. Zijn antwoord is bekend: „Ik geloof het niet.” En „*tenzij ik mijne vingeren steke in de wonden der handen, en mijne hand legge in de wonde der zijde, zal ik het nooit gelooven.*” Wij weten wat Jesus gedaan heeft. Den eerstvolgenden Zondag staat Hij op nieuw in het midden zijner leerlingen, Thomas is met hen. „*Vrede zij U,*” luidt weer Jesus' groet; zijne handen en zijne zijde aan de leerlingen te toonen, is niet meer noodig; voor Thomas echter is meer noodig. En gij, Thomas, zegt derhalve de Heer, „*kom nu, en steek uwe vingeren in de wonden der nagelen, en leg uwe hand in de wonde mijner Zijde; doch wees dan ook niet meer ongeloovig, maar geloovig.*” De goedhartige Thomas, staat verbaasd over zooveel goedheid, en niet zonder

tranen van geloof en dankbaarheid, roept hij uit : „*Mijn Heer, en mijn God!*” Hij ontvangt nog de les: „*Zalig zijt gij, Thomas, omdat gij gezien en geloofd hebt; maar zalig ook zij, die niet zien en toch gelooven.*”

Is deze handeling van Jesus, meent ge, toevallig? Voor God bestaat het toeval niet. Neen, Jesus had eenmaal zijne Zijde getoond, om er de aandacht voor goed op te trekken; een ongeloovige dwingt Hem er nog eens op terug te komen; Hij komt er op terug, maar zeer zeker op zulk eene wijze, die al de leerlingen te gelijk aan Jesus' wonde, aan Jesus' Hart, en aan zijne onuitsprekelijke liefde doet denken. Dat: „*neem, en leg er uw hand in*” is een krachtiger woord dan lange predikaties zouden geweest zijn; en die akt van Jesus, waardoor Hij ten tweeden male zijn boezemkleed opent, om de zoetste wond van zijn lijdensdag te toonen, is een nieuwe handeling van liefde, die de Apostelen in hun leven niet meer hebben kunnen vergeten. Joannes, die het vijftig en meer jaren later verhaalt, is er een bewijs voor. Hij is bij uitstek de lieveling van Jesus, de bevoorregte van zijn Hart. Hij heeft er op gerust; Hij heeft zijne doorboring geboekt; hij is de eerste getuige er van voor ons allen geweest; hij verhaalt tot tweemaal toe, hoe Jesus zijne Zijde vertoont. Hij geeft er ons zonneklaar door te kennen, hoe de Heer zelf op zijn Hart heeft gewezen, ons zijn geopend Hart als een kenmerkend en geliefd teeken van den voor ons ge-

gekruisten Godmensch heeft gegeven. Philothea! Waar zulke daden spreken zijn woorden overbodig. En indien thans nog het beeld van den Verlosser, ons zijn Hart toonend, zooveel indruk op onze harten maakt, wat zoete kracht moet de daad zelve voor de harten zijner lievelingen gehad hebben. Overweeg dus, hoe billijk, hoe pligtmatic het voor u wezen moet, deze devotie te omhelzen, te beoefenen, te bevorderen, die Jesus zelf u zoo treffend geleerd heeft.

OEFENING. Verspreid eenige afbeeldingen van Jesus' Hart, om velen in de beloofde zegeningen van Jesus te doen deelen.

SCHIETGEBED. Hart van Jesus, wees mijn lust in mijn leven, mijn troost bij mijn sterven, mijn loon in den hemel.

VOORBEELD.

„Het gebeurde eens, o mijn God, — verhaalt de H. *Gertrudis*, — dat ik in den geest uwe barmhertigheid en mijne boosheid vergelijkende, tot overmoed verviel. Hij was zelfs zóó groot, dat ik durfde klagen, dat Ge mij niet genoeg verzekerd had van uwe goddelijke weldaden, door mij aan te raken met uwe goddelijke hand. Terstond werd Gij aangedreven door uwe eindelooze goedheid en voldeedt Gij aan mijn verlangen. „Houd op met klagen, mijne dochter, zeidet Gij, nader, en ontvang de verzekering mijner beloften.” Op hetzelfde oogenblik, mijn goddelijke Meester, zag ik, dat Ge mij uw goddelijk Hart opendet, en hoorde U zeggen, tot mij, die wonderen zocht naar de wijze der Joden,

dat ik er de hand in leggen zou; toen sloot Gij haar in dit aanbiddelijk Hart, dat Ge voor mij geopend hadt, en zeidet: „Ik beloof de gaven, die ik u geschonken heb, altoos ongeschonden te zullen bewaren. Mogt ik er voor een tijd de gevolgen van inhouden, dan beloof ik door mijne almacht er u dubbel voor te vergoeden.” Na deze woorden trok ik mijne hand terug, en zag er op zeven gouden kringen, aan ringen gelijk. Ik zag er één aan elken vinger en drie om dien vinger, waaraan men den bruidsring steekt. Het was een onderpand en verzekering der zeven gaven, die Gij mij verleend hadt volgens mijnen wensch. Eindelijk deedt Gij uwe edelmoedigheid nog meer uit-schitteren door te zeggen: „Zoo dikwijls gij, doordrongen van een groot vertrouwen op mijne barmhartigheid en van de gedachte aan uwe onwaardigheid, u de gaven, die ik u verleen, onwaardig zult achten, zult gij mij den mij verschuldigden dank hebben betaald.” (Vie L. II. 21. p. 184.)

Nog andere Heiligen hebben zulk eene wondervolle gunst genoten; voor ons allen is zij op geestelijke wijze te verwerven door eene godvruchtige overweging, vurige liefde en vertrouwvol gebed. Zalig immers zijn ook zij, die niet *gezien* hebben, en toch gelooven. Zalig zij, die met den geest tot Jesus Hart doordringen en aldaar blijven wonen.

I.
zeide
Daar
kruis
hem
wij
tooi
goe
Hij
die
bel
nu
zeg
kon
der
zie
ler
de
ve
st
ni
gl
li
op
z

GEN EN TWINTIGSTE DAG.

JESUS HART IN DEN HEMEL.

I. „*Als ik van de aarde zal verheven zijn,* zeide Jesus, *zal ik alles tot mij trekken.*” 1) — Daarom liet Hij, onder anderen, zijn Hart op het kruis doorboren, om, als het ware, tusſchen aarde en hemel geplaatst, ons den weg aan te wijzen waarlangs wij te gaan hebben, om tot God te komen. De voltooijing van die heilrijke belofte volbragt echter de goede Meester vooral in den hemel. Van daar, dat Hij werkelijk de lidteekenen zijner wonden, en zelfs die van zijn **H. Hart** in zijn verheerlijkt ligchaam behouden heeft. Deze kracht en beteekenis moet gij nu nog overwegen Philothea, om de waarde onzer zegenrijke godsvrucht tot het **H. Hart** van Jesus volkomen te beseffen. Verbeeld u, in de eerste plaats, den Heere Jesus aan de regterhand des Vaders te zien, omstraald met hemelheerlijkheid. Als fonkelende sterren schitteren de wonden in zijne **H.** handen en voeten; als eene stralende en lichtende zon vertoont zich zijn goddelijk **Hart**. En welke zijn die stralen? Stralen van glorie, stralen van liefde, stralen van nimmer eindende goedheid en barmhartigheid. In die glorie juichen de Engelen en gelukzaligen; in die liefde bloeijen de Heiligen en vrienden Gods op aarde; op die barmhartigheid hopen de zondaars, en hopen zij ook nooit te vergeefs. En hier moet gij eens over-

1) Jo. 12 32.

wegen, Philothea, hoe voortaan, als we 't zoo zeggen mogen, noch de zegenpralende, noch de lijdende of strijdende Kerk zich in het hart van hun Opperhoofd vergissen kunnen. *Ostendit eis latus; Hij toont hun de zijde.* Want, hoe wonder het schijnen moge, toch is het waarheid: het Hart van Jesus is geopend, blijft geopend, blijft ook in Hemel doorboord. Het draagt in zich zelf als een eigenaardigen stempel, die niet te miskennen is. Het is een hart, onder alle harten met een eeuwig merkmaal geteekend. Het is en blijft een offerlam op het altaar vastgekleusterd, als het altaar zelf zijn offer dragend. Zoek en doorvorsch, zooveel gij wilt, de gansche aarde en den ganschen hemel; gij zult geen hart, niet alleen in glorie, maar ook in uiterlijk aanzien, aan Jesus Hart gelijk ontdekken. Het blijft gewond, *vulnerasti cor meum*; het toont zijne wond, *ostendit latus*. Jesus Hart is eenig in zijne soort. Maar moet dan uw hart, dat toch altoos van natuur tot een ander hart getrokken wordt, niet tot dit Hart getrokken worden? *Trekt* zulk een Hart niet werkelijk, zoo als Hij voorzegt had, alle harten *tot zich*? O, mogt maar een oogenblik de hemel eens voor u geopend worden, gij zoudt er het goddelijk Hart van Jesus onmiddellijk als het glanzend middelpunt van alles erkennen. Gij zoudt het zien, als de open bron van alle genaden, als de veilige schuilplaats van alle lijdenden, als de onuitsprekelijke schatkamer van alle gunsten en zegeningen. — Blijft u iets anders te doen over, dan te zorgen dat gij dat Hart voor oogen houdt, en uw hart naar dien hemel

der
en a
II
werl
voor
de
Zali
teek
Han
is
wor
zeg
kig
een
in
sch
Di
en
ho
he
th
he
de
ho
ke
de
ne
—
4

der hemelen laat trekken? — Aanschouw den hemel; en antwoord.

II. Vraagt ge misschien nog, of Jesus ons dan werkelijk, ook uit den hemel, de devotie tot zijn H. Hart voortdurend leert? Overweeg dan de redenen, door de H. Vaders opgegeven, om welke de goddelijke Zaligmaker ook in zijn verheerlijkt ligchaam de lidteeken en zijner wonden en vooral die van zijn H. Hart heeft bewaard. — Let gij op Jesus zelven? Het is tot zijne grootere *glorie* en verheerlijking. Die wonden zijn de teeken en van zijne overwinning en zegepraal. Ook zonder die was Hij eindeloos gelukkig; maar met deze geniet Hij nog eene bijkomende, eene geheel uitstekende glorie, waarvan de zaligen in den hemel de eeuwige getuigen zijn. 1) — Beschouwt gij de zaak van den kant der menschen? Die wonden moeten dienen voor ons *geloof*, onze *hoop* en onze *liefde*. Voor ons *geloof*, om dat zij bewijzen, hoe de eigenschappen der Godheid en die der menscheid onvermengd zijn gebleven, 2) en hoe Hij, die thans in de glorie schittert, nog hetzelfde ligchaam heeft, dat voor ons is gepijnigd op het kruis. 3) Voor de *hoop*, — dewijl wij daardoor duidelijker inzien, hoe de goede Jesus bij den Vader tusschen beide komt, en altoos gereed staat voor Gods troon, om den prijs onzer verlossing aan den Vader te vertoonen. 4) Voor de *liefde* eindelijk, — door de gedu-

1) H. Thomas 2) H. Leo Sermo D. de Res. 3) H. Syr. Alex c. 6.
4) H. Ambr. in Luc. C. X.

wegen, Philothea, hoe voortaan, als we 't zoo zeggen mogen, noch de zegenpralende, noch de lijdende of strijdende Kerk zich in het hart van hun Opperhoofd vergissen kunnen. *Ostendit eis latus; Hij toont hun de zijde.* Want, hoe wonder het schijnen moge, toch is het waarheid: het Hart van Jesus is geopend, blijft geopend, blijft ook in Hemel doorboord. Het draagt in zich zelf als een eigenaardigen stempel, die niet te miskennen is. Het is een hart, onder alle harten met een eeuwig merkmaal geteekend. Het is en blijft een offerlam op het altaar vastgekleuisterd, als het altaar zelf zijn offer dragend. Zoek en doorvorsch, zooveel gij wilt, de gansche aarde en den ganschen hemel; gij zult geen hart, niet alleen in glorie, maar ook in uiterlijkaanzien, aan Jesus Hart gelijk ontdekken. Het blijft gewond, *vulnerasti cor meum*; het toont zijne wond, *ostendit latus*. Jesus Hart is eenig in zijne soort. Maar moet dan uw hart, dat toch altoos van natuur tot een ander hart getrokken wordt, niet tot dit Hart getrokken worden? *Trekt* zulk een Hart niet werkelijk, zoo als Hij voorzegd had, alle harten *tot zich*? O, mogt maar een oogenblik de hemel eens voor u geopend worden, gij zoudt er het goddelijk Hart van Jesus onmiddellijk als het glanzend middelpunt van alles erkennen. Gij zoudt het zien, als de open bron van alle genaden, als de veilige schuilplaats van alle lijdenden, als de onuitsprekelijke schatkamer van alle gunsten en zegeningen. — Blijft u iets anders te doen over, dan te zorgen dat gij dat Hart voor oogen houdt, en uw hart naar dien hemel

der hemelen laat trekken? — Aanschouw den hemel; en antwoord.

II. Vraagt ge misschien nog, of Jesus ons dan werkelijk, ook uit den hemel, de devotie tot zijn H. Hart voortdurend leert? Overweeg dan de redenen, door de H. Vaders opgegeven, om welke de goddelijke Zaligmaker ook in zijn verheerlijkt ligchaam de lidteekenen zijner wonden en vooral die van zijn H. Hart heeft bewaard. — Let gij op Jesus zelven? Het is tot zijne grootere *glorie* en verheerlijking. Die wonden zijn de teekenen van zijne overwinning en zegepraal. Ook zonder die was Hij eindeloos gelukkig; maar met deze geniet Hij nog eene bijkomende, eene geheel uitstekende glorie, waarvan de zaligen in den hemel de eeuwige getuigen zijn. 1) — Beschouwt gij de zaak van den kant der menschen? Die wonden moeten dienen voor ons *geloof*, onze *hoop* en onze *liefde*. Voor ons *geloof*, om dat zij bewijzen, hoe de eigenschappen der Godheid en die der menscheid onvermengd zijn gebleven, 2) en hoe Hij, die thans in de glorie schittert, nog hetzelfde ligchaam heeft, dat voor ons is gepijnigd op het kruis. 3) Voor de *hoop*, — dewijl wij daardoor duidelijker inzien, hoe de goede Jesus bij den Vader tusschen beide komt, en altoos gereed staat voor Gods troon, om den prijs onzer verlossing aan den Vader te vertoonen. 4) Voor de *liefde* eindelijk, — door de gedu-

1) H. Thomas 2) H. Leo Sermo D. de Res. 3) H. Syr. Alex. c. 6.
4) H. Ambr. in Luc. C. X.

rige herinnering, die zij voeden door hetgeen de Heer voor ons heeft gedaan, aan den strijd, dien wij met Hem moeten strijden, en aan de vergelding, die ook ons daarvoor wacht 1).

Zoo is dus de blijvende wond in **Jesus Hart** inzonderheid een drievoudig teeken: een kenmerkend teeken, een teeken tot bewijs, en een teeken van zegepraal. En zoo is zij om die eigen reden, in de hemelsche glorie, als het zalig Middelpunt aller harten, de Zon (gelijk in der daad de **H. Joannes** van het Lam getuigt), die ze allen tot zich trekt, verlicht en verwarmt. — En dat zou u de devotie tot zijn aanbiddelijk Hart niet leeren? Dat zou u niet aansporen, deze devotie als eene uwer eerste en voornaamste devoties te beoefenen? Waarlijk, dan weet ik niet, wat uw hart nog zou kunnen trekken, of wat krachtiger en dringender tot uw hart zou kunnen spreken. Moed dus, christen ziel, en leerling van **Jesus!** open de oogen van uw hart, en het zal ongemerkt, als op arendsvleugelen, weten op te stijgen tot zijn God, tot het Hart van God.

III. Er is echter nog eene andere reden, die het goddelijk Hart aanspoort de diepe wonde in zijn heerlijksten boezem te behouden. Het is altoos de Leerling, dien **Jesus** lief had, die ons de geheimen van het goddelijk Hart openbaart. Hij heeft getuigenis afgelegd voor de opening van **Jesus Hart** op het kruis, getuigenis voor de aandacht, door **Jesus** zelven op zijn

1) **H. Bern.**

Hart getrokken na zijn verrijzenis. Er bleef niets meer over, dan nog in een enkelen trek de geheele toekomst en vooral den jongsten der dagen met betrekking tot **Jesus' Hart** te schilderen. Ook dit heeft hij gedaan. En o, hoe treffend, hoe meesterlijk, zoo als wij het van dien Adelaar der liefde verwachten konden, heeft hij het gedaan. Luister: „*Alle oog zal Hem zien, zegt hij, en ook zij, die Hem doorstoken hebben.*” 1) Hemel, hoevele geheimen in weinige woorden! De prophetie luidde: *Zij zullen opzien tot Hem*, de vervulling: *Zijn Hart is gewond*; de laatste voltooiing luidt nu: *alle oog zal Hem zien*. En wanneer dan zullen wij **Hem** zien, en wel zijn doorboord **Hart** zien? De H. Joannes spreekt vooral van de laatste dagen; doch hij spreekt ook van den geheelen tijd van voorbereiding welke die dagen voorafgaat. Hij wijst vooral op de ongeloofigen, ondankbaren en wederspannigen; doch hij wijst ook op alle menschen in het algemeen. *Alle oogen* zullen dus eenmaal het **Hart** Gods geopend zien; de goeden zullen het zien tot vertroosting, blijdschap en genot; de kwaden tot beschaming, overtuiging en straf. — *Allen zullen het zien*, het **Hart** dat zij doorstoken hebben.

Philothea, dit laatste punt moet u in de eerste plaats opwekken tot werkzamen zielenijver, en dus ook tot krachtiger verspreiding dezer heilzame devotie. Ik wil niet zeggen, dat gij dikwijls met woorden, maar dat gij des te vaker door uw voorbeeld

1) Apocalyps.

moet prediken. Bedenk, wat het voor die ongeluk-
kigen eenmaal rampzalig wezen moet, het geopend
Hart van Jesus te zullen aanschouwen, op hetwelk
zij niet gelet hebben in hun leven. *Alle oog zal Hem
zien*; het is als een donderslag, die de boozen moet
doen sidderen, maar ook als een laatste goddelijke
schok, die de braven moet wakker schudden. Gave
God, dat gij het wel beseft, om eenmaal vele har-
ten, met het uwe, tot het aanbiddelijk Hart van Jesus
te brengen.

OEFENING. Denk eens na of gij niet getrouwer de
verplichtingen van het Broederschap of der andere
Vereenigingen ter eere van Jesus Hart kunt nakomen.

SCHIETGEBED. Goddelijk Hart van Jesus, wat is
toch de mensch, dat Gij U voor hem overhebt.

VOORBEELD.

Op den feestdag van Alle Heiligen werd eens de
H. Francisca van Rome in den geest naar het he-
melsch Sion opgevoerd. Boven den hemel der sterren, en
boven een anderen nog veel ruimeren hemel die daar-
boven is, werd zij opgeheven tot een derden hemel.
„Daar zag ik, meldde zij aan haar biechtvader, den
verheven troon der goddelijke Majesteit, en op dien
troon de verheerlijkte menschheid van Jesus' Christus.
Hij hield zijne handen kruiselings op de borst en uit
zijne wonden stroomde een glans, dien men onmoge-
lijk kan beschrijven. Deze glans was toch niet de-
zelfde voor al de wonden; die der handen was leven-
diger dan die der voeten, en die van het H. Hart

was nog onvergelykelyk veel grooter. De stralen, die uit deze wonden uitstroonden, verbreidden zich over geheel het hemelsch hof, en deelden aan alle geesten, zoowel aan Engelen als aan menschen, eene wondervolle glorie mede, vergezeld van eene levendige vreugde en van ongeloofelyk gejubel. Op een anderen troon zat de Moeder Gods, versierd met eene drie-voudige kroon, terwijl drie stralen uit de wonden van Jesus afstraalden, die haar met een kleed van schitterend licht omgaven. Ik zag ook, hoe de zaligen door verschillende kanalen hunne glorie ontvingen.

Zij, die verlicht werden door de stralen uit Jesus voeten, zijn diegenen, welke Hem met eene gewone liefde beminnen, zij, die bestraald worden door het licht der handen, beminnen Hem met eene vurige liefde. Zij eindelijk, welke het H. Hart met een stroom van licht overstelpt, zijn die, welke de genade verheft tot de zuivere liefde. Ik zag verder, hoe sommigen door één, anderen door twee, eenigen zelfs door alle vijf wonden werden bestraald en verlicht... Toen de biechtvader haar vroeg, in welke plaats zich haar geest bevonden had, bij dit visioen, werd de heilige verlegen; doch door de gehoorzaamheid gedrongen, gaf zij ten antwoord: „dat haar geest geweest was in de *heilige zijde*.” „In dat goddelijk Hart, voegde zij er bij, was als eene zee van hemelsche zoetheid, waar ik eene onbeschrijfelyke vreugde en het hoogste goed in vond. Den grond dezer zee kon ik niet zien; het was als een afgrond. Hoe meer ik er in door-drong, hoe meer ik er de diepte van ontwaarde; hoe

meer ik van hare wateren dronk, hoe meer onverzadigbaar mijn dorst werd. Eindelijk hoorde ik: „Ik ben de getrouwe *liefde*, die de ziel in de waarheid vestigt. Als de ziel goed ontvlamd is, doe ik haar binnenkomen in mijn Hart, en dan geeft zij zich geheel over aan mijnen wil. In dit Hart binnen tredende, vindt zij een afgrond van liefde en onvergelijke zoetheid. Hoe langer zij er in blijft, hoe meer zij de dingen, die haar geopenbaard worden bewondert. Eene ziel, die van de wateren dezer bron drinkt, wordt terstond veredelt.” Hierop riep de heilige, steeds meer en meer van liefde vervoerd: „O Heer, daar Ge mij in uw Hart hebt opgenomen, verplicht mij niet, er weder uit te gaan... Wilt Gij, dat ik U nu verlaat, dan vraag ik den dood als eene weldaad; want ver van U verwijderd, zou ik het leven niet meer kunnen verdragen.” 1) — Christelijke ziel, zoo gij vaker en ernstiger aan den hemel dacht, zou u die taal minder verwonderen. Wek u althans op door de voorbeelden der Heiligen, om eenmaal dien schoonen Hemel te mogen binnengaan.

1) Vie de S. Françoise I. p. 214. Dufau I. p. 416.

DERDE AFDEELING.

DE DEVOTIE TOT JESUS' HART IN DE H. KERK.

⌘ WEE EN TWINTIGSTE DAG.

EERSTE TIJDPERK, — DE TIJD DER BIJZONDERE DEVOTIE.

I. Door het tijdperk der *bijzondere devotie* verstaan wij datgene, waarin de devotie tot **Jesus' Hart** wel in de **H. Kerk** bestond (want zij heeft er altijd bestaan), maar toch niet als *algemeene devotie* door de Kerk is voorgesteld. Het was toen als het ware eene devotie der lievelingen van **Jesus**, eene devotie der Heiligen en bijzondere vrienden des Zaligmakers. Zij was zeker algemeener, dan sommigen soms denken, maar in allen geval was zij nog geene *openbare*, door de Kerk plegtig aangenomen en allen geloovigen publiek voorgestelde devotie. Over dat tijdperk zult gij dezen dag mediteren, Philothea. Doch wat zullen wij u voorstellen; hier vooral, waar we niet meer dan eenige aanduidingen geven kunnen? Volgen wij de geschiedenis, dan leert zij ons in de eerste plaats den ijver van de vroeger reeds genoemde toeschouwers bij **Jesus' dood**, die wij korthedshalve de *kruisleerlingen* kunnen noemen.

Wat deed *Joannes* de leerling des **Harten**? Hij spreekt waar hij maar kan, en ten minste tot vijf-

maal toe over het **Hart** of de geopende Zijde van **Jesus**. Hij zelf rustte aan dat goddelijk **Hart**; ende **H.** Leeraars hebben opgemerkt, dat hij daaruit „de kennissen zijner hemelsche wetenschap als uit de Bron heeft gedronken.” 1) Wat hij geschreven heeft, plagt hij ook voor de geloovigen van Efeze te prediken. Wij weten dus, waarover hij, zoowel met de Christenen, als met *Maria*, (die wij wel op de eerste plaats hadden mogen noemen) gewoon was te spreken. Met *Maria*, zeggen we. Of was en bleef haar moederhart niet altoos vol van hetgeen zij op en onder het kruis, bij de in 't graflegging, gezien had? Van *Magdalena* heeft men gezegd: „dat zij het **Hart** van **Jesus** geroofd heeft, en dat haar hart in **Jesus** leefde.” 2) De *soldaat* zelf, die **Jesus'** **Hart** doorboord heeft, verkreeg het licht des geloofs, volgens de legende zelfs dat van een zijner oogen, en zijne speer, nu de **H.** *Lans*, getuigt nog ten huidigen dage, hoe getrouw door de eerste Christenen de overleveringen aangaande **Jesus'** **Hart** steeds bewaard zijn. Moeten wij niet hetzelfde denken van al de anderen, die wij *kruisleerlingen* genoemd hebben; van al de *Apostelen*, aan welke **Jesus** zijne geopende Zijde ver- toonde; van *Thomas* vooral, die zoo liefelijk werd uitgenoodigd, om zijne hand in de opene Zijde van **Jesus** te leggen? Gewis, zoo er iets levendig in den geest der eerste leerlingen van **Jesus** gebleven is, dan was het de zoete herinnering en de heilige ver-

1) *H. Ambr. in Ps. 118. H. Aug. Tr. in Jo. 8. Orig. hom. in Cant. — Daggetijden, 27 Dec.* 2) *A Lapide volg. Origenes, in Cant. 4. 9.*

eering van de liefdewonden zijns Harten. „Het Hart van Chřistus, roept de H. Joannes Chrysostomus uit, was het hart van Paulus;” 1) Paulus en allen, die met Paulus ijverden, verkondigden dus ook *het Hart van Chřistus*. Overweeg, na deze enkele aanduidingen, uw plicht. Voor Jesus' Hart leven, van Jesus' Hart spreken, allen tot Jesus' Hart brengen, — o hoe zoet zal het voor u zijn, als ge dagelijks daarin meer en meer moogt slagen.

II. Hierbij moet gij dan de getuigenissen der H. Vaders voegen. Hoe dikwijls hebben ze niet van Jesus' Zijde gesproken; hoe treffend er de diepe geheimen van verklaard. Wie is Jesus, aldus op het kruis als in diepe sluimering verzonken? Hij is de tweede Adam voor Wien door Gods hand de tweede Eva gevormd wordt. 2) Waarom wordt die tweede Eva, de H. Kerk, uit Jesus' zijde genomen? Opdat van daar, van waar de schuld kwam, ook de verlossing zou komen. 3) Wat leeren ons die blanke en purperen stroomen, uit Jesus open boezem vloeiend? De reinheid van de wateren des doopsels, en de zoetheid der H. Eucharistie, de twee groote Sacramenten, die te gelijk al de genademiddelen der H. Kerk vertegenwoordigen en zoo ook de Kerk zelve beteekenen. 4) Wat leert ons de opening in Jesus' Hart gemaakt? Dat Longinus ons de deur der Arke geopend heeft, en wij daar moeten binnengaan, om er

1) Hom. 23 ad Rom. 2) Zeer vele H. Vaders. 3) H. Ambrosius.
4) Verschillende H. Vaders.

veilig te rusten. 1) Waarom vloeit die heilige Bron uit de Zijde en het Hart van den Verlosser? Opdat wij aldaar onzen dorst zouden lesschen en in vreugde drinken uit de bronnen des Zaligmakers. De Heiligen, Hieronymus, Augustinus, Chrysostomus, tal van leeraars spreken en leeren ons om strijd deze waarheden. Nader, zoo zegt nog de laatstgenoemde, „zoo dikwijls gij ter **H.** Tafel nadert, als of gij uit de Zijde van **Jesus** kwaamt drinken.” „Ga ons voor, roept de **H.** Thomas van Aquinen den goeden **Jesus** toe, — loop ons voor, als een hert door de liefde gewond, en toon ons met uw **H.** Bloed den weg ten hemel, tot dat wij u achterhalen en de eeuwige vreugde genieten.” 2) „Ach, smeekt de **H.** Augustinus, mogten alle volken en alle talen steeds uitroepen: Beminnen wij, beminnen wij het allerzoetste **Hart** van **Jesus**.” 3) En hij schrijft zelf de bekeering des goeden Moordenaars mede daaraan toe, dat hij aan de regterzijde van **Jesus** hangende ligter door zijn **H.** Hartebloed kon afgewasschen worden. Al wederom slechts druppelen uit de groote zee, Philothea, kleine vonken van den gloed, die ook reeds de **H.** Vaders deed gloeijen. Maar leeren zij u niet, hoe algemeen, dat is, door hoevelen geliefd, ook toen reeds deze devotie was; hoe gaarne en hoe hartelijk alle opregte christenharten tot **Jesus' Hart** heensnelden. Wees dankbaar voor die eer aan uwen **Jesus** bewezen, en acht dagelijks steeds hooger deze

1) B. v. de **H.** Augustinus. 2) Opusc. 18. 3) Int. Op. in Manuali.

hemelsch zoete godsvrucht, die gij nooit hoog genoeg achten, nooit vurig genoeg beoefenen kunt.

III. Op de *derde* plaats verschijnt hier de geheele rij der *bijzondere vrienden* van Jesus. Wien zullen wij noemen? Bernardus? Als zoete honigstroomèn altijd zijne woorden; maar als hij tot Jesus' **Hart** is gekomen, „hier willen wij verblijven, roept hij uit; want het is ons goed hier te zijn; laten wij ons niet losrukken van hier.” 1) Petrus Damianus? „Het Hart van Christus, leert hij, is eene hemelsche schatkist en schat.” 2) De H. H. Franciscus van Assisië en Clara? Dagelijks wenschten zij in te gaan in Jesus' Hart, en vereerden zij het in hunne overwegingen en gebeden. En luister eens, hoe de H. Bonaventura u toespreekt: „Sta op, vriendin van Christus, en doe als de duif, die nestelt in de hooge diepte van de steenrots; houd niet op daar te waken, gelijk het muschje dat zijne verblijfplaats gevonden heeft; verberg dáár, gelijk de tortelduif, de vruchten der reine liefde; breng er uw mond bij, om te schep- pen uit de bronnen uws Zaligmakers.” En verder: „o goede Jesus, mijn hart is te zeer verstrooid, tenzij het ingetogen blijve in uwe heilige Zijde.” 3) En meent ge, misschien, dat deze heilige alleen die zoete schuilplaats kende? Hoor dan wat Christus zelf tot de H. Mechtildis zeide: „Gij zult als uw nest maken in mijn goddelijk **Hart**,” en verder, haar zijn allerzoetst **Hart** toonende: Treed hier binnen, om te

1) De Pass. D. 2) Serni, l. de exc. Jo. Evg. 3) In lign o. Viae. P. Let Stim. div. amoris l. 15.

rusten," waarop zij terstond het Hart Gods binnen ging, — zegt zij zelve, — terwijl zij vooral van toen af geheel en al met Jesus' Hart vereenigd bleef. Ook leerde haar Jesus, hoe zij anderen moest onderrigten, *alles in zijn H. Hart te zoeken*, gelijk een kind bij zijn vader, en hoe door deze oefening alles zou verkregen worden. Moeten wij nog de H. Gertrudis noemen? haar, aan welke de Heer wederom in persoon zijn goddelijk Hart als *eene schitterende zon*, vertoonde, met de woorden: „Zie hier mijn allerzoetst Hart, het *werktuig* der altijd vereerenswaardige Drieëenheid.” En nogmaals: „sedert gij het voornaamste wat gij hebt, uw Hart namelijk, aan mij schenkt, oordeel ik het billijk, dat ik u tot al uw genoegem mijn hart aanbied, ik die uw God en uw Al ben.” Zal ik er nog de H. Teresia bijvoegen, die reeds leerde: „de blik op de open Zijde van Jesus te werpen, en aldaar zijn Hart te zoeken en die onbegrijpelijke liefde, welke Hij ons betoond heeft, door zijn Hart tot onze rust- en toevlugsplaats te maken.” 1) Denk verder nog, Philothea, aan den H. Graaf Elzear, die, in zijne brieven, zijne H. echtgenoot Delphina op Jesus' Hart wees, zeggende: „*ga derwaarts, want daar woon ik*;” aan de H. Lutgardis, die op Jesus' vraag: *wat wilt gij?* vol liefde ten antwoord gaf: *Heer uw Hart*; waarop Jesus: „*ja, maar ik wil liever uw hart hebben*.” Voeg er nog bij de H. Maria Magdalena de Pazzi, die de

1) Brief 8.

armen uitstrekte naar Jesus' Hart, om het te ontvangen, en het ook werkelijk ontving; de H. Catharina van Senen, welker hart Jesus roofde om het haar geheel ontgloeid terug te schenken; de H. Rosa van Lima, die uit Jesus' mond mogt hooren: *Roos van mijn Hart, wees gij mijne bruid*. Andere Heiligen, als Laurentius Justiniani, Franciscus van Sales, Henricus Suzo slechts te noemen, is yoldoende voor allen, die iets van hunne werken kennen. En moesten wij al de anderen nog opnoemen, die hier wel eene vermelding verdienen, Philothea, gij zoudt, òf eindigen met lezen, òf den tijd uwer meditatie verliezen. Nog een paar woorden dus. Denk aan een Aloysius, u meer bekend, die op het feest, (dat is, op het naderhand in te stellen feest van het H. Hart), gestorven is, op den vrijdag namelijk van het Octaaf van 't H. Sacrament, en die in zijn leven zoo dikwijls vurige pijlen, dat is schietgebeden op Jesus' Hart rigtte, dat hij juist daarom, (naar het getuigenis der boven genoemde H. Maria Magdalena van Pazzi) zoo hoog in den hemel verheven is; die derhalve, ook nog na zijnen dood, aan een zijner broeders verscheen, om hem de genezing des ligchaams te schenken, maar tevens de verspreiding der devotie tot Jesus Hart dringend aan te bevelen. Denk daarbij aan den Zaligen Petrus Canisius van Nijmegen, die reeds, 100 jaren vóór Jesus' verschijning aan de Zalige Margareta-Maria, uit Jesus' Hart de bronnen des heils mogt drinken. Denk eindelijk, dat wij niet eens een beknopt overzicht, maar enkel eene soort van alge-

meene aanduiding van dit tijdperk gegeven hebben; — en gij zult overtuigd zijn, dat de devotie tot Jesus' Hart in al zijn kleuren, en om zoo te zeggen, met al zijn vruchten, vooral nogthans in de *bevoorregte harten* zijner lievelingen, van het begin af groeide en bloeide. Ik moet eindigen; maar....

Uwe *oefening* zal zijn *geduld* met de misschien al te lange punten tot stof der overweging. Maar — ook geduld u zelve, als ge niet aanstonds al de kracht en onwederstaanbare zoetheid dezer hemelsche devotie ontwaart. Houd moed, en gij zult overwinnen. 't *Geduld verkrijgt alles*, leert de H. Teresia.

SCHIETGEBED. o Hart van Jesus, wie zal ooit kunnen meten, hoe groot en hoe goddelijk verheven uwe brandende liefde is!

VOORBEELD.

Ofschoon de voorgaande overweging reeds vele bijzonderheden bevat, kunnen wij tot stichting nog wel eenige andere voorbeelden daar bijvoegen. De *H. Catharina van Genua* zag eens een straal van liefde, uitgaande van Jesus' Hart en afstralende op den mensch, om hem geheel van liefde te doen branden, en zij bemerkte ook, dat Jesus dikwerf een beletsel vond. De Heilige zag dat deze straal den mensch van alle zijden omgaf, om maar ergens te kunnen binnendringen, en dat, zoo hij niet doordrong, de mensch zelf, door zijne eigenliefde, er de schuld van droeg. Indien het mogelijk ware, dat God smarten kon lijden, dan zou die wederstand van den mensch

de grootste smart aan God veroorzaken. En als God zag, dat Hij niet kon doordringen tot een hart en verplicht was het te veroordeelen, dàn nog zeide Hij: „En toch is mijne liefde voor zulke eene ziel zóó groot, dat ik haar gaarne nooit zou verlaten en nog eens voor haar zou willen sterven.” 1) De aanbiddelijke Bruidegom der maagden, die de *H. Rosa van Lima* de Roos van Zijn Hart had genoemd, gewaardigde zich later het beeld van zijn Hart op wondervolle wijze op hare borst te teekenen. Zij was er zóó dankbaar voor, dat zij bij hare lezingen den naam van Jesus niet kon ontmoeten, zonder ontgloeid te worden door een hemelsch vuur, en zonder eenigen tijd op te houden, om het voorwerp harer liefde te beschouwen, Jesus maakte zich van zijnen kant geheel van haar hart meester, en gaf haar het begrip der verhevenste waarheden.” 2) De *H. Mechtildis* zeide eens, na de *H. Mis*, tot haar goeden Meester: „o mijn Welbeminde, leer mij de kunst van u te loven.” Jesus antwoordde: „Aanschouw mijn Hart.” En terstond zag de Heilige uit dat beminnelijk Hart eene prachtige roos met vijf bloembladen te voorschijn komen, welke de gansche borst van den Zaligmaker bedekte, terwijl Hij zeide: Loof mij in mijne vijf zintuigen, die beteekend worden door deze roos.” En zij verkreeg een bijzonder begrip van de wijze waarop zij Jesus in zijne heilige zintuigen moest loven. Wie zulke voorbeelden leest of aanhoort, en

1) Vie. Duf. VII, p. 95. 2) Vie. Duf. Magniff, p. 100.

dan nog niet verteederd wordt en als gedrongen om de Heiligen, ten minste van verre, na te volgen; hoe zou die nog verder overtuigd en verteederd kunnen worden? Wat zouden wij te vergeefs naar voorbeelden uitzien, om zijn hart te veroveren!

ORIE EN TWINTIGSTE DAG.

TWEEDE TIJDPERK; HET TIJDPERK DER
ALGEMEEN GEWORDEN DEVOTIE.

I. Is God wondervol in zijne Heiligen, het kan ons nog minder bevreemden, dat Hij zoo wondervol bij het instellen of liever bij het algemeen maken der devotie tot het Hart van zijn goddelijken Zoon is geweest. Doch waarom wachtte de Heer zoo lang met de *openbare* invoering dezer devotie in de H. Kerk? De H. *Gertrudis* heeft het reeds gevraagd, en ontving op deze vraag, juist weêr tot den eersten getuige en verspreider der devotie, zoo als wij zagen, tot den leerling der liefde gerigt, het antwoord: „Omdat deze devotie diende geopenbaard te worden *in de laatste tijden*, dàn namelijk, als de liefde van velen zou verkoeld zijn en de wereld een nieuw krachtig middel noodig had om weêr verwarmd en opgewekt te worden.” Van daar het uitstel, — van de Geboorte van Jesus af tot op de uur door den Heer vastgesteld, 1674 jaren. Het is dus nu 200 jaren geleden, dat de zalige hemelbode verscheen,

die
En
Jesu
op
reed
ons
ten
tuig
de
hope
Hij
Jesu
harc
en
vers
Hij
Dit
is J
leer
war
lijke
ged
geel
daar
hart
veel

4)
*)
hegou
la Co

die deze, in dien zin nieuwe, devotie kwam leeren. *) En wie was Hij? — Niemand anders, dan Jesus zelf; Jesus, alsof Hij, om het vuur te doen branden, het op nieuw uit den hemel kwam brengen, gelijk Hij het reeds tweemaal op aarde gebragt had. — Doch laat ons zien, op welke wijze de goede Jesus zijn werk ten uitvoer brengt. Vooreerst kiest Hij zijn *werktuig*. Eene nederige en zwakke kloostermaagd wordt de bevoorregte verkorene. Leer er uit, niet te wanhopen, als ook gij ziet dat gij uit u zelve niets kunt; *Hij* kan alles, die u versterkt. — Vervolgens *bereidt* Jesus zijn werktuig voor. „Hij gaf haar, zegt een harer eerste levensbeschrijvers (P. Croiset) een edel en groot hart.” Zulke harten heeft Jesus voor de verspreiding zijner devotie noodig. — Daarna „*vormt* Hij de uitgekozene geheel en al *volgens zijn Hart*.” 1) Dit mogten wij verwachten; die zóó niet gevormd is, is Jesus Hart niet waardig. — Uit dit alles kunt gij leeren, wat gij doen moet, zoo gij insgelijks eene ware dienaar van Jesus' Hart wilt worden, christelijke ziel. Een *ootmoedig* en tevens *grootmoedig* hart; *geduld* bij het lijden, het zoetste geschenk dat Jesus geeft; *liefde* tot den Gekruiste en tot het kruis, zie daar de eerste vereischten, die noodig zijn, om uw hart met Jesus Hart te verbinden. Schijnt het u te veel? Dan kent gij de waarde dezer hemelsche roe-

1) Vie p. 173.

*) In 1674 kwam Jesus, in 1675 had de groote verschijning plaats, en begon de *algemeene* devotie den 21 Junij, door de eerste opdracht van P. de la Colombière aan Jesus' Hart.

ping niet. Komt het u te moeilijk voor? Dan beleeft gij de eindelooze magt en goedheid van God. Moed dus, en vertrouwen! Die u roept, is magtig genoeg om u te kunnen, goed genoeg om u te willen helpen.

II. Het gansche leven der Gelukzalige en de geheele geschiedenis der instelling onzer devotie kunnen wij hier natuurlijk niet mededeelen. Maar herinner u, wat wij boven over het *voorwerp*, de *bewegreden* en het *doel* dezer godsvrucht geschreven hebben; zoo zult gij het volgende begrijpen. Wat hebben de Heiligen en Dienaars Gods in het eerste bovenbesproken Tijdvak der geschiedenis gedaan? Zij hebben *ten eerste*: in het Hart van Jesus de zichtbare wond als een teeken zijner onzichtbare liefdewond beschouwd en vereerd 1). Zij vonden *ten tweede*: in Jesus Hart het toonbeeld, waarnaar onze harten moeten gevormd worden, en den weg, die ter eeuwige woning, namelijk de Godheid van Christus leidt. Zij vereerden eindelijk dit Hart door hunne gebeden en verzuchtingen. Zij zochten het als de Bron der genaden; offerden het ter voldoening voor hunne misdagen aan den hemelschen Vader; woonden, rustten en leefden er in, gelijk zij het uitdrukten, en wenschten dat Jesus' Hart in hen mogt wonen. — Ziedaar, wat van ouds de Heiligen deden, en in der daad de hoofdzak der devotie tot Jesus' Hart wèl inhiel. Geen wonder, dat de nieuwe en zoo hoog bevoorregte vriendin van Jesus' Hart al hetzelfde verrichtte. Doch

1) H. Aug., Bern., Bonavent., Franc. v. Assisië, H. Thomas v. Aquine, Thom. v. Villanova, Laur. Justiniani, Ignatius, Xaverius, Aloysius, Philipp. Neri, Teresia, enz.

wat moest er worden bijgevoegd? Wat kon er *meer* geschieden? Het is in weinige woorden, althans *zakelijk*, te zeggen. Diezelfde devotie moest *meer algemeen* worden. Zij zou voortaan onder de *openbaar* door de H. Kerk goedgekeurde en voorgestelde devoties gerekend worden. Hiertoe waren eenige wijzigingen noodig. Vooreerst moest het *voorwerp* bepaalder worden aangeduid: *het Hart* als een afzonderlijk (ofschoon niet afgezonderd en afgescheiden) deel van Jesus' ligchaam; de *liefde* van Jesus in zijn Hart, dat er het beeld van is, vereerd. Ook het *doel*, de wederliefde, moest helderder worden voorgesteld. Eindelijk dienden eenige meer bepaalde *middelen* te worden aangegeven om dit Hart bijzonder en door allen te doen vereeren. Een der grootste kon zijn de instelling van een bijzonderen feestdag; een ander de openbare voorstelling der afbeeldingen van het H. Hart; een derde, het naderen tot de H. Tafel, en de akten van eereboete; nog andere, — verschillende Broederschappen en Vereenigingen, die onder de bescherming van het H. Hart geplaatst, of verschillende oefeningen en gebeden, die ter eere van het H. Hart zouden verrigt worden. Wilde Jesus dit alles door eigen magt krachtig bevorderen, dan was er nog een groot middel ter zijner beschikking, namelijk: *de belofte* van bijzondere gunsten en genaden. — Welnu, dat alles wist Jesus; dat alles heeft Hij ook willen bezigen; dat alles stortte Hij dus, als uit een hoorn van overvloed, in het beminnend hart zijner eens verkorene, en liet Hij, door haar toedoen, aan de wereld

bekend maken. Meer dan een begin was dit nog niet. Maar dit begin werd door de H. Kerk geze- gend, door haar voortgezet, door haar eindelijk, gelijk Jesus ook wilde, voor goed volmaakt en voltooid. — Begrijpt gij nu, Philothea, hoe wij zeggen konden, dat de bijzondere devotie der Heiligen eindelijk, ruim eene eeuw na den vreeselijken afval van het Noorden, en eene eeuw vóór de niet minder vreeselijke Revolutie van het Zuiden, in eene algemeene devotie veranderd is? Welnu, overweeg dan de goedheid Gods, de lief- derijke beschikkingen van het Hart van Jesus, — benevens uw geluk, van nu deze devotie zoo zegen- rijk te zien bloeijen. Overweeg echter ook dit nu begrepen onderscheid tusschen *bijzondere* en *alge- meene devotie*, en laat dit voor u een nieuwe spoor- slag zijn, om Jesus hartewensch aan allen bekend te maken. Werk, zonder ophouden; gij zult gezegend worden.

III. En wat zullen wij nu nog meer van de Zalige *Margareta* zeggen? Dat zij de haar opgelegde taak meesterlijk volbragt; en dat *meesterlijk*, beteekent: zachtelijk en ootmoediglijk. Dat zij zelve door Jesus Hart aangaande al zijne geheimen onderwezen, eene eerste leermeesteres dezer heilrijke devotie geworden is, getuigen haar leven, hare brieven, hare geschrif- ten. Overweeg, daar we steeds beknopt moeten zijn, eenige hare voornaamste lessen; en vooreerst eenige voorspellingen. „*Deze devotie is als een boom, die zal bewaard blijven in de Orde der Visitatie, en waar- van vooral de leden der Sociëteit van Jesus de hooge*

waar
blijf
heer
kens
kan
over
wat
wer
voor
sche
loon
Bep
deze
der
ond
zoo
te
voor
alle
gro
luk
gij
tijd
heir
tig
—
gij
jale
bez
zijn

waarde zullen doen kennen." Het is gebeurd, en blijft nog waarheid. — „Jesus zal door deze devotie heerschen ondanks Satan en zijne trawanten. Zachtens zal deze godsvrucht haren weg gaan; de tegenkantingen zullen nooit ontbreken; maar Jesus zal overwinnen." Wat zien wij anders in de geschiedenis, wat anders alle dagen? — „Zij, die het hevigste tegenwerken, zullen soms later de vurigste kamprechters voor deze devotie worden." Dit leert nog de dagelijkse ondervinding. — „Jesus zal duizendvoudig beloonen, wat men ter eere van zijn *H. Hart* doen zal." Beproof het, Philothea, ik blijf borg voor de waarheid dezer beloften. Heden zelf, den 17 October, sterfdag der Gelukzalige, heb ik er een treffend bewijs van ondervonden. — En nu van Margareta's lessen, om zoo te zeggen, slechts een paar staaltjes. Zij dienen te gelijk voor uwe praktische voornemens. „Neem voor leus: de liefde Gods heeft mij overwonnen; Hij alleen zal mijn hart bezitten." — „O indien gij het groot geluk kondt begrijpen, dat er gelegen is in het geluk van het *H. Hart* te mogen beminnen!" — „Zijt gij getrouw in het volbrengen van Gods wil in den tijd, dan zal de uwe geschieden in de geheele eeuwigheid." — „Werp al uwe ellenden in het barmhartig en medelijdend Hart van den beminnelijken Jesus." — „Ontbreekt het u aan eenvoudigheid, dan verliest gij de vriendschap van Jesus Hart." — „Daar Jesus jaloersch is op uw hart, en Hij het geheel alleen wil bezitten, moet gij insgelijks jaloersch zijn aangaande zijn Hart, door het meer dan iemand te beminnen, zoo

het mogelijk is.” — „Vermaak u niet door acht te geven op de natuurlijke oorzaken der dingen, zie enkel op Gods liefderijk Hart, dat nooit iets door zijne aanbiddelijke hand zal laten geschieden, dat niet strekt tot zijne glorie en tot uwe heiligheid.”

Zulke en duizend andere treffende lessen heeft de Zalige van Jesus' Hart geleerd, en voor Jesus' eer aan zijne dienaars verkondigd. Bedenk, of gij dankbaar moet zijn voor zoovele gunsten, of gij die lessen moet nakomen, en of het voor u niet zeer dienstig zou wezen, het leven der Gelukzalige eens aandachtig te lezen. Tracht althans de boven gegeven lessen wèl te onthouden, en er een of ander van op u toe te passen.

OEFENING. Offer eene H. Communie en eenige geestelijke Communiën op, om van Jesus de verbreiding dezer devotie in ons vaderland te vragen.

SCHIETGEBED. O Hart van Jesus, mogten alle menschen U kennen, mogten allen U beminnen.

VOORBEELD.

De Eerbiedwaardige *Maria der Menschuording* heeft ondervonden, en ons geleerd, hoe aangenaam de devotie tot Jesus' Hart aan den eeuwigen Vader en in den hemel is, gelijk ook de *H. Aloysius* in de beroemde verschijning aan zijn broeder Celestini gezegd had. Ik vroeg, zegt zij, een geruimen tijd, eene bijzondere genade van den hemelschen Vader. Ik zag wel, dat mijne beden voor zulk eene zaak Hem aangenaam moesten zijn, maar gevoelde tevens,

dat Hij iets van mij verlangde, wat nog ontbrak, eer Hij mij zou verhooren. Ik smeekte Hem dus eindelijk mij te willen leeren, wat Hem het meest mogt behagen, om te verdienen dat ik verhoord werd ten gunste van mijn goddelijken Bruidegom. Alstoen ontwaarde ik in mijne ziel een licht en als een goddelijken straal, waarop onmiddellijk deze woorden volgden: „*Vraag mij door het Hart van Jesus*, mijn allerminnelijksten Zoon: door Hem zal ik u verhooren, en u al wat gij vraagt verleenen.” Van dat oogenblik af werd ik door den geest, die mij geleidde, met dit goddelijk en aanbiddeijk Hart van Jesus vereenigd, zoodat ik niet meer sprak noch ademde dan door Hem. Ik ondervond altoos nieuwe stroomen van genaden in dit goddelijk Hart, dat mij wondervolle dingen deed voortbrengen ter uitbreiding van het Rijk van Jesus Christus, te wondervol, dan dat mijne pen of mijne tong die zouden kunnen uitdrukken.” 1) Hoe aangenaam aan Jesus elk offer is, dat aan zijn H. Hart gebragt wordt, leeren wij onder anderen uit de levensgeschiedenis der *H. Rosa van Lima*. Zij had eene geliefkoosde plant, die op een morgen door Jesus zelven vernield was, omdat *Hij alleen* haar hart wilde bezitten. Zoodra Rosa de reden vernam, werd zij voor alle bloemen onverschillig, wjl zij Jesus alleen wilde beminnen. Nu zeide de Heer tot eene godvruchtige vrouw: „Ik draag mijne Rosa in het binnenste van mijn Hart, omdat

1) Vie H. ch. X. Duf. Très. VII. p. 238.

haar hart mij geheel toebehoort, en ik alleen er het rustig bezit van heb." 1) Leeren wij onze gebeden en offers aan Jesus' Hart opdragen, om er zekerder en rijker vruchten door te verwerven. Doen wij het vooral 's ochtends bij het maken onzer intenties.

✓ VIER EN TWINTIGSTE DAG.

DE VERBREIDING DER DEVOTIE.

I. Als een werk het werk Gods is, kan de mensch het niet beletten. Het is de les, die reeds in zijnen tijd de weldenkende Gamaliël, nopens het Christendom, aan de woedende Joden gaf. De instelling der devotie tot Jesus' Hart was in bijzonderen zin het werk van Jesus zelve. Satans woede mogt men dus verwachten; de vernietiging van Gods werk niet. Overweeg derhalve een weinig nader, Philothea, de *verbreiding* van dat uitmuntend goddelijk werk. Gij kunt er veel uit leeren, vooral de wijze, waarop gij moet te werk gaan, als gij den Heer bij het verbreiden dezer godsvrucht uwe hulp wilt leenen. En hoe zoudt ge dit durven weigeren? De volgende gedachten kunnen u leiden.

De goede Jesus doet zijne openbaringen in eene *kloosterinstelling*, die het buitengewone op bijzondere wijze zoekt in de buitengewoon volmaakte onderhou-

1) Vie par P. Hansen.

ding van het *gewone*. Van hier de eerste moeilijkheid voor de aanneming en de verspreiding der in schijn buitengewone devotie. Jesus behaalt desniettemin de overwinning door den ootmoed en gehoorzaamheid zijner uitverkoren dienaren. — Om genoemde en om meer andere redenen schijnt de buitengewone zorg en gestrengte waakzaamheid der kloosteroversten de verbreiding der ontvangen gunsten te zullen beletten. De Zaligmaker ontwapent die door aanhoudende verlichtingen, zelfs wonderen, en door den onwederstaanbaren glans der hemelsche waarheid. Nu komt de allerfijnste omzigtigheid en voorzigtigheid der medezusters in het spel; de zalige zelve acht zich de hooge gunsten onwaardig; het klein en eenvoudig klooster in de kleine stad van Bourgondië schijnt, als een ander Nazareth, maar zelf niet te kunnen gelooven, dat van daar iets goeds kan komen. 1) Desniettemin weet het Jesus op allen te winnen, maakt Hij zelf de grootste tegenstrevers tot de warmste vrienden, en overtuigt zelfs de ootmoedigsten van de waarheid, dat zij *in en door* Hem alles vermogen.

In Parajj zelf is dan ook de devotie weldra voor goed begonnen. Den 20 Junij 1685, op het feest der H. Margareta, (patrones der nu zelf Zalige Margareta-Maria) knielen de Novicen met hare meesteres voor eene nederige afbeelding

1) De devotie is het eerst beoefend door de Zusters van Moulins in 1678 door toedoen eener zuster, die met Margareta geleefd had; daarna te Dijon in 1681; te Parajj zelf in 1685 door de Novicen en in 1686 door de andere zusters.

van Jesus' Hart neder. Zij is slechts ruw geteekend, maar wordt nu voor het eerst in het openbaar vereerd, en trekt voor het eerst een klein getal uitgelezen harten tot zich. 1) De les is duidelijk, Philothea. Onderzoeken moogt gij, ja; en mediteren, hoe meer hoe beter; maar hebt gij eens de devotie goed leeren kennen, moed dan, en volharding, werk en strijd, totdat gij de zegepraal behaald hebt. Herinner u steeds het woord, door de Zalige op den gezegden dag zelven tot een harer Novicen gesproken; „de zusters willen nu niet komen (op ons verzoek, om het H. Hart met ons te vereeren); maar het H. Hart zal er haar wel toe brengen. Hij wil alles door liefde en niets door geweld. Ook moeten wij den tijd afwachten door hem vastgesteld.”

II. Wat zal nu volgen? De oproeping van geleerde, ijverige en vooral deugdzame mannen, die het begonnen werk helpen voortzetten en voltooijen. Wij mogen noemen, in de eerste plaats, den uitstekenden prediker *P. de la Colombière*, den eersten voortreffelijken gids, die Margareta begreep en geleidde; 2) Pater *Croiset*, die haar hart zoozeer verblijdde door zijn heerlijk werk over het H. Hart van Jesus; *P. de Gallifet*, die nog treffender daarover schreef en niet minder krachtig te Rome er

1) Vie p. 206. 2) Deze had zich reeds de 21 Junij 1675 aan Jesus Hart toegewijd. Van dien dag begint de *algemeene* devotie.

voor streed; *Mgr. Languet*, die later het leven der Gelukzalige, (in 1690 gestorven) zoo uitmuntend boekte; — doch genoeg; want wij zouden niet eindigen, indien wij allen wilden noemen; wij vinden eene reeks van mannen, en ook zelfs van vrouwen, vooral onder dezelfde Oversten, van de huizen der Visitatie, welke Margareta bijzonder kenden, en die allen, als om strijd, hebben medegewerkt, om het werk van Jesus te ondersteunen, te doen kennen, te bevorderen en te voltrekken. Wat kan u dit leeren? Zooveel, Philothea, dat het ook u aan medewerking en medewerkers niet zal ontbreken. Wees voorzigtig, ja; niet roekeloos doordrijvend, veel minder tegen den wil uwer overheden werkend, dit zou u den zegen Gods niet geven. Maar wees ook niet vreesachtig; beproef wat gij kunt; vraag raad, waar gij raad noodig hebt; zet u dan ijverig en met zedige volharding aan het werk; gij moogt u verzekerd houden, dat het niet te vergeefs zal zijn. „Deze devotie, leert de Gelukzalige, is eene devotie van het hart. Zij laat zich dus niet opdringen of dwingen?” Doch juist wijl zij eene devotie des harten is, eischt zij ook niets anders, dan gekend, om tevens gezocht te zijn. Doe ze dus kennen, b. v. door het verspreiden van goede boeken, of afbeeldingen van Jesus' Hart, door de inschrijvingen in de Broederschappen of Vereenigingen; — Jesus zal zegevieren, de harten zullen gewonnen worden, en uw loon zal groot zijn. Het is onbegrijpelijk, hoeveel eene enkele ijverige ziel voor Jesus' Hart doen kan. Zorg slechts dat

het vuur in uw hart brande. Het zal van zelf ook anderen ontvlammen.

III. Is dan daarmede terstond alles gedaan? — Neen, dan komt de storm. Maar geen vreeze! Op dien storm volgt de zoetste vrede van Jesus' Hart, en dat Hart triomfeert. Welke zijn zijne eerste vijanden, zijn gezworen haters? Het waren vroeger de zoogenaamde Jansenisten, dat is, zulken, die zich uitgeven voor eigenmagtige bestrijders van al wat nieuw is; die den menschen lasten opleggen, welke zij zelve niet kunnen dragen; die voorgeven, door de hooge reden, ook buiten de Kerk om, alles te kunnen beslissen; die, om kort te gaan, het *verstand* prediken om het *hart* te dooden. Het zou te lang worden, Philothea, u te dezer plaatse al die spitsvondigheden te herinneren, die uitgevonden en uitgezocht zijn, om de devotie tot Jesus' Hart te bestrijden. Die strijd heeft zelfs een eeuw lang geduurd. Doch waarom, en met welk een uitslag? O, alleen om tot bereiking van Jesus' doel te werken. De geleerden zijner door genoodzaakt, al de omstandigheden der devotiete bestuderen en toe te lichten; de heiligen werden er door gedrongen te bidden en te werken; de H. Kerk eindelijk is er door aangespoord, om door middel der Plaatsbekleeders van Jesus Christus, de zaak in handen te nemen, te verklaren en te verdedigen. Elke aanval veroorzaakte alzoo eene nieuwe zegepraal; elke versmading nieuwe gunsten; elke schok eene hooger opvoering der nieuwe devotie, die waarlijk, even als vroeger die van het H. Sacraments-feest,

des te hooger geklommen is, naarmate de hel haar heviger bestreden heeft.

En waartoe dan deze overweging? — O Philothea, zij is u hoogst noodig. Die hevige bestrijders en aarts-vijanden van Jesus' Hart zult gij wel zelden (wat u aan-gaat) ontmoeten; maar eene soort van tegenstrevers of tegenstribbelaars tegen deze devotie zult ge des te vaker aantreffen. Deze zal u zeggen: „*Die de-votie is niet voor het volk, niet populair;*” gene: „*Zij is te mystiek.*” Een derde: „*Zij past niet in onze parochie;*” een ander: „*Zij behoort in de kloosters te huis.*” Deze wederom: „Wij hebben die devotie reeds genoegzaam in het H. Sacrament;” gene: „ook an-dere devoties zijn even goed.” En zoo al wijders, wat hunner geleerdheid zelve even min als hannen ijver tot eer zal strekken, maar toch voldoende is, om *uwen* ijver af te schrikken, als gij niet op uwe hoede en zeer goed onderrigt zijt. Weet het dus wèl, goede Philothea! en eens voor altijd zij het hier herhaald, wat voor jaren en jaren reeds gezegd is: deze devotie vindt voor zich bewaarheid, wat die tot het H. Sacrament, en ja, Jesus zelf voor zich zelve ondervonden heeft: zij is als, *een teeken, dat tegengesproken wordt.*” Zij zal dit ook blijven. Waarom? Omdat ze wèl begrepen, als het brandpunt aller de-voties is; omdat Jesus zelf, dien Sātan bestrijdt, tal-looze zielen door haar uit zijn klauwen wil losrukken; kortom, omdat zij nergens goed ingevoerd en ernstig behartigd kan worden, of de hel siddert en kent ter-stond haar gewisse nederlaag. Moed dus, Philothea,

en vertrouwen! Gij kunt geen enkele oefening ter eere van Jesus Hart verrigten, zonder een schat van genaden over uw hoofd te doen nederdalen.

OEFENING. Doe een bezoek aan het H. Sacrament (b. v. onder de H. Mis of het Lof), en smeeke Jesus regt vurig, voor de verbreiding zijner devotie.

SCHIETGEBED. O Hart van Jesus! Hart van mijn God! wanneer zal ik eens vuur en vlam zijn, om U overal te doen kennen?

VOORBEELD.

Wilt gij deze devotie der Heiligen helpen verbreiden, vorm dan eerst uw hart naar het voorbeeld der Heiligen. Wilt gij den spiegel kennen, waarvoor zij hun hart gevormd hebben? Het is *Jesus Hart*. De *H. Catharina van Senen* zag eens in dezen spiegel, en haar hart ziende zóó onvolmaakt in vergelijking met *Jesus Hart*, vroeg zij niets minder, dan het Hart van haren Zaligmaker in de plaats van haar eigen hart te mogen ontvangen. Ontzettende bede! En toch wordt zij verhoord; zoodat de Heilige voortaan tot Jesus durfde bidden: Heer, ik beveel U niet mijn, maar uw Hart. 1) — De Eerbiedwaardige *Catharina Raconisia* was gewoon in het allerzuiverst Hart van Jesus, als in een helderen spiegel, hare onvolmaakt-heden en fouten te beschouwen; zij bad dan den Heer, haar hart te nemen en het in zijn H. Bloed rein te wasschen. Tot vijfmaal toe vergunde Jesus haar zulk

1) A. Lap. in Ezech c. 36.

eene gunst, en reinigde aldus meer en meer haar minnend hart. 1) — De *H. Rosalia*, nog in de wereld, versierde eens haar hoofd met koninklijke pracht om aan haar vader te behagen. Zoo uitgedost nadert zij een spiegel, om zich te bewonderen. Doch wat heeft zij gezien? — Verstomd staat ze daar, en bleek van schrik. Toch nadert zij nogmaals om aandachtiger toe te zien. Maar hoe? — Zij beeft en sidert van verbazing. Wat heeft zij gezien, of wien heeft zij aanschouwd? Het is de goddelijke Zaligmaker, de levende Jesus. Zijn gelaat is met roze-kleurig bloed geverwd; zijn hoofd met doornen gekroond; zijn geheel ligchaam met verse wonden overdekt. Hij hangt bovendien op een kruis met ijzeren spijkers vastgenageld, en Hij spreekt tot haar met eene zachte doch door de smart gebroken stem: „*Zie den mensch, dien gij gekruisigd hebt; zie de wonden die gij Hem geslagen hebt; zie de zijde, die gij hebt doorboord.*” Op dit gezigt en bij deze woorden staat de jeugdige prinses verslagen en tot in haar binnenste geroerd. Op het oogenblik zelf verzaakt en verlaat zij de wereld, den troon, de rijkdommen, de vermaken, de eer, ja zelfs het paleis en de omhelzingen haars vaders. Zij zegt alles voor eeuwig vaarwel, en zoekt voor haar arm verblijf eene diepe grot, waarin geen zonnestraal ooit doordringt. Daar brengt zij, als eene duif in de steenrots, dat is in het Allerheiligste Hart van Jesus, haar overig leven

1) Jo. Weijer S. J. in Fil. Adopt. II 1.10.

door. Dààr houdt zij steeds het oog gevestigd op dien goddelijken *Spiegel*, op hare gekruiste Liefde, en voedt zij hare ziel met het Manna, dat uit de wonden en het H. Bloed van Jesus Harte vloeit. Na haren dood vond men op den rotswant geschreven: Ik, Rosalia, dochter van Sinibald Heer van Quisquina en der Rozen, heb, uit liefde voor mijn Heer Jesus Christus, besloten in deze grot te wonen." In het jubeljaar 1625, onder het pausschap van Urbanus VIII, werd haar ligchaam naar Sicilië gevoerd, en dit eiland van eene woedende pestziekte verlost." 1) — Ontelbare Heiligen hebben zich evenzoo aan Jesus' Hart gespiegeld. Wilt gij volmaakt worden, dan moogt gij dit middel niet verwaarloozen. Gelukkig hij, die zich aan Heiligen spiegelt, driewerf gelukkig die Jesus' Hart tot Spiegel neemt! In dien spiegel ziet gij u zelve, den geheelen hemel, God zelve.

VIJF EN TWINTIGSTE DAG.

DE ONTWIKKELING DER DEVOTIE.

I. Ook dit punt, Philothea, de heerlijke ontwikkeling en verdere uitbreiding der devotie tot Jesus' Hart, is uwe overweging hoogst waardig. Het leert u, hoe de goede God soms langzaam maar toch zeker werkt; hoe thans nog vele gebeden en vele medewerking kunnen noodig zijn, om het werk van Je-

1) Knittel 1. 7. dom. 1 quadr. 1. 4.

sus te helpen voltooijen; en hoe de H. Kerk altoos leeft en haar leven toont door de zegenrijkste en zaligendste vruchten. Vestig derhalve in de eerste plaats uwe aandacht op *de Broederschappen* van het H. Hart. De Zalige Margareta ging tot haar hemelschen Bruidegom in 1690. Reeds in 1674 vonden wij gewag gemaakt van zes Pauselijke breven, waarbij Aflaten aan Congregatie's onder den titel van *Jesus' en Maria's Hart* verleend zijn. 1) Sedert het jaar 1693 is er eene Broederschap van *Jesus' Hart* opgericht in de Kerk der Visitatie te Paray. Het eerste blad van het Register der inschrijvingen is bewaard, en daarop komen al de namen voor der Paters van de Sociëteit, die toen te Paray woonden. 2) In 1694 bestaat reeds het Broederschap van *Jesus' Hart*, bij de Religieusen van O. L. Vrouw te Poitiers, met een vollen aflat verkrijkt. 3) Te Rome werd het eerste Broederschap, door P. de Gallifet opgericht, reeds in 1732 tot *Aartsbroederschap* verheven. In 1733 bestonden er reeds 380 zulke Vereenigingen. 4) Juist in dat jaar begon de vermaarde P. Bernard van Hoyos S. J. de devotie in Spanje te verbreiden, en in 1742 telde er de Sociëteit van *Jesus* alleen reeds 180 Congregaties of Broederschappen. — Eindelijk werd te Rome (den 25 Jan. 1803) door Z. H. Pius VII het Aartsbroederschap van *Jesus' Hart* voor goed bevestigd in eene bijzon-

1) Bij Nilles. p. 19. 2) Vie de la B. Marg. Duf. IV. p. 147. 3) Ib. p. 23. 4) Gallifet, bij Schudde bl. 37.

dere kerk. In 1827 werd het overgebracht in de kerk van *Maria des vredes*; en later vinden wij opeteekend, dat van den 25 Januarij 1803 tot den 10 Augustus 1855 bereids 5732 Congregaties of bijzondere Broederschappen met het Aartsbroederschap waren verbonden, of geaggregeerd. 1) Het aantal leden is niet te berekenen; maar bedenkend, dat er b. v. te Maastricht alleen, in een twintigtal jaren, meer dan 30,000 leden zijn ingeschreven, 2) kunnen wij opmaken, hoe vele millioenen het H. Hart, in die duizenden Broederschappen, moeten vereerd hebben en nog vereeren.

Zie eens na, of gij de kleine verpligtingen van dit Broederschap getrouw nakomt, of gij niet aan dezen of genen uwer familie of kennissen eene groote weldaad kunt bewijzen, door hen in dit Broederschap te laten opnemen. Weet ge wel, dat Jesus gezegd heeft: „Waar twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, daar ben ik in hun midden.”

II. Let eens vervolgens op den ijver en de volharding, door de geloovigen getoond, bij het smeeken, om den *feestdag* van Jesus' Hart met een eigen kerkelijk goedgekeurde *Mis en Officie* te mogen vieren. In 1697 vragen het reeds de Religieusen der Visitatie. Zij erlangen slechts voor dien tijd, en zij alleen, op

1) Compend. Storico, van Rome. p. 47.

2) Maastricht mag wel genoemd worden. Op de lijst der Broederschappen, die opgericht zijn ter eere van Jesus' Hart, staat Maastricht als een der eersten opgeteekend, en reeds in 1703 slechts 13 jaren na den dood der zalige Margareta.

den feestdag van *Jesus' Hart de Mis der H. vijf wonden* te mogen doen lezen. 1) In het begin der achttiende eeuw hervatten de dienaars van *Jesus' Hart* hunne smeekschriften. Onder hen munt dat van Mgr. de Belsunze, Bisschop van Marseille, en dat der zusters Visitandinen uit. Het antwoord luidt echter niet gunstig; de zaak wordt geweigerd. Nu komt de volijverige P. de Gallifet met zijn overheerlijk geschrift; daarna eene nieuwe en lange reeks van dringende smeekschriften. Hierdoor wordt eindelijk de vergunning verkregen en het Nieuwe Officie met de eigen H. Mis aan de Bisschoppen van Polen en aan de Aartsbroederschappen van *Jesus' Hart* te Rome, in 1765 verleend. Wij kunnen denken, dat de zusters der Visitatie niet achterbleven, om hetzelfde te vragen; en vernemen werkelijk, dat zij het nog hetzelfde jaar (10 Julij 1765) verwierven. Allengs werd die vergunning wijder uitgestrekt, tot dat in 1856, den 23 Augustus, de *Feestdag van Jesus' Hart aan de geheele Kerk* vergund en voorgeschreven is. Ook hiermede nog niet te vreden, hebben de leden der Sociëteit van *Jesus* reeds de vergunning erlangd 2) om dienzelfden Feestdag op de plechtigste wijze als feest der eerste klasse en met Octaaf te vieren, en is dezelfde gunst voor de geheele Kerk reeds *aangevraagd* door de meeste der in het Vatikaansch Concilie aanwezige Vaders, door de Keizerin Maria Anna van Oostenrijk, en door het Katholieke Duitschland. — Welke lessen en treffende voorbeelden van ijver en

1) 3. Apr. 1697. 2) 28 April 1870. Sub ritu Dupl. Iae Clas

volharding! Welke zorg der H. Kerk, om in alles met omzigtigheid te werk te gaan! Maar ook, welk een triomf voor Jesus' Hart, dat altoos zegeviert, en zijne beloften en voorspellingen vervult. Leer er uit, goede Philothea, dien ijver en die volharding na te volgen. Ik herhaal nogmaals: gij behoeft geene nieuwigheden uit te vinden of in te voeren; bestudeer de devotie op de meest gewone wijze; maar volhard in uw werk, tot dat Jesus zegeviere.

III. Overweeg nu nog *ten derde*, op hoevele en hoe verschillende wijze de Devotie tot het H. Hart, in eigenlijken zin, eene werkelijk *algemeene* en door alle Christenen *geliefde devotie* geworden is. Eerst begon men met de oprigting van *beelden* en het drukken en verspreiden van *boeken* en andere voorwerpen van godsvrucht. Straks werden er *altaren*, *kapellen* en wie weet hoevele altaren, aan Jesus' Hart toegewijd. De *toewijding* van enkele personen volgde spoedig. In onzen tijd begon die van *Congregaties*, *Vereenigingen*, *Religieuse Orden*, *Parochiën* en *Bisdommen*. In sommige landen, zoo als België, Italië, Frankrijk, zelfs Amerika, zijn de meeste, alle of bijna al de Diocesen aan Jesus' Hart gewijd. Voeg hierbij nog de zoo algemeen geworden *oefeningen* ter eere van Jesus' Hart, het gebruik of de verspreiding van zijn H. *Schapulier*, de *kleine Getijden*, de *Medailles*, de *Afbeeldingen*, de *Boeken*; hierbij de oefeningen der *negen liefdediensten*, der *zes Vrijdagen*, der *eerste Vrijdagen* der maanden; hierbij vooral die bijzondere *Vereenigingen* Jesus' Hart ter eere, van welke de

Eerewacht, de Eerherstellende Communie, Onze Lieve Vrouw van 't H. Hart, en het Apostolaat des Gebeds of het *H. Verbond van Jesus' Hart*, bij millioenen hunne leden tellen. Reken eindelijk de honderd duizenden *Pelgrims*, die nu jaarlijks, sedert 1873, op het graf der thans zalig verklaarde dienaar van *Jesus' Hart* gaan bidden, en de *honderden* van ijveraars en ijveraarsters die allerwege meer en meer deze heilrijke devotie verbreiden en te zamen met de Religiösen, Dames van het *H. Hart*, Missionarissen van het *H. Hart*, en zoovele anderen, die zich aan *Jesus* hebben toegewijd, voor de glorie van het goddelijk *Hart*, waken, werken en strijden; en gij zult waarlijk wèl niet meer behoeven, *Philothea*, om overtuigd te zijn, dat het *H. Hart* heeft gezegevierd, dat al de voorspellingen, daaromtrent gedaan, vervuld worden, en dat *Jesus*, volgens zijn woord, alle harten, vooral in onzen tijd, begint tot zich te trekken. Wat thans gevraagd wordt aan *Z. H. Pius IX*, dien God spare! *de toewijding* namelijk *van de Stad Rome, en de geheele wereld* aan *Jesus' Hart*, moge de kroon op dat alles zetten en tevens de thans zoozeer vervolgde *Bruid van Jesus* weder opbeuren en troosten.

En ik, — zal ik u al weer spreken van den ijver ter verspreiding? — Neen, *Philothea*! indien gij zelf niet vrijwillig en manmoedig uwe plaats kiest in zulk een leger, — wat zouden nog mijne woorden vermogen? —

OEFENING. Wijd u nogmaals geheel aan *Jesus' Hart* toe, en doe dezelfde toewijding — van uw

huisgezin, of uwe kinderen, of uwe onderhoorigen; — want die allen kunt gij toewijden aan Jesus' Hart. Zalig, zoo gij het begrijpt!

SCHIEDGEBED. Allerbeminnelijkst Hart van Jesus, mogten alle menschen, alle harten aan U toegewijd zijn; mogten allen U alleen als den Koning der harten erkennen!

VOORBEELD.

De H. *Maria Magdalena de Pazzi* hoorde eens na de H. Communie eene stem, die haar toeriep: „Kom, mijne Bruid.” Overtuigd, dat het Jesus was, die sprak, liep zij naar de plaats van waar de stem scheen te komen. Weldra hoort zij in de verte nogmaals dezelfde stem, en spoedig, terwijl zij overal in 't klooster zoekt, waar toch haar Bruidegom is, hoort zij ten derden male: „Kom, mijne welbeminde, ik wil u een levensregel geven, dien gij moet onderhouden, tot dat ik u oproep om in het land der levenden mijne glorie te genieten.” Hierop valt zij in eene diepe geestverrukking, waarin Jesus haar 20 regels voorschrijft waarvan de 18 deze is: „Gij zult voortaan, *in vereeniging met de geloovigen*, die de leden van mijn mijstiek ligchaam zijn, de *dagelijksche opdragt* van al uwe inwendige akten en van al uwe handelingen *op het altaar van mijn Hart* nederleggen.” 1) — Krachtiger aanbeveling van het *Apostolaat des Gebeds* is niet mogelijk. — Even zoe zeide

Jesus tot de H. *Mechtildis*, nadat Hij haar arm hart, na de H. Communie, aan zijn Hart gedrukt had: „Weet, dat ik de magt heb de harten der menschen met Mij te vereenigen door de begeerte, in dier voege, dat de mensch niet meer zich zelve begeert, maar *al zijne begeerten volgens mijn Hart regelt*. Ook is het noodig, dat 's menschen hart met Mij vereenigd zij in al zijne handelingen. Hetzij hij ete of slape, de mensch moet altijd in zijn hart kunnen zeggen: „Heer, in vereeniging met de liefde, waarmede Gij mij deze genade verleend hebt, en met hetgeen Gij zelf gedaan hebt toen Gij op aarde verkeerdet, offer ik u deze handeling op tot uwe glorie en ter verzorging van mijn ligchaam.” 1) — De Eerbiedwaardige Pater *Joannes Leonardus de Lettera*, Dominikaan, zag eens den goddelijken Zaligmaker in de gedaante van een jager, die met de speer in de hand de aarde rondging. „Wat doet gij? vroeg de die naar Gods. Jesus antwoordde: ik ben op de hartenjagt.” Help uw goddelijken Meester, die vooral door de devotie tot zijn H. Hart de harten opzoekt, wondt en tot zich trekt. Hoe meer gij werken zult, hoe meer Hij helpen zal. Geen pijl zal te vergeefs worden afgeschoten, en elk hart, dat gij uwen Jesus brengt, o hoe rijk zal het al de zegeningen van het goddelijk Hart op u doen nederdalen!

1) L. III. c. 23. p. 362 Duf. .p. 35.

JES EN TWINTIGSTE DAG.

DE DEVOTIE VAN ONZEN TIJD.

I. De *H. Gertrudis* had eens eene verschijning van den leerling dien *Jesus'* lief had. De Heilige durfde den Evangelist vragen: „Waarom hij niet, „tot nut der Kerk, al de bewegingen der goddelijke „zoetheid verklaard had, die hij zelf aan de Bron der „goddelijke borst had gesmaakt?” De Leerling der „liefde antwoordde: „De welsprekende taal van die „kloppingen des harten blijft bewaard voor den late- „ren tijd, opdat door het vernemen van die taal de „alsdan als verouderde en in de liefde Gods ver- „koelde wereld weder ontvlamd worde.” 1) Zeven jaren, na *Margareta-Maria's* dood, in 1697 heeft men, te Rome, de eerste verhandeling der zake van 't *H. Hart* met deze heerlijke openbaring begonnen. Men wilde er uit bewijzen, — en dit bewijs geldt nog, — dat de Devotie tot *Jesus' Hart* met groote wijsheid door den hemel was uitgesteld, (even als zulks met andere devoties in de *H. Kerk* heeft plaats gehad) tot dat haar ware tijd was gekomen. *Die tijd* is aangebroken; en hij leert u, *Philothea*, wèl op uwe hoede te zijn, dat ge geen deeltje der goede gaven Gods laat verloren gaan. Overweeg dus, wat meer naauw- keurig, wat gij hieruit leeren moet. — Vooreerst moet gij acht geven op den *persoon*, die de vereering

1 Insinuat. div. Piet. IV. 4.

van 't H. Hart komt leeren en aanbevelen. Het is *Jesus zelf*. De goddelijke Zaligmaker geeft reeds daardoor alleen te kennen, dat deze Devotie het ware *middel* is voor *den tijd* waarin Hij het komt brengen. Hij kent immers zijne uren en dagen, de steeds vernieuwde woede der helsche magten en de noodwendigheden der H. Kerk. Brengt, Hij zelf dat middel *nu*, en wel in *die welsprekende taal zijns Harten*, (zooals al wederom de leerling der liefde die noemde) dan is ook *nu* inzonderheid, in onzen tijd, dat middel nuttig en noodig. Gave God, dat zij allen hierop acht gaven, die belast zijn met de zorg voor de zaligheid der zielen! Doe gij ten minste, wat gij kunt, trouwe vereeerster van Jesus' Hart, om in onzen tijd dit heilmiddel van Jesus te doen kennen.

II. Dat de Devotie tot Jesus' Hart juist nu in onzen tijd een bijzonder *tegengift* aanbiedt tegen de woede des helschen vijands, zult gij nog duidelijker inzien, Philothea, als ge maar een weinig let op de *beginzelen* en op de *beweging* der booze wereld in onze dagen. Wat wil die booze in 't algemeen, en wat zoekt zij te bewerken? De verwijdering van Jesus Christus; die verwijdering uit den Staat, uit de scholen, uit de familiën, zoo mogelijk uit de Kerk zelve, en alzoo de vernietiging van het groote werk door Jesus gesticht. De vernieling van de tijdelijke magt des Pausen, de opsluiting van den H. Vader in het Vatikaan, de uitroeijing der kloosters, de verbanning evangengeneming der Bisschoppen en andere strijders voor waarheid en regt, dat alles, met honderden ge-

welddadigheden meer moet dienen tot hetzelfde doel: het Christendom te vernietigen, den mensch van Jesus af te scheuren en hem terug te brengen, tot het ongeloof en heidendom. Philothea, als gij iets weet van hetgeen er thans in de wereld plaats vindt, dan weet gij dit. Welnu; de devotie tot Jesus' Hart bedoelt en brengt juist het tegengestelde te weeg. Zij voert terug tot Jesus; zij geleidt tot die *innigste* kennis van Jesus; zij trekt en dringt den mensch tot het ware middelpunt van alle geloof en liefde. Door op Jesus, en vooral op zijn beminrend Hart te wijzen, geeft zij *licht*, om de snoode listen der wereld te erkennen, *kracht* om hare drogredenen te wederleggen, *moed en liefde*, om zich te inniger en hartelijker aan Jesus aan te sluiten. Wie de devotie niet kent, moge er een oogenblik aan twijfelen; let gij, voor u zelve, op de duizenden, die de wereld volgen, op hen die tegen de Kerk schrijven, op diegenen, die den haat tegen het heilige en goddelijke prediken, gij zult er niet één vinden, die onze devotie of kent, of hoogacht, of lief heeft. Zie integendeel op de braven, op de braveren, en op de braafsten onder de Christenen; gij zult bevinden, dat hunne liefde voor Jesus' Hart toeneemt, naarmate zij ijveriger en vooral moediger er voor uitkomen, ware en waarachtige leerlingen van Jesus te zijn. Ik mag hier niet bijvoegen: Kies! maar ik mag zeggen: Oordeel, en doe, naar hetgeen gij bevonden hebt. Wees dus ook niet beducht eenige ellendige betweters, zoo noodig, tot zwijgen te brengen; opdat Jesus niet op nieuw zegge: „Mijn

Har
von

II
ond
mak
een
gez
gen
Op
alle
spr
gee
dag
nee
voe
me
lev
her
zee
Je
ba
mo
he
oo
de
ni
Er
ge
on
w

Hart wachtte een vertrooster, een verdediger; en ik vond er geen."

III. Op al de *kwalen*, waaraan velen in onzen tijd onderhevig zijn, kunnen wij u hier niet opmerkzaam maken. Uit het reeds opgenoemde *beginsel* spruit een legioen te gelijk voort. Maar is niet reeds veel gezegd als wij er slechts één opnoemen: het verlangen namelijk, ja de *zucht naar zinnelijke genoegens*. Op alle manieren moet daaraan voldaan worden; in alle gesprekken loopt het daarop uit; alle harten, wij spreken van wereldsche, zijn daarvan vol. Ik wil hier geen tafereel ophangen, Philothea, van hetgeen gij dagelijks ziet, of ten minste dikwerf genoegzaam verneeemt. Hetgeen gij niet weet, wil ik u nog minder voorhouden. Maar dit weten wij beiden, dat vele menschen, en helaas! ook vele Christenen, bijna zóó leven, alsof er geen ander leven als dit aardsche voor hen bestond, dat de liefde voor de wereld maar al te zeer in vele harten heerscht, en dat alle klagten van Jesus over „*de koudheid, onverschilligheid en ondankbaarheid van de meesten*” alles behalve overdreven mogen heeten. — Welnu; hiertegen geeft ons de goedheid Gods het uitverkoren *middel*. Wetende, dat wij ook door de zinnen ten goede kunnen geholpen worden, opent Hij ons zijn goddelijk Hart. Hij opent het niet alleen, Hij biedt het ons aan met al zijne liefde. En Hij weet ook, dat door die liefde al onze verlangens bevredigd, aan al onze begeerten voldaan, al onze ware en wezenlijk goede lusten verzadigd zullen worden. Indien dit voor u nog een geheim ware,

Philothea, dan was het erg. Want voor de wereld alleen is het een geheim. Doch ik vertrouw, dat ge reeds begonnen zijt het te gevoelen, en verzeker u, in Jesus' Naam, dat gij het spoedig volkomen zult gewaar worden, indien gij het geschenk, door Jesus aangeboden, niet versmaadt. Dat geschenk is zijn goddelijk Hart, oneindig meer waard, dan alle schijn-gaven der boozen wereld. Dit goddelijk Hart, in deze devotie, zoo bijzonderlijk tot ons hart sprekend, onze zinnen zelve ten goede tot zijn Hart trekkend, zal u heilig en zalig maken. Beproof het; gij zult het gevoelen.

OEFENING. Offer aan Jesus een of ander voorwerp op, b. v. ter versiering van arme Kerken, of voor een arme, om zijn goddelijk Hart een nieuw blijk uwer liefde te geven.

SCHIETGEBED. O Hart van mijn God! en God van mijn hart! mijn deel in eeuwigheid!

VOORBEELD.

Boven is reeds verhaald, hoe de E. Pater *Hoyos S. J.* de devotie tot Jesus' Hart in Spanje verbreid heeft. Voegen wij er nog bij, hoe en door wie hij daartoe werd aangespoord. „Op den feestdag van het H. Sacrament (zoo lezen wij in het Handschrift, 1) dat zijn leven bevat) bij de H. Communie en gedurende zijne dankzegging, ondervond Bernardus de Hoyos de uitstekendste werking der liefde van Jesus' Hart.

1) Bij Dufau, Trésor. IV. p. 189 en 199.

Hij ontving de gave der kennis en der prophetie, en werd ingewijd in de wondervolle geheimen van de eeredienst van Jesus' Hart. Hij koos den vrijdag van het Octaaf van het H. Sacrament om zich geheel aan Jesus' Hart toe te wijden, en bezigde de akt van opoffering van den E. P. de la Colombière, die hij afschreef en onderteekende: „Aan het H. Hart van Jesus, zijn welbeminde en wel-beminnende leerling.” Hij gevoelde toen, met de grootste zoetheid, dat Jesus dit offer aannam, en in zijn Hart den naam van zijn vurigen leerling en van allen, voor wie hij bad, opschreef. — Op het feest der Heilige Apostelen Petrus en Paulus verschenen hem deze groote heiligen. De H. Petrus, van het H. Hart van Jesus sprekende, zeide hem, dat een zijner opvolgers een feest van dat H. Hart in de Kerk zou instellen. Op den feestdag van Maria Visitatie had hij het geluk den H. Franciscus van Sales en de Zalige Margareta-Maria Alacoque te zien. De H. Ignatius, zijn beminde Vader, verleende hem dezelfde gunst op zijn feestdag. — Hij kwam tot Bernardus vergezeld van den H. Franciscus Xaverius, onderhield hem een langen tijd over de devotie tot het H. Hart, en voegde er bij, „dat hij voor zijne kinderen eer voorbeheld, van deze devotie te mogen verspreiden.” — Deze belofte komt geheel overeen met hetgeen de Zalige Margareta-Maria dienaangaande voorspeld heeft. Zij sluit toch niemand uit, die zou willen medewerken. Bid ten minste, zoo gij anders niets zoudt kunnen, gelijk voortdurend de groote Apostel der Indiën, de H. Franciscus Xave-

rius, bad: „O Heer, Jesus Christus, *God van mijn hart*, door uwe H. Vijf wonden, die de liefde jegens ons U op het Kruis geslagen heeft, kom uwen dienaars te hulp, die gij door uw kostbaar bloed hebt verlost.” 1) Leer ook, gelijk de H. Franciscus van Borgia bidden: „O mijn God, als ik de wonde uwer geopende zijde als de poorte des hemels voor alle zondaren geopend zie; als ik denk, dat Gij door het bloed, dat uit uw Hart is gevloeid, aan Longinus zelven, die het met de lans doorboorde, het gezigt hebt teruggeschonken, dan zie ik de veroordeeling van mijnen nijd, van die drift, die mij mijn hart voor mijnen naaste doet sluiten.” 2) — Leer eindelijk, gelijk alle Heiligen, door eene ware devotie tot Jesus kruis en Jesus' Hart eerst uw hart ontvlammen, en dan anderen te doen branden. Heil u, zoo gij wordt uitverkoren tot ijveraar voor Jesus' Hart, en aldus voor Hem moogt werken, die zelf voor alle eeuwigheid uw overgroot loon zal zijn!

ZEVEN EN TWINTIGSTE DAG.

DE ONBEGRIJPELIJKE WAARDE EN ZOETHEID
DEZER DEVOTIE.

I. „Indien men begreep, zeide reeds de Zalige Margareta Maria meermalen, hoe aangenaam deze devotie aan Jesus en hoe nuttig zij voor het men-

1) Caraff. in Fasc. I. I. Cons. 8. 2) Opera L. V. n. 3.

schelijk hart is, dan zou er geen Christen zijn, hoe weinig liefde hij ook voor zijn Jesus bezit, die nog zou aarzelen deze godsvrucht ter liefde des Zaligmakers te beoefenen." De bewijzen voor de hooge waarde en onvergelykelijke zoetheid dezer devotie waren dan ook reeds in haren tijd overvloedig voorhanden. In onze dagen worden zij dagelijks vermenigvuldigd, om niet te zeggen verduizendvuldigd. Laat ons, ter opwekking tot meer ijver, een paar hoofdpunten dien-aangaande overwegen.

Vóór alles en boven alles, is deze devotie in geheel eigenlijken zin *de devotie van het hart*. Wat kan er aangenamer, liefelijker, aantrekkelijker gevonden worden? En van welk Hart? Wie zal het ons naar waarde beschrijven of schetsen? Jesus, God en mensch, is, mogen we zeggen, *het middelpunt der schepping*; het Hart van Jesus is als het middelpunt in Jesus. Naar het hart wordt altijd ons minnend hart getrokken. Het Hart Gods verdient die zoetste en liefelijkste aandoening van ons hart volkomen. Die zucht van de ziel tot haren God is ons ingeschapen; zij is nog sterker in ons geworden door Gods genade; en wat nu God als God niet heeft, dat is, een tastbaar, waarneembaar Hart, waartoe het onze getrokken zou kunnen worden, dat heeft Hij voor ons aangenomen in den tweeden Persoon der aanbiddelijken Drievuldigheid, is onzen beminnenden en beminnelijken Heer en Koning, Jesus. Waarlijk; wij hadden zulk eene geheimenis, zulke liefde niet uit kunnen denken; maar nu zij eens bestaat, nu God haar

geopenbaard heeft, nu ons hart al zijn lust en al zijn genoegen in die vereeniging met Gods Hart vinden kan; hoe zouden wij nu iets zoeters, zaligers, en tevens iets heiligers en verheveners kunnen uitdenken, dan deze devotie? Als ge dit niet begrijpt, Philothea, weet ik niet, wat gij nog zoudt begrijpen; of gij moet een hart hebben als een steen, dat voor het goddelijke niet klopt. Zoo zijn de harten der boozen; en daarom zal ook een ieder, die het booze doet en in het booze leeft, onmogelijk deze devotie kunnen beoefenen. Oefen u dus, gij, die braaf zijt, in het beschouwen, maar ook in het praktisch genieten van de hemelsche zoetheid en verhevenheid dezer devotie.

II. Gij kunt hier nog veel bijvoegen. Wij worden immers juist door deze devotie meer *regtstreeks* en op gansch *bijzondere wijze* gewezen en getrokken naar Jesus' Hart. Wat wil dit zeggen? Dit beteekent, dat wij daardoor als op eens, tot den *diepsten grond* der zaken doordringen. De *woorden* van Jesus leeren ons, wat Hij van ons begeert; *zijn Hart* doet ons eerst voor goed begrijpen, met welke *liefde* Hij ons leert. Jesus' *daeden* en *woorden* toonen zijne liefde; *zijn Hart* leert ons beseffen, hoe innig, hoe goddelijk die liefde was. Kortom, de andere geheimen leeren ons, wat Jesus leerde of deed; dit geheim doet ons kennen, *hoe, op wat wijze, met welk hart* de goede Jesus het gedaan en geleerd heeft. Wij worden dus als van de stralen tot het middelpunt, van de kanalen tot de Bron, van het heerlijk schitterend licht en de zalig koesterende warmte tot de

Zon zelve geleid. Dàar vinden wij in eens alles. Van daar ook, dat men dezer devotie zoovele schoone en treffende benamingen gegeven heeft. Zoo heet zij *de kroon aller devoties*, daar allen door deze hare volkomene schoonheid erlangen. Zoo heet zij ook *de levenwekkende geest*, waardoor allen haar hemelsch leven en goddelijke werkkraft verkrijgen. Zoo is zij zelfs, niet alleen de eerste, „*de koningin der devoties*,” en de *lievelingsdevotie* der goede harten, maar ook *de pit en kern*, de *quintessentie* en het *kort begrip* van onze gansche heilige godsdienst genoemd. Veel is zeker daarmede gezegd; zoo men 't wèl begrijpt, toch geenszins te veel. Al de leerstukken der H. Kerk hangen werkelijk met deze devotie samen; de gansche zedenleer is er eveneens in bevat. En weder hierom is zij werkelijk *de school der deugden*, en zij alleen voldoende, om onfeilbaar zeker, en in korten tijd, nieuwe heiligen te vormen. Dit laatste is dan ook door Jesus zelven onder *zijne beloften* opgenomen. En mogt gij twijfelen, Philothea, beproef het. In korten tijd zal u deze devotie nader bij Jesus brengen, dan gij zonder haar in lange jaren zoudt komen. Maar is dan ook zulke devotie geen artsenij voor uw hart, geen honig voor uwe ziel, geen balsem uit den hemel voor u nedergedaald?

III. Nog één punt, Philothea, in weinige woorden: de devotie tot Jesus' Hart bevat werkelijk alles, wat wij op aarde kunnen wenschen. Zij is als het compas op deze wereldzee, de geleibrief naar ons vader-

land, de toegangskaart voor het eeuwig Sion. Wilt gij het bewijs? De regtvaardigen leidt zij binnen in de geheimen van het *inwendig leven* van Jesus; daar vindt hij al de schatten der eindeloze liefde. Aan de zondaren toont zij den weg tot *boete* en *reiniging*; het verstoktste en versteendste hart weet zij te treffen en te vermurwen. Voor beiden, geregten en ongeregten, opent zij de poort ter zaligheid, dat is tot het vast en onwrikbaar *vertrouwen*, door te zeggen: „Zie, zoozeer heeft God u bemind, ook den laatsten druppel van zijn goddelijk bloed heeft dit Hart voor u vergoten.” Voor allen eindelijk is dezelfde devotie een spoorslag tot ijver; voor allen een soort van dwangmiddel tot wederliefde; voor allen eene bron van de rijkste zegeningen, van allen zegen, naar het eigen woord en de goddelijke beloften van den eeuwig getrouwen Jesus.

En denk niet, Philothea, — wat sommigen zelfs gezegd hebben, — dat wij dit ook in Jesus' lijden, of in zijn H. Sacrament kunnen vinden. Wij loochenen dat niet, maar beweren, dat juist deze devotie die twee genoemde en 'al de anderen in zich bevat, dat juist zij daaraan de volkomen kracht mededeelt, en dat zij, daarvan niet gescheiden, al de beminlijkheid van Jesus Persoon, om wien het toch alleen te doen is, in de zoetste en tevens levendigste kleuren aan ons vertoont. O waarlijk hemelsche, goddelijke devotie, wie zou u dan niet omhelzen? Wie zou naar dit Compas niet verlangen, dezen geleibrief niet vragen, deze toegangskaart tot het Rijk der har-

ter
ze
he
nie
zo
I
lev
de
sta
ben
zijn
ope
gew
uitg
plac
op
in
well
Een
van
kom
Mee
hart
men

ten en tot den Koning der harten niet — rooven, zeg ik, indien zij anders niet te krijgen ware.

OEFENING. Denk een weinig aandachtiger na over het punt, wat u het meeste getroffen heeft, en vernieuw uwe opdracht aan Jesus' Hart.

SCHIETGEBED. O Jesus Hart, bron van eindelooze zoetheid, kom, en verzadig mij geheel, en alleen.

VOORBEELD.

Is de devotie tot Jesus' Hart bijzonder zoet in het leven, „hoe zoet zal het niet zijn te sterven, — zegt de Bevoorregte van Jesus' Hart zelve, — na eene standvastige liefde tot Jesus' Hart betoond te hebben.” Een der getuigen is de H. *Bonaventura*. In zijn leven riep hij uit: „O zalige lans, die zulk eene opening hebt mogen maken! Was ik in uwe plaats geweest, ik zou uit de zijde van Jesus niet weêr zijn uitgegaan, en ik zou gezegd hebben: *Hier is mijne rustplaats voor eeuwig*” Bij zijn dood rigtte hij zijn oogen op tot den gekruisten Verlosser, en ontsliep hij zalig in de omhelzing van die wonden en die open zijde, welke hij zoo vurig in zijn leven vereerd had. 1) — Een ander getuige is de H. *Edmund*, Aartsbisschop van Kantelberg. 2) Toen hij bemerkte, dat zijn uur gekomen was, drukte hij het beeld van zijn gekruisten Meester met vervoering aan de lippen, en aan het hart. Bij de wond van het allerheiligst *Hart* gekomen riep hij uit met de Bruid van het Hooglied:

1) Duf. VI. 159. 2) Ginther p. 224.

„Hij geve mij een kus van zijn mond,” — voegde er in hemelsche blijdschap bij: *Nu zult gij met vreugde drinken uit de bronnen des Zaligmakers*, en gaf daarna zijnen geest als aan het Hart van Jesus over, dat hij voor eeuwig ging genieten. — Wij lezen van P. Joannes Cardinaal S. J., dat hij altoos eene vurige liefde tot Jesus' Hart koesterde. Toen hij de laatste H. Sacramenten ontvangen had, wijdde hij zich nogmaals geheel toe aan Jesus' Hart, en zie! het kruisbeeld nadert tot hem op wondere wijze, Jesus Christus omhelst hem, en hij sterft aan het Hart van Jesus. 1) — De Z. E. P. *Roothaan*, generaal der Sociëteit van Jesus, een der ijverigste verspreiders der devotie tot Jesus' Hart, schreef eens aan den beroemden P. de Ravignan: „Het Hart van Jesus stort bloed uit; het Hart van Maria, alhoewel doorboord, geeft geen bloed; dit is ons martelaarschap bij gebrek aan het eerste.” Toen nu aan P. de Ravignan op zijn sterfbed werd aangekondigd, dat men het feest der vijf wonden en van Jesus' Hart ging vieren, antwoordde hij blijde: „O het Hart van Jesus, welk eene schoone poort om den hemel in te gaan;” omhelsde het kruisbeeld en stierf zalig in den vredeskus des Heeren. Wilt gij ook zoo zalig sterven, tracht even zoet en rustig in Jesus' Hart te leven. Zoeter devotie zult gij niet vinden, gelijk ook Israël maar één *land van Belofte* kon vinden, dat van melk en honig vloeide. Jesus' Hart is dat land voor allen, die er in wonen willen.

1) P. J. Weijer. Fil. Adopt. III. 1.

ACHT EN TWINTIGSTE DAG.

DE GEMAKKELIJKHEID DEZER DEVOTIE.

I. Het hart van den mensch roept helaas! zoo spoedig uit: „er is een leeuw op den weg,” — „dat kan ik niet.” Het eerste is op echt Oostersche, het andere op regt prozaïsche wijze uitgedrukt; maar beide verstaat gij. Men wil wel iets doen; doch het liefst weinig; en de minste moeijelijkheid houdt ons tegen, om, ten minste met moed en volharding, eene devotie te beoefenen. Welnu, Philothea, hier hebt gij eene devotie, die *uiterst gemakkelijk* is. *Het hart*, — zie daar alles wat zij vordert. Geef een weinig goeden wil, en alles is verrigt. En dān, zulke vruchten! zulk een zegen! zulk eene zaligheid! Om u hiervan des te inniger te overtuigen, zult gij dezen dag in het kort overwegen, hoe gemakkelijk niet slechts deze godsvrucht in het algemeen, maar zelfs hoe gemakkelijk hare verschillende voornaamste oefeningen, of zoogenaamde onderdevoties zijn. Wij willen ze hier opnoemen, Philothea, want behoeft gij die niet allen te beoefenen, gij dient ze ten minste te kennen. 1. *Het Broederschap van Jesus' Hart* eischt dagelijks: één *Onze Vader*, één *Wees gegroet*, het *ik Geloof in God den Vader*, en het kleine schietgebed: „*O zoet Hart van Jesus, geef dat ik U altijd meer beminne.*” Is dat niet weinig, en niet gemakkelijk bij het morgen- of avondgebed te voegen, om deelachtig te worden

aan een schat van aflaten? — 2. Het *Apostolaat des gebeds* (of *H. Verbond* van Jesus Hart) vordert dat gij eens per dag uwe intenties vereenigt met die van Jesus' Hart; en geeft daarvoor, behalve nog bijzondere aflaten, dat gij deelachtig zijt aan al de verdiensten en goede werken van meer dan 120 *Religieuse orden en Congregaties*. Is dat niet gemakkelijk? 3. Het Broederschap van *O. L. V. van 't H. Hart* vraagt niets anders, dan dat gij 's ochtends en 's avonds bidt: „Onze Lieve Vrouw van 't H. Hart bid voor ons.” Is dat moeilijk? — 4. De *Eerherstellende Communie* bestaat daarin, dat gij u laat opnemen in eene reeks of *Serie* van personen, die eens in de maand, (òf eens in de week) ter Communie gaan, op een bepaalden dag, of zoo er belet komt op een anderen dag. Is dit iets wat bijzondere moeilijkheid verwekt? — 5. De *Eerewacht* van Jesus' Hart geeft u, het is waar, een uur, waarop gij u met Jesus in het H. Sacrament vereenigt; maar ook dit kan door de bloote intentie geschieden, en bij elk uwer werken, ware het ook eene wandeling of ontspanning worden uitgeoefend. Kon het gemakkelijker? 6. Het *Schapulier* van Jesus' Hart behoeft gij slechts te dragen, om er de zegeningen van te genieten. 7. Het *Genootschap der XXXIII* vraagt weder eene Communie in de maand, en geeft u kans om er XXXII te verdienen. — Is dit al wederom niet ligt genoeg te vervullen, zoo iemand een weinig ijver voor Jesus' Hart bezit? Ja, Philothea, tel eens, zoo gij wilt, al deze oefeningen te zamen en bereken den tijd, die zij el-

ken dag van u vorderen; gij zult vinden, dat een persoon van goeden wil in 4 of 5 minuten al deze oefeningen te zamen elken dag kan verrigten. En dat zult gij toch zeker wel niet veel noemen, noch moeilijk te volbrengen vinden, zoo gij toch iets voor den hemel wilt doen. Jesus' Hart verdient eindeloos meer; zorg althans, dat gij iets aanbiedt.

II. Wat zal dan uw besluit moeten zijn? — Dat gij eenige dezer oefeningen uitkiest, en getrouw, wat gij u voorneemt, onderhoudt. Gij kunt er een of ander gebed ter eere van Jesus' Hart bij doen, zoo als: *de Litanie van 't goddelijk Hart*; of *de daggetijden*, of *de devotie tot Jesus' Hart in doodstrijd verkeerend*, die gij allen kunt vinden in vele boeken, met name in „*De schat der harten, die Jesus en Maria liefhebben.*” Zoo zult gij, zonder eenige moeite, en op de beste wijze de devotie tot Jesus' Hart beoefenen en er de onberekenbaar rijke en hemelsche vruchten van plukken. — IJverige Philothea! Als God veel van ons hart vroeg, om aan zulke gunsten deelachtig te worden, dan nog zouden wij met alle kracht tot dat doel moeten werken. Maar is het nu niet dubbel verwonderlijk, dat juist voor zoovele schatten, en vooral voor de gunst van het goddelijk Hart te mogen vereeren, zoo bijzonder weinig en zulke gemakkelijke oefeningen gevorderd worden! 't Is hier waarlijk: Hart voor hart, en Alles voor niets.

III. Maar de overweging, zult gij zeggen, die is toch niet zoo gemakkelijk. — Goede Philothea, de meditatie kan aanvankelijk eenige moeilijkheid schij-

aan een schat van aflaten? — 2. Het *Apostolaat des gebeds* (of *H. Verbond* van Jesus Hart) vordert dat gij eens per dag uwe intenties vereenigt met die van Jesus' Hart; en geeft daarvoor, behalve nog bijzondere aflaten, dat gij deelachtig zijt aan *al de verdiensten en goede werken van meer dan 120 Religieuze orden en Congregaties*. Is dat niet gemakkelijk? 3. Het Broederschap van *O. L. V. van 't H. Hart* vraagt niets anders, dan dat gij 's ochtends en 's avonds bidt: „*Onze Lieve Vrouw van 't H. Hart bid voor ons.*” Is dat moeilijk? — 4. De *Eerherstellende Communie* bestaat daarin, dat gij u laat opnemen in eene reeks of *Serie* van personen, die eens in de maand, (òf eens in de week) ter Communie gaan, op een bepaalden dag, of zoo er belet komt op een anderen dag. Is dit iets wat bijzondere moeilijkheid verwekt? — 5. De *Eerewacht* van Jesus' Hart geeft u, het is waar, een uur, waarop gij u met Jesus in het H. Sacrament vereenigt; maar ook dit kan door de bloote intentie geschieden, en bij elk uwer werken, ware het ook eene wandeling of ontspanning worden uitgeoefend. Kon het gemakkelijker? 6. Het *Schapulier* van Jesus' Hart behoeft gij slechts te dragen, om er de zegeningen van te genieten. 7. Het *Genootschap der XXXIII* vraagt weder eene Communie in de maand, en geeft u kans om er XXXII te verdienen. — Is dit al wederom niet ligt genoeg te vervullen, zoo iemand een weinig ijver voor Jesus' Hart bezit? Ja, Philothea, tel eens, zoo gij wilt, al deze oefeningen te zamen en bereken den tijd, die zij el-

ken dag van u vorderen; gij zult vinden, dat een persoon van goeden wil in 4 of 5 minuten al deze oefeningen te zamen elken dag kan verrigten. En dat zult gij toch zeker wel niet veel noemen, noch moeilijk te volbrengen vinden, zoo gij toch iets voor den hemel wilt doen. Jesus' Hart verdient eindeloos meer; zorg althans, dat gij iets aanbiedt.

II. Wat zal dan uw besluit moeten zijn? — Dat gij eenige dezer oefeningen uitkiest, en getrouw, wat gij u voorneemt, onderhoudt. Gij kunt er een of ander gebed ter eere van Jesus' Hart bij doen, zoo als: *de Litanie van 't goddelijk Hart*; of *de daggetijden*, of *de devotie tot Jesus' Hart in doodstrijd verkeerend*, die gij allen kunt vinden in vele boeken, met name in „*De schat der harten, die Jesus en Maria liefhebben*.” Zoo zult gij, zonder eenige moeite, en op de beste wijze de devotie tot Jesus' Hart beoefenen en er de onberekenbaar rijke en hemelsche vruchten van plukken. — IJverige Philothea! Als God veel van ons hart vroeg, om aan zulke gunsten deelachtig te worden, dan nog zouden wij met alle kracht tot dat doel moeten werken. Maar is het nu niet dubbel verwonderlijk, dat juist voor zoovele schatten, en vooral voor de gunst van het goddelijk Hart te mogen vereeren, zoo bijzonder weinig en zulke gemakkelijke oefeningen gevorderd worden! 't Is hier waarlijk: Hart voor hart, en Alles voor niets.

III. Maar de overweging, zult gij zeggen, die is toch niet zoo gemakkelijk. — Goede Philothea, de meditatie kan aanvankelijk eenige moeilijkheid schij-

nen te hebben, vooral, wegens uwe al te groote bezorgdheid, gejaagdheid, en uw al te kleinen moed. Beproof het echter een korten tijd met ijver, en gij zult zien, dat gij u bedrogen hadt. En waren ook de andere stoffen ter overweging soms minder voor u geschikt, ook dan nog zullen die, welke Jesus' Hart aangaan, u spoedig van de gemakkelijksten worden. Immers; Wat hebt gij te doen? U af te vragen: *wat denkt Jesus?* wat *gevoelt Hij*, bij dit of dat woord, bij deze of gene daad, bij dit of dat lijden, in zijn H. Hart? Wat *vraagt* wel dat goddelijk Hart van het mijne? *Waarom* komt Hij en woont Hij in mijn Hart? en zoo wijders, — allen vragen, waarop het hart dra het antwoord gereed heeft, en ook dan nog, als het verstand, om zoo te zeggen, schijnt te zwijgen, datzelfde hart het antwoord *gevoelt*. Oefen u dus ernstig. — Lees eerst een of ander kort punt. Sluit dan uw boek; plaats u in den geest vóór Jesus' Hart. Rigt uwe vragen, zoo gij wilt, regstreeks tot Jesus. Gij zult weldra ondervinden, dat Hij u het antwoord niet schuldig zal blijven. Heil u, zoo gij dit begrijpt, en dezen weg inslaat.

OEFENING. Mediteer vijf minuten op de vraag: Wat heb ik in dit boek geleerd? — En zoo het weinig is; herlees het op nieuw.

SCHIETGEBED. O allerliefst en allerzoetst Hart van Jesus, hoe kunnen er nog Christenen zijn, die de gemakkelijke en de zoetheid der liefde tot U niet begrijpen?

I
heil
oma
wa
een
Cat
dni
ove
geh
geb
tot
ken
en
is
Zoo
ik
Blo
har
verl
de
op
D
toev
gen
vele
der
haan

VOORBEELD.

De gemakkelijkheden dezer devotie kunt gij van alle heiligen leeren. Kiezen wij eens eene der moeilijkste omstandigheden van hun leven, *die*, bij voorbeeld, waarin ook zij, die ware vrienden van Jesus, door eene soort van wanhoop overvallen werden. — *De H. Catharina van Senen* werd eens door eene list des duivels tot wanhoop bekoord. Die booze wilde haar overtuigen, dat zij niet zalig kon worden, en dat zij geheel haar leven in louter begoochelingen had doorgebracht. Wat doet nu de Heilige? Zij wendt zich tot de barmhartigheid Gods en bidt: „Heer, ik bekken, dat ik tot nu toe in de duisternis geweest ben, en zeer slecht geleefd heb; maar mijn geneesmiddel is *in de Wonde* van Jesus Christus, uw dierbaren Zoon, en mijn allerzoetsten Zaligmaker. Daarin wil ik mij met vertrouwen verbergen; ik zal in zijn *H. Bloed* al de vlekken mijner zonden verbergen en mijn hart met heilige begeerten vullende, zal ik mij altoos verheugen in mijn Schepper en Verlosser.” 1) Ziedaar de wanhoop in vreugde verkeerd door het vertrouwen op Jesus' Hart.

De gelukzalige *Maria der Engelen* wist ook deze toevlugsplaats te vinden. Insgelijks door vrees bevangen, en meenende te kunnen bedrogen zijn wegens hare vele zonden, zocht zij dit reddingsoord door de hulp der gezegende Moeder des Heeren. Toen verscheen haar de H. Maagd met het kind Jesus op de armen,

1) Dufau. III. 54.

en sprak haar toe: „Wees niet bedroefd, mijne dochter; mijn Zoon heeft uwe tranen aangenomen; Hij wil dat zijn bloed u tot heil zij; nader tot Hem.” Zij nadert; en het kind Jesus neemt van het water en bloed, dat uit zijne H. zijde vloeit, besprengt er haar hoofd mede, en zegt: „Ja, mijne dochter ik wil, dat mijn bloed u genadig zij; beleedig mij niet meer.” En van toen af gevoelde zij eene onuitsprekelijke vreugde en een brandend verlangen, dat alle schepselen mogten deel hebben aan de eindelooze verdiensten van Jesus Christus.” 1) —

Welke moeilijkheden u ook overvallen, en in wat staat van dorheid, afgematheid of zelfs kleinhartigheid gij u ook moogt bevinden, — het kan u niet moeilijk zijn op den gekruisten Jesus uwe oogen te vestigen, de wonde zijner H. zijde met aandacht te beschouwen, uw hart aan uwen eenigen en eeuwigen Heer en Meester te offeren. En dit is voldoende.

Wat wilt gij, zegt Jesus tot U, gelijk hij eens tot de *H. Lutgardis* zeide: „*Uw Hart, o Heer,*” antwoordt de Heilige. — Spreek ook zoo, en Jesus zal hervatten, zoo als toenmaals: „*Ik wil ook het uwe.*” Dan zult gij tot rust komen, in vrede zijn, en, in vereeniging met Jesus' Hart, over Golgotha naar den Thabor wandelen.

1) Dufau. III. p. 53.

NEGEN EN TWINTIGSTE DAG.

EENIGE BIJZONDERE OEFENINGEN TER EERE
VAN JESUS' HART.

I. Eer wij voor het oogenblik scheiden van de zoete Maand van Jesus' Hart, en met het doel om van dat Hart zelfs nooit gescheiden te worden, moet ge, Philothea, nog een half uurtje nadenken over eenige bijzondere oefeningen, die gij voortdurend ter eere van Jesus' Hart kunt onderhouden. De keuze blijft vrij, zoo gij maar iets doet, dat u gestadiger en inniger met dat goddelijk Hart verbindt. Lees dus, en leer.

1ste Oefening. *Plaats in uwe kamer eene afbeelding van Jesus' Hart.* Gij kent Jesus' belofte, dat overal, waar die afbeelding zal geplaatst en vereerd worden, zijne rijkste zegeningen zullen nederdalen. Wat gij zoo ongeveer voor die afbeelding doen moet, heeft reeds van ouds de vrome Karthuiser, Joannes *Landspersg*, aldus uitgedrukt: „Ga dikwijls voor die afbeelding bidden, of beschouw die in het voorbijgaan, „om uw hart tot God op te heffen. Gij zoudt ook somtijds in zoete godsvrucht dit beeld, dat is Jesus' Hart, met eerbied kunnen omhelzen, en u voorstellen, dat gij op het werkelijk goddelijk Hart van den Heer Jesus uwe lippen drukt. Gij zult tevens zorg dragen uw hart in dat Hart te doen doordringen, „en den geest van Jesus' Hart met al zijne genade,

„waaraan Hij schatrijk is, in uw hart op te nemen.” 1)
 Gij kunt ook die afbeelding op de Vrijdagen of
 Feesten versieren en daarvoor nu en dan uwe op-
 dragt of toewijding vernieuwen. Vergeet vooral niet
 de gedaante van die afbeelding diep in uw hart te
 prenten. 't Is een spoorslag ten leven.

II. 2de Oefening. *Tracht gestadig, waar gij u ook
 bevindt, het H. Hart van Jesus door uwe schietgebe-*
den, als door even zoovele liefdepijlen, te treffen. Zoo
deed b. v. de H. Aloysius, van wien de H. Maria- Mag-
dalena de Pazzi na eene geestvervoering getuigde:
 „Toen hij op aarde was, wierp hij liefdepijlen in het
 „Hart van het Eeuwig Woord; nu hij in den hemel
 „is, rusten diezelfde schichten in zijn eigen hart, daar
 „hij nu de vereeniging met God geniet, welke hij
 „door zijne akten van liefde en zijn omgang met God
 „(door de pijlen beteekend) verdiend heeft.” — De
 Heilige verwierf mede daardoor op denzelfden dag
 ('s Vrijdags na het Octaaf van H. Sacramentsdag, 1591)
 te mogen sterven, waarop later het Feest van Jesus'
 Hart, volgens Jesus' wil gesteld is. Om dezelfde re-
 den wordt hij, in sommige Litaniën „*allervurigste ver-*
eerder van Jesus' Hart” genoemd, en hebben velen
 door zijne voorspraak eene uitstekende liefde tot Jesus'
 Hart verkregen.” 2). — De beste schietgebeden zijn
 die, welke de Heiligen gebezigd hebben, of die gij
 zelf uit uw hart met ware liefde we t te vormen.

1) Pharetra div. amoris. 2) P Croiset. Nilles. bl. 618. T. II.

Tracht vertrouwelijk met Jesus' Hart om te gaan; de woorden zullen van zelf uit uw hart vloeijen.

3de Oefening. *Vraag al, wat gij van God begeert, door het Hart van Jesus.* Dit hebben voor eeuwen reeds, de Heilige Zusters *Mechtildis* en *Gertrudis* geleerd en gedaan. En tot de Eerbiedwaardige *Maria der Menschwording*, ook wel de Fransche *Teresia* genoemd, sprak eens de Heer zelf, toen zij om iets bad, wat zij maar niet verkrijgen kon: „*Vraag mij door het Hart van mijn allerminnendste Zoon Jesus*; wegens dat Hart zal ik u verhooren en gij zult verkrijgen wat gij vraagt.” 1) Dit is hetzelfde wat de H. Kerk doet, als zij alles vraagt door *Christus, onzen Heer*; slechts let gij daarbij inzonderheid op Jesus' H. Hart, op Jesus' liefde.

4de Oefening. *Verbreid zooveel mogelijk de devotie tot Jesus' Hart.* Leer ten dien einde zelve die godsvrucht zoo goed mogelijk kennen, en beschouw als voor u gezegd, wat Jesus tot de bevoorregte Zalige *Margareta-Maria* gezegd heeft, toen Hij haar opwekte om deze godsvrucht te verbreiden, *als een der laatste uitrindingen zijner goddelijke liefde*, waardoor Hij vele harten tot zich wilde trekken. Deze oefening is vooral *praktisch*, niet moeilijk, en eene goudmijn voor uwe ziel.

5de Oefening. *Vergelijk dikwijls uw hart met dat van Jesus, en onderzoek u volgens dat goddelijk Hart.* Deze oefening is vooral aangeraden door den even

1) Lib. II. c. 10. L. III. c. 13.

geleerden als godvruchtigen P. Jac. *Alvarez de Paz*. Want „dat Hart, zegt hij, is de weg, waardoor wij tot de eeuwige verblijven komen: dat is, tot Christus' godheid; en de deur, waardoor wij ingaan tot de beschouwing der godheid.” Ook zult gij gemakkelijker uwe fouten ontdekken, als gij uw hart bij het licht van Jesus' Hart onderzoekt, en de geringheid uwer deugden inzien, als gij de deugden van dat goddelijk Hart beschouwt. De wijze is ligt te vinden, door b. v. te vragen: Hoe zou Jesus dit of dat gezegd of gedaan hebben? Was mijn gedrag bij deze of die omstandigheid zoo, dat het Jesus' Hart niet onwaardig was? enz.

III. Er zijn zeker nog vele andere oefeningen ter eere van Jesus' Hart, goede Philothea: maar de genoemden kunnen u leeren, hoe rijk deze goudmijn is, waarin gij het goud der zuiverste liefde voor uw hart kunt vinden. De hoofdzaak blijft altoos: u Jesus Hart voor te stellen, aan Jesus' Hart te denken, Jesus' Hart na te volgen, tot Jesus' Hart te verzuchten, aan Jesus' Hart u toe te wijden, kortom: uw hart geheel en onverdeeld aan Jesus' Hart te schenken. Hierbij is noodig, dat ge deze oefening een weinig aanhoudt; anders dringt zij niet genoeg door in uw hart, en kunt gij er de zoetheid niet goed van genieten. Onderzoek u hart, of gij ten minste eenige oefeningen onderhoudt, en op welke wijze?

OEFENING. Versier een beeldje van Jesus' Hart met verse bloemen, om, den laatsten dag, uwe aandacht te vernieuwen.

SCHIETGEBED. Beminnelijkste aller Harten van mijn God en Zaligmaker, maak, dat ik U nooit vergete in mijn leven en bij mijn dood.

VOCRBEELD.

Mogt iemand nog vreezen, dat zijne vroegere fouten en misslagen het Hart van Jesus al te zeer van hem verwijderd hebben, om thans zijn vertrouwelijken omgang te kunnen genieten, hij leze de gunsten door Jesus' goedheid aan de boetvaardige Heilige *Margareta van Cortona* bewezen. Dikwijls verscheen haar Jesus hangend op het kruis, om hare liefde voor zijn lijden te beloonen. Zelfs openbaarde Hij haar de smartelijkste omstandigheden van zijn H. lijden. Somtjids vroeg zij van haren kant, in den ijver harer liefde: „Beminnelijke Zaligmaker, zal ook ik eens gekruisigd worden?” En Jesus antwoordde: „Ja, doch niet op een kruis, maar door de beproevingen.” Op zekeren dag sprak Hij tot haar: „Leg uwe handen op de nagelen van mijne handen.” „Ach: Heer! zuchtte de heilige vol ootmoed, ik ben zulke eene eer niet waardig.” Alstoen opende voor haar de Verlosser de wonde zijner zijde, toonde haar zijn Hart, en liet haar de plaats zien, welke zij innam. Bij dit treffend gezigt, werd hare ziel van liefde ontvlamd, en scheen zij zich van haar ligchaam te scheiden, om zich in die goddelijk wond te verdiepen, en daarin zoo zeer met Jesus vereenigd te worden, dat zij leefde van zijn leven. Op het feest der H. Magdalena mogt zij nogmaals die zoete

wonden des Zaligmakers aanschouwen, en aange-
moedigd door zooveel goedheid durfde zij vragen, of
eens alle menschen die H. Wonden in het laatste
oordeel zouden zien? „Ja, antwoordde de goddelijke
Meester; maar deze wonden zullen eene groote bron
van vreugde voor de gelukzaligen, en eene eeuwige
beschaming voor de verworpenen zijn.” 1) — Leer
van deze Heilige zonder grens te vertrouwen. „Het
komt mij voor, zegt de H. *Franciscus van Sales*,
als ik de open zijde van onzen goddelijken Zalig-
maker en daarin zijn H. Hart beschouw, dat onze
harten romdom Hem geschaard zijn en Hem hulde
bewijzen als aan den oppersten Koning der harten.”
En hij voegt er bij: „Dat Hij voor altoos ons hart
zij!” Beschouw Jesus ook zoo; bedenk, dat Hij de
Magneet en de Koning der harten is; de bijzondere
oefeningen zullen van zelf volgen. Uw hart zal ge-
trokken worden; het zal spreken; het zal hooren
spreken; het zal als een pijl tot God opvliegen, als
een dauw van hemelschen zegen zien neder dalen,
als een tortelduif in de open steenrots rusten,
kortom, al datgene en juist datgene vinden en ten
uitvoer brengen, wat de koning der harten door het
Hem onderdanig hart wil gedaan hebben. Och! mog-
ten toch de menschen eens begrijpen, wat eindelooze
schatten voor hen in Jesus' Hart te vinden zijn!
Mogten zij die goudmijn kennen, die even onuitput-
telijk is als de eindelooze liefde.

1) Huguet, Dév. en Exp. p. 208.

DE

I.

van

de

Phil

med

ik

zet

zels

ook

zijn

Par

klo

der

kin

Sie

ge

gl

ve

al

da

zi

te

d

tr

b

DE ERTIGSTE A G.

DE TRIOMF VAN JESUS' HART IN ONZEN TIJD.

I. Het is billijk, dat wij deze maand, en deze reeks van Overwegingen sluiten, met een vluchtigen blik op *de zegepraal van Jesus' Hart* te werpen. Indien gij, Philothea, de negen en twintig hier voorafgaande meditaties met ijver verrigt hebt, dan is ook uw hart, ik ben hier zeker van, voor Jesus gewonnen. Welnu; zet dan de kroon op uw werk, door niet alleen u zelve aan Jesus' Hart van harte toe te wijden; maar ook door het goddelijk Hart geluk te wenschen met zijn goddelijken triomf. Gij zijt begonnen met het Paradijs, voortgegaan tot het Sion dezer aarde, opgeklimmen tot het hemelsch Jerusalem, van daar wederom naar de aarde teruggekeerd, om er de werking van Jesus' Hart, met het oog op het eeuwig Sion, te beschouwen; beschouw nu, wat hier reeds gedaan is en nog in onzen tijd gedaan wordt, om de glorie van Jesus' Hart in het hemelsch vaderland te verhoogen. Ook deze overweging is hoogst nuttig, al leerde ze u niets anders, als de vaak in de laatste dagen uitgesproken waarheid, „dat er als een geheimzinnige stroom in Jesus' Kerk rondgaat, die alle harten tot Jesus' Hart wil voeren,” en dat alligt door dit middel, naar het woord van den grooten Pius, de triomf der H. Kerk in onzen tijd zal bevorderd en bewerkt worden.

II. Overweeg dan in de eerste plaats den steeds toenemenden ijver van de Bisschoppen, Priesters en Kloosteroversten, om zich zelven en hunne onderhorigen aan Jesus' Hart op bijzondere wijze *toe te wijden*. In Italië hebben het bijna al de Bisschoppen, meer dan 150 gedaan, in België allen, in Frankrijk de meesten, in andere landen, tot Amerika, China en de verste missies toe, zeer velen. En wat verwachten die Opperherders van deze toewijding voor hunne Bisdommen? Den triomf van Jesus' Hart over de harten hunner weerspannige kinderen, de zegepraal van de zaak der H. Kerk, de vermeerdering van alle christelijke deugden, waar Jesus' Hart het toonbeeld van is. Hunne herderlijke brieven kunnen het getuigen.

De Pastoors voor hunne parochiën, de Oversten der kloosters voor hunne gemeenten, de Generaal zelfs der Zouaven voor zijne dapperen, — allen verwachten hetzelfde heil en denzelfden triomf van het beminnelijk Hart des goddelijken Leeraars. In dat alles ligt dan ook tevens een krachtig bewijs, dat Jesus' Hart begint te triomferen. De bazuin heeft weerklonken, de strijders zijn opgeroepen, de zegevaan is verschenen, de hel zelve toont dagelijks zichtbaarder en tastbaarder, hoe zij beeft voor die magt, en voor de strijdleus „*met Jesus' Hart*,” van bittere woede siddert.

Uw pligt is er door getoond, Philothea; gij ziet, onder welke banier gij strijden moet. Wijd u zelve aan Jesus' Hart toe, om te behooren tot die uitgeloozen schare. Wijd al de uwen aan Jesus' Hart toe, opdat

niets
Jesu
II.
vind
rigte
prac
trion
Mon
natie
Jesu
voor
Hart
den
land
maa
vind
lang
brei
de r
geni
wijd
sus'
Er
Jesu
heef
zijn
der
het
den
nen

niets u toebehoore, wat niet mede den triomf van Jesus' Hart bevordere.

III. Een tweede bewijs, dat gij overwegen kunt, vindt ge in de alom ter eere van Jesus' Hart opgerigte, of in aanbouw zijnde *Kerken*. Te Parijs zal een prachtige Tempel, van zeven millioenen Franken, den triomf van Jesus' Hart verkondigen. In Parajj-le-Monial, de wieg en bakermat der devotie, zal elke natie een eigen kapel, in het nieuw Heiligdom van Jesus' Hart, erlangen. Te Rome zelfs is het plan voor eene prachtige kerk, die den triomf van Jesus' Hart ten eeuwigen dage zal herinneren, door Z. H. den Paus goedgekeurd. In al de andere katholieke landen vindt men, of zal men binnen kort niet één maar een aantal van dergelijke reusachtige getuigen vinden. In ons eigen vaderland, dat overigens nog lang niet het verst gevorderd is in de kennis en verbreiding dezer heilrijke devotie, heeft men ten minste de nuttigheid en als noodzakelijkheid van dit getuigenis begrepen. De eerste kerk aan Jesus' Hart gewijd te Maastricht heeft terstond naar alle zijden Jesus' triomf verkondigd. Maar dit was niet genoeg. Er moest in de hoofdstad zelve een monument voor Jesus' Hart worden gesticht; en de ijver, die men heeft aangewend en nog aanwendt om dit Heiligdom zijn verheven bestemming waardig te maken, is één der krachtige middelen geworden, om de devotie tot het goddelijk Hart zelf van de Noordzee tot aan den St. Pietersberg aan klein en groot te doen kennen. Zoo weet het Hart van Jesus in onze dagen

te triomferen en, onder de duizenden, ook u Philothea, geheel met Jesus te verbinden. Bedank derhalve het goddelijk Hart voor zulk een triomf, en doe al wat gij kunt, om dien altoos grooter en glorierijker te maken. Zijt gij arm? Ook het penningke der weduwe versmaadt Jesus niet. Zijt gij rijk? in Gods naam laat u niet door zoo vele armen beschamen.

IV. Daar wij niet alles kunnen opnoemen, wijzen wij nog enkel 1°. Op de *bedevaarten* naar Paray-le-Monial. Ook dààr is Maastricht voorgegaan en prijkt het Limburgsch vaandel sedert 1873 als het eerste uit ons vaderland. In datzelfde jaar zijn in het geheel meer dan 200,000 pelgrims op het graf der Gelukzalige Margareta-Maria komen bidden. Sedert blijft de stroom aanhouden, en den triomf van Jesus' Hart, op de plaats zelve waar de devotie ontstond, getuigen.

2°. Getuigen verder de reeds vroeger genoemde *Vereenigingen* of *Broederschappen*, of liever getuige haar bloei, die zóó schittert, dat er nog weinige of bijna geen brave Christenen meer gevonden worden, die niet aan een of andere dezer godvruchtige oefeningen deel willen nemen. Als dit geen triomf is, waar is er een?

3°. Getuige eindelijk de *verspreiding* en de gretige opname van alle voorwerpen van Godsvrucht, die Jesus' Hart aangaan. Denk slechts aan de duizenden, neen millioenen, afbeeldingen, medailjes, scapulieren en boeken. Denk echter vooral aan de *Tijdschriften*, waarvan er, behalve vele kleinere, geregeld 12 elke

maand in alle landen der wereld verspreid, door duizenden en tienduizenden gelezen, en in alle steden en dorpen, als even zoo vele levende monuminten van den triomf van Jesus' Hart, opgerigt en bewonderd worden. Waarlijk de triomf van Jesus' Hart in onze dagen is groot. Wie oogen heeft om te zien, moet het zien. Wie een hart heeft, moet er den zin van begrijpen.

En wat moet hij u leeren, Philothea? Wij hebben het gezegd, gij moet die zegepraal niet alleen helpen bevorderen, gij moet dien ook mede vieren en mede genieten. Uw hart moet mede juichen, en opspringen van blijdschap, gelijk Maria's Hart, in God uwen Zaligmaker. De lust van uw leven moet van nu af de devotie tot het Goddelijk Hart van Jesus zijn. Gij moogt niet meer eten, niet meer drinken, niet meer werken, niet meer rusten, of het moet alles *voor* en *in* het Hart van uwen Goddelijken Meester zijn. Voor dat Hart moet gij leven, lijden, en strijden; in dat Hart moet gij rusten, sterven en zalig worden. Amen.

OEFENING. Doe een akt van dankzegging voor de groote glorie, die Jesus' Hart geniet, en eene akt van algeheele toewijding van uw hart aan Jesus' Hart voor geheel uw leven.

SCHIETGEBED. Heer! of U dagelijks vuriger beminnen en voor U werken; of spoedig den triomf van uw Goddelijk Hart in den Hemel aanschouwen!

VOORBEELD.

De goddelijke Zaligmaker verscheen eens aan eene ziel, die Hem geheel was toegewijd. Hij hield in de

regterhand een gouden cirkel, in welks midden een hart met kostbare ketenen was vastgemaakt. Een aantal menschen schoten op dit hart pijlen af. Eenigen schoten zoo, dat de pijlen slechts halfweg het doel kwamen en nedervielen; anderen troffen den cirkel, zoodat er vonken uitvlogen; een derde gedeelte eindelijk schoot regt op het hart en doorboorde het met hunne pijlen. Stralen bloeds en heilig licht stroomden dan op deze laatsten neder. — Gansch verwonderd vroeg nu die heilige ziel naar de beteekenis van dit zinnebeeld. Haar werd geantwoord: de *gouden cirkel* beteekent de barmhartigheid Gods, welke het beminrend Hart van Jesus met al de onuitsprekelijke verdiensten van zijn leven en dood in zich bevat; zij, die *pijlen* afschieten, beduiden drie soorten van Christenen, die zich bijzonder op de beoefening der deugd toeleggen. De eersten, wier schichten het doel niet bereiken, zijn diegenen, die werken *zonder intentie* en alleen uit gewoonte. De tweede soort stelt hen voor, die zich wel bij hunne handelingen een goed doel voorstellen, maar toch werken *voor eigen belang*; daarom komen hunne pijlen niet tot in Jesus' Hart; zij raken slechts den gouden cirkel van Gods barmhartigheid, die derhalve aan zulke Christenen eenige gunsten verleent, afgebeeld door de uit den kring spattende vonken. De boogschutters der derde soort stellen eindelijk diegenen voor, die zich geheel boven de beschouwing van hun eigen belang verheffende, enkel *met de zuiverste intentie en liefde* voor den Zoon Gods handelen; dezen leggen regt op het li. Hart

van
te t
in v
zijn
en
heil
H
bijn
ning
dag
Wie
daa
is d

E
loof
aan
nut
in
pre
ik
door
ken
van
gev
dev
toel

van Jesus aan, en zijn dan ook gelukkig genoeg, het te treffen en te doorboren; daarom vloeijen aanstonds in vollen overvloed de verdiensten van zijn lijden en zijn dood over hen neder, en worden hun die vergund en toegepast te zamen met een hemelsch licht en de heiligste inspraken. (St. Jure).

Hier leert gij nogmaals het hooge nut, en ik zou bijna zeggen, voor u de noodzakelijkheid der oefeningen van het *Apostolaat des Gebeds*, ik bedoel: de dagelijksche, en wèl de zuivere dagelijksche intentie. Wie deze maakt, en wèl onderhoudt, heeft alles gedaan. Wie alles doet, doch zonder goede meening, — is dwaas.

NASCHRIFT.

En nu vraag ik u, Philothea, uw antwoord. Ik beloofde u, in het voorwoord, dat gij zekerlijk, na de aandachtige lezing en overweging van dit boek, het *nut* en de hooge *waarde* der devotie tot Jesus' Hart, in uw hart en in uw geheugen zoudt hebben ingeprent. Wat vindt ge nu zelve? Uw antwoord kan ik niet raden; het mijne luidt: dat ik al wederom, door het bestuderen van Jesus Hart, door het zoeken naar nieuwe voorbeelden, door het mededeelen van eenige mijner gevoelens, een nieuwen spoorslag gevonden heb, om te werken ter verbreiding van *die* devotie, aan welke de palm onder al de devoties toekomt.

Vrijdag, 6 November 1874.

GEBIED TOT JESUS HART

VAN DE ZALIGE MARGARETA-MARIA.

„Plaats mij, o mijn goddelijke Zaligmaker, in uwe heilige zijde, en in uw aanbiddelijk Hart, dat een brandend fornuis der zuiverste liefde is; zoo zal ik in veiligheid zijn. O allerminnelijkst Hart, gij zijt mijne kracht, mijn steun, mijne belooning, mijne toevlugt, mijne zaligheid, mijne liefde en mijn Al. O Hart van Jesus, allerheiligst, en allerverhevenst Hart, de Heer en Meester van alle harten, ik bemin U, ik aanbid en ik loof U; ik bedank U en ik ben geheel aan U. O Hart vol liefde, blijf met mij en in mij; bestuur mij, zalig mij, en verander mij geheel in U. O alleruitmuntendst Hart, wiens eeuwig bezit het genot en het loon der gelukzaligen zijn zal, o wat zijt Gij begeerenswaardig, en beminnenswaardig. O goddelijk Hart, kom, kom tot mij, of trek mij tot U. O allerverhevenst Hart, dat een voorwerp van welgevallen voor den hemelschen Vader zijt! Zie, hoe ik U groet uit de plaats der ballingschap, waarin ik verkeer, U aanroep in mijne smart, U smEEK om bijstand in mijne zwakheid. O allerbarmhartigst Hart van mijn goeden Vader en van mijn Zaligmaker, weiger uwe hulp niet aan mijn onwaardig hart. Vernietig in mij het rijk der zonde, vestig in mij het rijk der deugd, opdat uw beeld er volmaakt in gevormd blijve, en het eens een sieraad van uw hemelsch paleis moge zijn. Amen.

He

Ch

He

Ch

Ch

Go

Go

Go

H.

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Al

Al

Al

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

Ha

LITANIE

VAN HET

HEILIG HART VAN JESUS.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God H. Geest, ontferm U onzer.

H. Drieuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Hart van Jesus, Zoon van den eeuwigen Vader,

Hart van Jesus, Zoon van de Maagd en Moeder Maria,

Hart van Jesus, eigen en waardige woonplaats van
den H. Geest,

Hart van Jesus, tempel van de allerheiligste Drie-
vuldigheid,

Hart van Jesus, glorie en vreugd der Engelen,

Hart van Jesus, oneindig in majesteit,

Hart van Jesus, voorwerp van alle liefde,

Allerootmoedigst Hart van Jesus,

Allerzuiverst Hart van Jesus,

Allerminnelijkst Hart van Jesus,

Hart van Jesus, vol van zegen en genade,

Wellust van hemel en aarde,

Licht van geheel de wereld,

Onverwinnelijke sterkte tegen onze vijanden,

Fontein van alle regtvaardigheid,

Oorsprong van goedheid en barmhartigheid,

Vol van medelijden en teederheid,

Woonstede aller deugden,

Waardig allen lof en eer,

Aan wien alle aanbidding toekomt,

Oneindige afgrond van alle hemelsche gaven,

Fontein der springende wateren tot het eeuwig leven,

Ontferm U onzer.

Hart van Jesus,

Hart van Jesus, Verzoening onzer zonden,
Troost van alle bedrukte harten,
Hoop van die in U sterven,
Ons leven en verrijzenis,
Toevlugt van alle zondaren,
Met bitterheid voor ons vervuld,
Met versmaadheden voor ons verzadigd,
Om onze boosheden doorwond,
Voor onze zaligheid gestorven aan het kruis,
Met eene lans doorstoken,
Levende heilige en Gode behagende offerande,
Altaar op hetwelk alle Heiligen opgeofferd worden,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar
ons Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ver-
hoor ons Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ont-
ferm U onzer.
v. O Koning der glorie, Gij zult nooit versmaden.
r. Een boetvaardig en vernederd hart.

G E B E D.

Heere Jesus, die U gewaardigd hebt, de onuitsprekelijke rijkdommen van uw allerheiligst **Hart** aan uwe Kerk te openbaren, verleen ons, dat wij aan de liefde van dit allerheiligste **Hart** mogen beantwoorden, en dat wij, door waardige dienstbewijzingen, vergoeden de verongelijkingen, die dat zelfde bedrukte **Hart** van de ondankbare menschen worden aangedaan. Die leeft en heerscht met God den Vader in de eenheid des **Heiligen Geestes**, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

EEREBOETE

AAN HET

ALLERRHEILIGSTE HART VAN JESUS.

Minnelijke en aanbiddelijke Jesus! mijn Zaligmaker en mijn God! die door vurige en wonderbare liefde U zelve als slagtoffer in het hoogwaardig Sacrament des Altaars gegeven hebt. Och, welke smartelijke gevoelens moeten er in uw heilig Hart ontstaan, daar Gij in de harten van de meesten der menschen niets vindt, dan versteendheid, vergetenheid, ondankbaarheid en verachting. Het was U dan niet genoeg den zoo moeilijken en pijnlijken weg verkozen te hebben, om onze zaligheid te bewerken! Het was U niet genoeg U overgegeven te hebben aan den zoo wreeden en angstvollen doodstrijd veroorzaakt door de aanschouwing onzer zonden, wier last gij op U genomen hadt! neen Gij wildet daarenboven U blootstellen aan de versmadingen, die door de boosheid de menschen, ja door de hel zelve kunnen uitgevonden worden. Met een ootmoedig en droevig hart vraag ik duizend en duizendmaal vergeving voor de versmadingen, die Gij op uwe heilige altaren ontvangen hebt. Ach ware het mij gegeven, om met mijne tranen te bevochtigen en met mijn bloed af te wasschen al die plaatsen waar uw minnelijk Hart versmaad is geworden en waar men uwe liefde met verachting heeft beloond. Ach! konde ik door eene nieuwe soort van dienstbewijzen en ver-

nedering alle heiligschendingen en onteeringen herstellen! Mogte ik meester zijn van al de harten der menschen, om ze U op te offeren en op deze wijze eenigzins hunne vergetenheid en gevoelloosheid te vergoeden, daar zij U niet hebben willen kennen of gekend hebben—de U geene of zeer weinige liefde hebben toegedragen.

Maar, o minnelijke Jesus! hetgeen mij bovenal met schaamte bedekt en zeer diep vernedert, is, dat ik onder het getal van die ondankbaren ben. Ach! hoe durf ik nog voor U verschijnen? mijne oogen tot U verheffen? mijnen mond voor U openen? Maar, liefderijke Verlosser! Gij ziet het binnenste van mijn hart, Gij kent de droefheid, die ik over mijne ondankbaarheid gevoel, en nimmer zult Gij een rouwmoedig hart versmaden. Gij zijt niet gekomen om den zondaar te veroordeelen, maar om hem zalig te maken. Vol van dit vertrouwen zijn wij allen voor den troon uwer genade nedergebogen, en smeeken U ootmoedig niet op onze strafwaardigheid, maar op uwe eindelooze barmhartigheid neder te zien, opdat uw dierbaar bloed, de prijs van onze zielen voor niemand van ons verloren ga. Ach! minnelijk Hart van Jesus! geef, dat wij door de levendige overdenking van uwe teedere liefde jegens ons, onze ondankbaarheid voor eeuwig verfoeijen en regtzinnig besluiten, om van dit oogenblik af, een hart van dankbaarheid en wederliefde al de dagen van ons leven U toe te wijden, voor U alleen te leven, te lijden en te strijden, opdat wij eens het genoegen mogen smaken, om met de gelukzaligen in den hemel U voor eeuwig te loven en te danken. Amen.

geda
RE
vo
H
1.
dig
2.
3.
4.
ren
5.
al h
6.
en o
7.
8
doe
9
mij
1
ver
1
zull
er
ret

BELOFTEN

gedaan door O. H. Jesus Christus aan de Z. MARGARETA MARIA, kloosterzuster van de Visitatie, ten voordeele der personen die godserucht tot zijn H. Hart hebben.

1. Ik zal hun al de genaden geven, welke zij noodig hebben in hunnen staat.
2. Ik zal den vrede in hunne huisgezinnen stellen.
3. Ik zal hen vertroosten in al hunne droefheden.
4. Ik zal hunne verzekerde toevlugt wezen gedurende het leven en bijzonderlijk in het uur des doods.
5. Ik zal overvloedige zegeningen uitstorten over al hunne ondernemingen.
6. De zondaars zullen in mijn Hart den oorsprong en den eindeloozen Oceaan van barmhartigheid vinden.
7. De laauwe zielen zullen vurig worden.
8. De vurige zielen zullen spoedigen voortgang doen in de volmaaktheid.
9. Ik zal de huizen zegenen waar het beeld van mijn Hart zal geplaatst en vereerd zijn.
10. Ik zal aan de priesters de gave geven van de versteendste harten te raken.
11. De namen der personen, welke deze godsvrucht zullen verspreiden, zullen in mijn Hart geschreven en er nooit uitgewischt worden. (Leven der Z. Margareta Maria)

OPDRAGT AAN HET H. HART VAN JESUS.

O allerbeminnelijkste Jesus, om U mijne dankbaarheid te bewijzen en om mijne ongetrouwheid weder goed te maken, schenk ik, N.N. U mijn hart, offer ik mij geheel en al aan U op, en neem, met uwe genade, het vast besluit van U nooit meer te vergrammen.

DAGELIJKSCHE OPDRAGT

voor de leden van het Apostolaat des gebeds.

Goddelijk Hart van Jesus, ik offer U, door het onbevleete Hart van Maria, al mijne gebeden, werken en lijden van dezen dag, in vereeniging met al de *intenties* waarmede gij zelf U onophoudelijk op het Altaar opoffert. Ik offer U die in 't bijzonder voor die *intenties*, welke voor deze maand in de gebeden der leden zijn aanbevolen.

Mijn Jesus, barmhartigheid! (100 dagen aflaat. Pius IX. 23 Sept. 1846.)

Bemind zij overal het H. Hart van Jesus. (100 dagen aflaat. Pius IX, 20 September 1860.)

HET SCHAPULIER VAN JESUS HART.

WIJZE: *Voor Iesus' Harte zinge.*

Gelukkig die mag dragen
Het zoete juk van God,
En zingen alle dagen
Zijn hooggezegend lot.

REFREIN.

Vol moed dan allerwege,
Wat vijand dreige of tart,
„Laat af — is 't lied der zege —
Met ons is Iesus' Hart.”

Gods bloedig Hart geteekend
Op wolle *blank* en fijn
Verbeeldt ons wonder sprekend,
Hoe rein ons hart moet zijn.

De *vlammen* die 't omstralen
In wondren liefdegloed,
Doen in ons harte dalen
Der liefde lust en moed.

Het *kruis* daarop verheven,
Als op zijn glorietroon,
Wekt in ons hart het leven
Door 't leven van Gods Zoon.

De *doornen* om dat Harte,
Nog scherp, maar heerlijk thans,
Zij toonen 't hart in smarte
Tot loon den lauwerkrans.

De *wond* nu eeuwig open,
Als rust- en vredegrot,
Wat doet zij 't hart niet hopen
In 't Harte van een God?

Zoo is in lust en lijden
Gods Hart de gloriezon,
Ons harteschild bij 't strijden,
Bij smart de liefdebron.

Uit de Maandrozen 1874.

DE MAAND JUNIJ.

WIJZE: „Voor Jesus' Harte zinge.”

1.

De zoete maand der harten,
Aan 't godd'lijk Hart gewijd,
Ook in het dal der smarten,
Maakt alle harten blijd.

REFREIN.

Geloofd, geëerd, bezongen,
Zij Jesus' Godd'lijk Hart,
Van alle hart en tongen,
In blijdschap en in smart.

2.

Zijn ook de balsemluchten,
Der Bloemenmaand voorbij,
Dan volgt de maand der vruchten,
En 't hart zingt even blij.

3.

Straalt nu de warmte ons tegen,
Zij is het beeld der Bron
Van alle heil en zegen,
Der ongeschapen Zon.

4.

Verblijden langer dagen,
Waar nu de nacht voor zwicht,
Zij doen het harte jagen
Voor 't eindloos Licht van Licht.

5.

Zien wij den zachten bloesem
Tot rijpe vrucht gestoofd,
Wij zien in Jesus' boezem
Der zielen goddlijk ooft.

6.

De dauwdrop op de lelie,
De zoete geur van 't veld,
Heeft ons van 't Evangelie,
De Liefdebloem gemeld.

7.

Zoo heerscht der harten Koning,
In deze maand alom,
Het meest in de eigen woning,
Ons hart, zijn heiligdom.

8.

Daar juichen wij, en zingen,
Gegroet, o Jesus' Hart!
Van de aard- en hemellingen
De blijdschap zonder smart.

9.

Hoor, Lieve Jesus! 't vragen,
Naar uw zoo minlijk Hart,
En 't jublen alle dagen,
„Aan U, o God! ons hart!”

OM HET SCHAPULIER VAN 'T H. HART
TE WIJDEN.

Wij vinden in het allerbelangrijkst werk *de Rationibus festorum SS. Cordis Jesu et Puriss. Cordis Mariae, Auctore N. Nilles S. J.* (Editio 4a Saecularis), de volgende formule, die men bezigen kan, om de Schapulieren van Jesus' Hart te wijden.

V. Adjutorium, etc.

R. Qui fecit, etc.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Domine, Jesu Christe, qui charitate perpetua nos dilexisti, te supplices deprecamur, ut hoc scapulare in honorem Sacratissimi Cordis tui gestandum benedicere digneris, ut qui illud gestaverit in amore tuo et in protectione tua semper maneat. Amen.

Cor Jesu Sacratissimum miserere nobis.

V. Onze hulp is in den Naam des Heeren.

R. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

V. De Heer zij met u.

R. En met uwen geest.

LAAT ONS BIDDEN.

Heer Jesus Christus, die ons met eeuwige liefde bemind hebt, wij smeeken U ootmoedig, dat Gij U gewaardigt dit Schapulier, dat ter eere van uw allerheiligst Hart zal gedragen worden, te zegenen, opdat hij, die het dragen zal, altijd in uwe liefde en onder uwe bescherming blijve. Amen.

Allerheiligst Hart van Jesus, ontferm U onzer.

ffde
U
er-
dat
der

